

Τ.Ε.Ι ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ
ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ
ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΣΠΗΛΙΩΠΟΥΛΟΣ ΟΔΥΣΣΕΑΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΜΑΡΤΙΟΣ 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
A. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ	5
I. ΟΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΗΜΕΡΑ	5
II. ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ	8
B. ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ: ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	12
I. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 139/2004	12
α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ	12
β. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ 139/2004	13
γ. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΕΙ ΜΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ	15
δ. ΤΙ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ Ο ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	18
ε. ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ	19
στ. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΑΝ Η ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΑΓΟΡΑ	21

ζ. ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ Ή ΜΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΑΓΟΡΑ	22
η. ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ	26
θ. ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 139/2004	27
II. ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 703/77	28
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	30
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	31
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	35

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι συγχωνεύσεις που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια στο τομέα των τραπεζών στην Ευρώπη έχουν τραβήξει την προσοχή των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων, της κοινής γνώμης και της ακαδημαϊκής κοινότητας. Η αυξανόμενη δραστηριότητα στον τομέα αυτό έχει οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές τον τραπεζικό χάρτη¹, έναν τομέα μεγάλης σπουδαιότητας για την οικονομία κάθε κράτους.

Από το 1997, η λέξη «συγχώνευση» μπορεί να χαρακτηριστεί ως η μαγική λέξη για την στρατηγική των μεγάλων πιστωτικών ιδρυμάτων της Ευρώπης. Αυτό το κύμα των συγχωνεύσεων φαίνεται να οδηγεί σε μία πλήρη αναπροσαρμογή των ισορροπιών στον τομέα των ευρωπαϊκών τραπεζών. Το κύμα ξεκίνησε στην ηπειρωτική Ευρώπη και, λίγα χρόνια αργότερα, τα ελληνικά τραπεζικά ιδρύματα μπήκαν στο ρυθμό των συγχωνεύσεων.

Στο πρώτο μέρος αυτού του συγγράμματος, πρόκειται να παρουσιάσω μία σύντομη αναφορά της αντίδρασης των ευρωπαϊκών και των ελληνικών τραπεζών σε σχέση με την αυξανόμενη τάση των συγχωνεύσεων, αναφέροντας του λόγους που έχουν οδηγήσει σε αυτήν την κατάσταση και τις υπάρχουσες συνθήκες σήμερα.

Στη συνέχεια, πρόκειται να διερευνηθεί το νομικό πλαίσιο του ελέγχου των συγχωνεύσεων. Σε ό,τι αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση η εξέταση του Κανονισμού 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων είναι απαραίτητη, όπου πρόκειται να περιγράψω τις συνθήκες για την εφαρμογή του Κανονισμού και να καθορίσω τις περιπτώσεις όπου έχουν εφαρμοστεί. Παράλληλα, θα γίνει μια σύντομη αναφορά στο ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο.

Τέλος, θα επιχειρήσω να απαντήσω στο κατά πόσο το υπάρχον νομικό πλαίσιο είναι επαρκές για την αυξανόμενη ανάγκη για ρυθμίσεις στο τομέα των τραπεζικών συγχωνεύσεων.

¹ Στεργίου Λ. *Στις θυγατρικές περνάει η μάχη των τραπεζών*. ΤΑ ΝΕΑ, 24-04-1999. Σελ 110.
Κωδικός άρθρου Α164211101

Α. ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Ι. ΟΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΗΜΕΡΑ

Συγχώνευση! Ουσιαστικό που σημαίνει τη συνένωση ομοειδών πραγμάτων ώστε να αποτελέσουν ενιαίο σύνολο, δηλαδή ενοποίηση². Άρα η συγχώνευση στον τομέα των επιχειρήσεων καθορίζεται ως ο συνδυασμός δυο σχετικά παρεμφερών επιχειρήσεων που δημιουργεί μια δομική αλλαγή διάρκειας για τα εμπλεκόμενα μέρη. Στις περισσότερες περιπτώσεις δυο επιχειρήσεις συγχωνεύονται εκουσίως πάνω στη βάση μιας σύμβασης, αλλά υπάρχει ωστόσο η περίπτωση που ονομάζεται εχθρική εξαγορά, όταν μια μεγαλύτερη επιχείρηση αποκτά ένα μερίδιο, που της δίνει τη δυνατότητα ελέγχου πάνω σε μια αδύναμη τράπεζα ή κερδίζει εναντίον των τραπεζών την πλειονότητα των μετόχων ενάντια στη διοίκηση.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν παρατηρηθεί δύο τύποι συγχωνεύσεων³: α) στρατηγικές συγχωνεύσεις στις οποίες μια μεγάλη τράπεζα εμπλέκεται με στόχο την επέκταση στις αγορές της ΟΝΕ, β) συγχωνεύσεις για την απορρόφηση της πλεονάζουσας τραπεζικής δραστηριότητας ιδιαίτερα στο χώρο των μικρών τραπεζών. Στην περίπτωση αυτή μια τράπεζα μεσαίου, συνήθως, μεγέθους εξαγοράζει μικρές τράπεζες και μετατρέπεται τελικά σε τράπεζα μεγάλης δυναμικότητας με διευρυμένο ποσοστό στην αγορά και με αύξηση των κερδών.

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες που δικαιολογούν το κύμα των τραπεζικών συγχωνεύσεων τα τελευταία χρόνια .

- Η ενίσχυση της ανάπτυξης σε μεγαλύτερες γεωγραφικές περιοχές⁴.
- Η συμμετοχή στην διαδικασία της ιδιωτικοποίησης (κυρίως σε εξελισσόμενες οικονομίες π.χ. Ισπανία, Ελλάδα)

² Γρηγόρης Χαλιακόπουλος, *Συγχώνευση και καλή χώνευση*. Επειδή. Τεύχος 8. Ιαν-Φεβ 2005

³ Γιώργος Κασκαρέλης, *Η πορεία για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και η προσαρμογή των οικονομικών μονάδων*. Ινστιτούτο εργασίας ΟΤΕΟ. Αθήνα 2001. Σελ 177-178

⁴ Γιώργος Μαντέλας, *Σε δυτική Ευρώπη και Η.Π.Α οι επόμενοι στόχοι..* ΤΑ ΝΕΑ. 24-02-2001. Σελ. 106 Κ.Α ΑΙ6978Ι061

➤ Η αύξηση του μεριδίου της αγοράς που κατέχει μια τράπεζα, μειώνοντας τον ανταγωνισμό.

➤ Η επιθυμία διείσδυσης σε νέες αγορές με σκοπό την επέκταση των εσόδων των τραπεζών⁵.

➤ Η κτήση φορολογικών πλεονεκτημάτων⁶.

➤ Η μεταφορά τεχνογνωσίας⁷.

➤ Η αύξηση των διοικητικών εσόδων μέσω της μείωσης του αριθμού ανώτερων διοικητικών στελεχών⁸.

Βέβαια, πέρα από τα πλεονεκτήματα των συγχωνεύσεων, το πρόβλημα που παραμένει είναι πως η διοίκηση των υπό συγχώνευση τραπεζών θα καταφέρει να υπερβεί τις δυσκολίες των συγχωνεύσεων. Τα κυριότερα προβλήματα είναι⁹:

➤ Η ενσωμάτωση των τεχνολογικών και πληροφοριακών συστημάτων.

➤ Η ενοποίηση των εσωτερικών ελέγχων

➤ Η διαφορετική φιλοσοφία και νοοτροπία των ιδρυμάτων¹⁰.

➤ Η αλλαγές στη διοικητική οργάνωση των τραπεζών, που πολλές φορές οδηγούν σε απολύσεις προσωπικού.

➤ Η διάθεση πόρων, για ένα διάστημα, για της εσωτερικές υποθέσεις και όχι για την επέκταση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Στην Ευρώπη τη προηγούμενη δεκαετία οι συγχωνεύσεις βαθμιαία προσέλαβαν μεγάλες διαστάσεις. Οι Ευρωπαϊκές τράπεζες πεπεισμένες για τα οφέλη των συγκεντρώσεων έκαναν πολύ σημαντικά βήματα στο τομέα αυτό, προσπαθώντας να απορροφήσουν τους κραδασμούς που προέρχονταν από τη δυσκολία της πραγματοποίησης των συγχωνεύσεων.

⁵ Γιώργος Μαντέλας, *Σε δυτική Ευρώπη και Η.Π.Α οι επόμενοι στόχοι*. ΤΑ ΝΕΑ. 24-02-2001. Σελ. 106 Κ.Α ΑΙ69781061

⁶ Λεονάρδος Αρ. Κόντος – Μάναλης, *Ελληνικό Φορολογικό δίκαιο*. Εκδόσεις Σάκκουλας. Σελ. 410-419

⁷ Γιάννης Σιώτος, *Θα μείνουν λίγοι μεγάλοι τραπεζικοί όμιλοι...* ΤΑ ΝΕΑ 03-04-1999. Σελ. 106 Κ.Α ΑΙ64051061

⁸ Θεόδωρος Παπαβλασόπουλος, *Ευρωπαϊκές Διαστάσεις*. 'Επειδή' Τεύχος 4 Μάιος- Ιούνιος 2004.

⁹ Γιώργος Κασκαρέλης, *Η πορεία για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και η προσαρμογή των οικονομικών μονάδων*. Ινστιτούτο εργασίας ΟΤΕΟ. Αθήνα 2001. Σελ 177-178

¹⁰ Θεόδωρος Παπαβλασόπουλος, *Ευρωπαϊκές Διαστάσεις*. 'Επειδή' Τεύχος 4 Μάιος- Ιούνιος 2004.

Παρόλο όμως που οι Ευρωπαϊκές τράπεζες είναι θετικές στις εθνικές συγχωνεύσεις παρουσιάζονται ιδιαίτερα διστακτικές με τις διασυνοριακές συγκεντρώσεις με εξαίρεση τον Ισπανικό τραπεζικό τομέα, που αν και στην αρχή έκανε ανεπιτυχής προσπάθειες να συγχωνευθεί με πορτογαλικά ιδρύματα, αυτή τη στιγμή ελέγχει το 11% της τραπεζικής λιανικής¹¹ αγοράς της Πορτογαλίας¹². Ο ρυθμός όμως των διασυνοριακών συγχωνεύσεων σύντομα θα επιταχυνθεί με μια τάση να δημιουργηθούν τράπεζες παγκόσμιας εμβέλειας ικανές να ανταγωνιστούν σε ένα παγκόσμιο επίπεδο.

Στην Ελλάδα το πρόβλημα της ανεργίας είναι στη πρώτη γραμμή της ατζέντας της ελληνικής κυβέρνησης αλλά η συγχώνευση των τραπεζών επιδεινώνει την κατάσταση σε αυτόν τον τομέα. Τα ελληνικά συνδικάτα των εργαζομένων έχουν εκφράσει την αντίθεση¹³ τους στην αυξανόμενη τάση των συγχωνεύσεων. Σε πολλές περιπτώσεις, ισχυρά συνδικάτα είναι ακόμα ικανά να μπλοκάρουν τις αποφάσεις των επιχειρηματιών και να κάνουν την επιλογή μιας συγχώνευσης εξαιρετικά δύσκολη. Η μείωση του αριθμού των εργαζομένων σε μια περίοδο ανεργίας δεν είναι επιθυμητή από την κυβέρνηση και την κοινωνία γενικότερα, ακόμα και αν είναι μέρος της αναπτυσσόμενης πολιτικής της επιχείρησης.

Παρόλα αυτά η Ελλάδα εντάσσεται μαζί με τη Σουηδία, τις Κάτω Χώρες, τη Φινλανδία, την Πορτογαλία και τη Δανία στη πρώτη ζώνη συγκεντρωτικότητας, με πολύ υψηλό ποσοστό πάνω από 70% σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα¹⁴. Αυτό οφείλεται κυρίως στο ότι η ελληνικές τράπεζες αναζητούν το άριστο μέγεθος που επιβάλλει η ενοποίηση των ευρωπαϊκών αγορών¹⁵. Στις χώρες με μέση συγκεντρωτικότητα εντάσσονται η Αυστρία, το Βέλγιο, η Ισπανία, η Ιρλανδία και η Γαλλία. Τέλος, στις χώρες με χαμηλό βαθμό εντάσσονται η Γερμανία, το Λουξεμβούργο, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιταλία.

¹¹ Η Ισπανική τράπεζα Banco Santander Central Hispano εξαγόρασε δυο πορτογαλικά ιδρύματα.

¹² Γιώργος Κασκαρέλης. *Η πορεία για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και η προσαρμογή των οικονομικών μονάδων. Ινστιτούτο εργασίας ΟΤΕΟ*. Αθήνα 2001. Σελ 1769-171.

¹³ Συνέντευξη του ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΣΕΛΑ προέδρου της ΟΤΟΕ.

http://www.kouselas.gr/apopseis/apopseis_docs/sunedeuksi_express_2002.htm.

¹⁴ Γιώργος Κασκαρέλης. *Η πορεία για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και η προσαρμογή των οικονομικών μονάδων. Ινστιτούτο εργασίας ΟΤΕΟ*. Αθήνα 2001. Σελ 177-178.

¹⁵ Νικολάου Ν. *Δεν κλείνει ποτέ ο κύκλος των συγχωνεύσεων*. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ. 28-7-2001

II. ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ

Οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές (mergers and acquisitions, M and A) έλαβαν σημαντικές διαστάσεις στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1990, ιδιαίτερα στον τραπεζικό τομέα. Προκλήθηκαν όχι μόνο από τη δημιουργία της ΟΝΕ αλλά γενικότερα από την απελευθέρωση των τραπεζικών υπηρεσιών και τη παγκοσμιοποίηση της οικονομίας. Γι' αυτό και παρατηρούμε τα τελευταία χρόνια ότι ο αριθμός των συγχωνεύσεων στο χώρο των τραπεζών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αυξηθεί αισθητά. Σε εθνικό επίπεδο, στην προώθηση των συγχωνεύσεων και εξαγορών συντέλεσε η νέα στρατηγική από μεριάς των τραπεζών για την απόκτηση μεγαλύτερου μεριδίου στην εγχώρια αγορά στο πλαίσιο του ανταγωνισμού, αλλά και η επέκταση των πανίσχυρων τραπεζικών ομίλων που προέκυπταν στις ευρωπαϊκές και διεθνείς αγορές. Οι σημαντικότερες συγχωνεύσεις στην Ευρώπη παρουσιάζονται παρακάτω¹⁶.

Η Ισπανία έχει δείξει μια σημαντική αύξηση δραστηριοτήτων στο τομέα των τραπεζικών συγχωνεύσεων. Η πρώτη μεγάλη συγχώνευση έγινε τον Οκτώβριο του 1988 όταν η Ισπανική Banco de Vizcaya συγχωνεύτηκε με τη Banco de Bilbao, δημιουργώντας τη Banco Bilbao y Vizcaya. Πέρασε ένα διάστημα 10 χρόνων όταν η Banco Santander συγχωνεύτηκε με τη Banesto το Φεβρουάριο του 1998. Στα τέλη του 1999 η Banco Bilbao y Vizcaya, όπου προερχόταν από συγχώνευση, αποφάσισε να δημιουργήσει τη δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα στη ζώνη του ευρώ όταν συγχωνεύτηκε με την Argentina. Η νέα τράπεζα ονομάστηκε Banco Bilbao Vizcaya Argentina.

Στην Ιταλία οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις ήταν α) το Μάιο του 1997 μεταξύ της Ambroveneto και της Cariplo β) της Credito Italiano και της Unicredito τον Απρίλιο του 1998 γ) της Banca Intesa και της Banca Commerciale Italiano και δ) τον Ιανουάριο του 1998 της Banca Intesa και της Cariplo με το διεθνές όνομα Banca Intesa Spa.

¹⁶ Περισσότερες πληροφορίες στο: Γιώργος Κασκαρέλης, *Η πορεία για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και η προσαρμογή των οικονομικών μονάδων*. Ινστιτούτο εργασίας ΟΤΕΟ. Αθήνα 2001. Σελ 168-169.

Στο Βέλγιο η μεγαλύτερη εθνική συγχώνευση ήταν αυτή των τραπεζών Generale de banque και ASLK/CGER Bank, όπου σήμερα ανήκουν στο Βέλο-Ολλανδικό όμιλο Fortis. Επίσης και στη Φιλανδία στις αρχές της δεκαετίας του 1990 οι τράπεζες Union bank και Kansallis-Osake-Pankki συγχωνεύτηκαν δημιουργώντας τη τράπεζα MERITA , όπου στη συνέχεια συγχωνεύτηκε με τη NORDBANKEN της Σουηδίας.

Στις Κάτω Χώρες δημιουργήθηκε η τράπεζα ABNAMRO μετά από συγχώνευση των Algemeine Bank και Amsterdam- Rottedeam Bank και στο Ηνωμένο Βασίλειο μετά από 4 χρόνια προσπαθειών ολοκληρώθηκε η συγχώνευση των τραπεζών Lloyds Bank και Trusting Saving δημιουργώντας το κολοσσό Lloyds TSB Group. Μια μικρότερης έκτασης συγχώνευση στη Μ. Βρετανία ήταν αυτή της National Westminster με τη Gartmore. Επίσης το 2000 πραγματοποιήθηκε η μεγαλύτερη επιθετική εξαγορά που έγινε ποτέ από τράπεζα του Ηνωμένου Βασιλείου όταν η εδρεύουσα στο Εδιμβούργο της Σκωτίας Royal Bank of Scotland Group απέκτησε τη National Westminster Bank.

Το καλοκαίρι του 1997 έγινε στη Γερμανία η πιο σημαντική συγχώνευση μεταξύ των τραπεζών Bayerische Vereinsbank AG και Bayerische Hypotheken und Wechselbank AG, δημιουργώντας τη δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα στη Γερμανία¹⁷. Το όνομα της νέας τράπεζας ήταν Bayerische Hypo und Vereinsbank. Στις αρχές του 1999 πραγματοποιήθηκε μια ακόμα συγχώνευση στη Γερμανία αλλά αυτή τη φορά ανάμεσα σε τρεις μεγάλες κρατικές τράπεζες τη Landeskreditbank, τη Landesgirokasse και τη Suedwestdeutsche. Η νέα τράπεζα Landesbank Baden- Wuerttemberg αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο κρατικό όμιλο στη Γερμανία.

Τον Οκτώβριο του 1997 στη Γαλλία η συγχώνευση της Paribas και της Cie Bancaire είχε ως αποτέλεσμα ένα νέο τραπεζικό ίδρυμα το Cie Financiere de Paribas. Επίσης το 1998 πραγματοποιήθηκαν άλλες τρεις συγκεντρώσεις στο Γαλλικό τραπεζικό τομέα. Η Crédit Mutuel συγχωνεύτηκε με τη CIC, η Banque Nationale de Paris με τη Banque Paribas¹⁸ και η Society Général εξαγόρασε τη Βρετανική Hambros Bank.

¹⁷ About us. http://www.hypovereinsbank.gr/about_us_eu.htm.

¹⁸ Στον κόσμο. Παρέμβαση Τρισέ στο τραπεζικό θρίλερ της Γαλλίας. ΤΑ ΝΕΑ. 03-07-1999. Σελ 138

Το 1997 ανακοινώθηκε η συγχώνευση των δυο ελβετικών κολοσσών της Union Bank of Switzerland και της Swiss Bank Corporation, το τελικό όνομα του ομίλου ήταν Union Bank of Switzerland¹⁹. Στην Αυστρία, η Bank Austria συγχωνεύτηκε με την Creditanstalt Bankverien για να δημιουργήσουν το μεγαλύτερη τράπεζα στη χώρα.

Τέλος στη Πορτογαλία τον Ιανουάριο του 2000 ανακοινώθηκαν δυο συγκεντρώσεις, της Commercial Portugues με τη Banco Mello και της Banco Espirito Santo με τη Banco Portugues do Investimento.

Στην Ελλάδα οι τάσεις για συγχωνεύσεις εκδηλώθηκαν με μικρή καθυστέρηση σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη, όταν οι διοικητές των τραπεζών αντιλήφθηκαν την ανάγκη για δημιουργία μεγαλύτερων τραπεζικών ιδρυμάτων με σκοπό να διατηρήσουν αλλά και να διευρύνουν το μερίδιό τους στην Ελληνική αγορά και στις διεθνείς αγορές με προτεραιότητα τα Βαλκάνια, αφού υπάρχει μια σειρά από διασυνοριακές συγχωνεύσεις. Το πρώτο κύμα των συγχωνεύσεων στην Ελλάδα παρατηρήθηκε τα έτη 1998 και 1999²⁰. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα 5 μόλις πιστωτικά ιδρύματα να ελέγχουν πλέον το 75% της αγοράς²¹.

Την αρχή έκανε η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Το 1998 απορρόφησε τη θυγατρική της Κτηματική Τράπεζα (ΕΚΤΕ) και το 1999 εξαγοράζει το κατάστημα της Chase Manhattan Bank στο Βουκουρέστι²². Το καλοκαίρι του 2000 η ΕΤΕ ανακοίνωσε την Εξαγορά της τρίτης μεγαλύτερης τράπεζας της Βουλγαρίας, την United Bulgarian Bank. Τον Οκτώβριο του 2001 ανακοινώθηκε η πρόθεση συγχώνευσης από τους διοικητές της Εθνικής Τράπεζας και της Alpha Bank. Το εγχείρημα όμως απέτυχε αφού στις αρχές του 2002 ανακοινώθηκε ότι οι διαπραγματεύσεις απέβησαν άκαρπες και έτσι ο στόχος για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού κολοσσού, με αναβαθμισμένη αποστολή στις διεθνείς αγορές, έμεινε απραγματοποίητος.

Κωδικός άρθρου Α164791381

¹⁹ ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ- ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ FT 9-10-1998.

<http://business.hol.gr/naftnews/98/10/09/0710.htm>

²⁰ Περισσότερες πληροφορίες στο: Γιώργος Κασκαρέλης, *Η πορεία για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και η προσαρμογή των οικονομικών μονάδων. Ινστιτούτο εργασίας ΟΤΕΟ*. Αθήνα 2001. Σελ 172-173.

²¹ Μαντέλας, Γ. *Άμυνα με συγχωνεύσεις*. ΤΑ ΝΕΑ. 04-04-2000. Σελ Ν57. Κωδικός άρθρου Α16708Ν571.

²² Φίλιππος Σαχινίδης. *Εμείς και η τράπεζα*. Τεύχος 23 Αύγουστος 2004

Και η τράπεζα Πειραιώς²³ προχώρησε σε μια σειρά από στρατηγικές κινήσεις με σκοπό την εδραίωση της σε μια αναπτυσσόμενη αγορά. Έτσι το 1998 προχώρησε στην απορρόφηση των εργασιών της Chase Manhattan Bank στην Ελλάδα, την εξαγορά της Τράπεζας Μακεδονίας- Θράκης και της μικρής τράπεζας Credit Lyonnais Hellas, καθώς και την απόκτηση του ελέγχου της Τράπεζας Χίου στις αρχές του 1999 και την απορρόφηση των εργασιών της National Westminster Bank PLC στην Ελλάδα. Τον Ιούνιο του 2000 πραγματοποίησε την ενοποίηση των τραπεζικών δραστηριοτήτων της στην Ελλάδα μέσω της απορρόφησης των εμπορικών τραπεζών Μακεδονίας-Θράκης και Χίου. Η συγχώνευση των τριών τραπεζών ολοκληρώθηκε με επιτυχία δημιουργώντας έτσι μια από τρεις μεγαλύτερες ιδιωτικές τράπεζες στην Ελλάδα.

Η Eurobank μπαίνοντας και αυτή στο χορό των συγχωνεύσεων το 1998 συγχωνεύτηκε με τη τράπεζα Αθηνών²⁴, ενώ τον Οκτώβριο του 1999 απορρόφησε τη τράπεζα Κρήτης. Τέλος το 2000 η Eurobank συγχωνεύτηκε με τη τράπεζα Εργασίας, το νέο πιστωτικό ίδρυμα φέρει το όνομα EFG Eurobank Ergasias.

Το 1998 η Εγνατία απορρόφησε τη Τράπεζα Κεντρικής Ελλάδος και το 2000 η Alpha Τράπεζα Πίστεως συγχωνεύτηκε με την Ιονική²⁵ δημιουργώντας την Alpha Bank. Τέλος τον επόμενο χρόνο η Nova Bank²⁶ εξαγόρασε τη τουρκική τράπεζα Sitebank AS.

Όπως φαίνεται από τα παραπάνω οι συγχωνεύσεις και εξαγορές θα συνθέτουν το τοπίο της τραπεζικής αγοράς στην Ευρώπη αλλά κυρίως στην Ελλάδα τα επόμενα χρόνια. Ακόμα και οι μικρότερες τράπεζες δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο νέων συγχωνεύσεων μεταξύ τους, ώστε να καταφέρουν να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό των μεγάλων ομίλων²⁷.

²³ Ολοκληρώθηκε και η λειτουργική συγχώνευση των τριών τραπεζών του Ομίλου Πειραιώς www.piraeusbank.gr/ecoportal.asp?id=204937&nt=78&land=1.

²⁴ EUROBANK EFG Προφίλ.

<http://www.new.companies.gr/iposgr/homepage/viewprofile.php?companyid=23>

²⁵ ΟΜΙΛΟΣ ΤΗΣ ALPHA ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ 1999 www.kapatel.gr/ionian/ioniki8a.htm

²⁶ Η Banco Commercial Portugues, η μεγαλύτερη τράπεζα της Πορτογαλίας, ελέγχει το πλειοψηφικό πακέτο της NOVA.

²⁷ Γιάννης Σιώτος. *Θα μείνουν λίγοι μεγάλοι τραπεζικοί όμιλοι*. ΤΑ ΝΕΑ 03-04-1999. Σελ. 106 Κωδικός άρθρου Α164051061

B. ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ: ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 139/2004

α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Κατά την δεκαετία του 1980, η πολιτική βούληση των κρατών μελών για να επιτύχουν την δημιουργία μία ενιαίας αγορά ήταν εμφανής. Ο ευρωπαϊκός επιχειρηματικός κόσμος περίμενε ένα ενοποιημένο σύστημα κανόνων οι οποίοι θα θεσμοθετούσαν τις δραστηριότητες τους στις συγχωνεύσεις σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, παρά σε εθνικό επίπεδο.

Μέχρι το 1989 ο κοινοτικός έλεγχος των συγχωνεύσεων χρησιμοποιούσε τα άρθρα 81 (παρ. 85) και 82 (παρ. 86) της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά θεωρήθηκαν ανεπαρκή για να ρυθμίσουν όλες τις συγκεντρώσεις που θα αποδεικνύονταν ασυμβίβαστες με το σύστημα του ελεύθερου ανταγωνισμού²⁸. Τελικά στις 21 Δεκεμβρίου 1989, το Συμβούλιο υιοθέτησε τον κανονισμό 4064/89 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ των επιχειρήσεων, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 21 Δεκεμβρίου 1990. Βέβαια ο Κανονισμός 4064/89 αντικαταστάθηκε από τον Κανονισμό 139/2004, τον οποίο θα εξετάσουμε, και τέθηκε σε ισχύει την 1η Μαΐου του 2004²⁹. Ο Κανονισμός εισήγαγε στην κοινότητα δικαίου ένα νομικό πλαίσιο για την συστηματική επισκόπηση των συγχωνεύσεων και άλλων μορφών συγκεντρώσεων.

Ο κύριος σκοπός του Κανονισμού είναι η διατήρηση και η ανάπτυξη του ελεύθερου ανταγωνισμού στην κοινή αγορά. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού ο Κανονισμός καθιερώνει την αρχή του ασυμβίβαστου με την κοινή αγορά όλων των συγχωνεύσεων με κοινοτική διάσταση οι οποίες δημιουργούν ή ισχυροποιούν δεσπύζουσες θέσεις με αποτέλεσμα ο ανταγωνισμός να

²⁸ Κοτσίρης Α. *Δίκαιο ανταγωνισμού, αθέμιτου και ελεύθερο*, 3^η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα –Θεσσαλονίκη, 2000.

²⁹ Κανονισμός 139/2004 άρθρο 26 παρ I

παρακωλύεται σημαντικά στην κοινή αγορά ή σε ένα σημαντικό μέρος αυτής. (άρθρο 3(2) Κανονισμός 139/2004).

Συνεπώς, οι συγκεντρώσεις στο τομέα των τραπεζών αποτελούν ένα περιορισμένο μέρος της αγοράς και δεν παραποιούν τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Έτσι, στις πλειοψηφία τους είναι συμβατές με την αρχή της ελεύθερης αγοράς.

β. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ 139/2004

Το άρθρο 3 παράγραφος 1 του Κανονισμού δίνει το ακριβή ορισμό της έννοιας της συγχώνευσης

« Συγκέντρωση θεωρείται ότι υπάρχει όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου από:

α) τη συγχώνευση δύο ή περισσότερων προηγουμένως ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή τμημάτων ή

β) την απόκτηση, από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση ή από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, άμεσα ή έμμεσα με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο, ελέγχου στο σύνολο ή σε τμήματα μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.»

Με άλλα λόγια συγχώνευση σύμφωνα με το στοιχείο α) μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων υπάρχει εφόσον ενώνονται σε μία επιχείρηση και παύουν να υφίστανται ως διαφορετικές νομικές οντότητες. Επίσης, σε περίπτωση που κάποια επιχείρηση απορροφηθεί από κάποια άλλη, η οποία διατηρεί τη νομική της προσωπικότητα, τότε η πρώτη δεν θα υπάρχει ως νομική οντότητα.

Στην περίπτωση που ο συνδυασμός δραστηριοτήτων των ανεξάρτητων προηγουμένως επιχειρήσεων έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενιαίας οικονομικής μονάδας τότε θεωρείται συγχώνευση.

Παρά το γεγονός ότι ο όρος 'συγχώνευση' χρησιμοποιείται στο Άρθρο 1 του Κανονισμού, δε δίνεται ορισμός. Αναφέρεται όμως στη Τρίτη Οδηγία του Συμβουλίου³⁰, η οποία αφορά τις συγχωνεύσεις μεταξύ επιχειρήσεων και υποδεικνύει ότι μια συγκέντρωση θα λάβει χώρα όταν το ενεργητικό και το παθητικό από μια ή περισσότερες επιχειρήσεις μεταφέρονται σε μια άλλη επιχείρηση.

Επίσης σύμφωνα με τη παράγραφο 4 συγκέντρωση θα αποτελέσει και η δημιουργία κοινής επιχείρησης η οποία εκτελεί σε διαρκή βάση όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής οντότητας. Όταν ο κανονισμός αναφέρεται στον όρο 'αυτόνομη οικονομική ενότητα' πρέπει να έχουμε υπόψη μας τους ακόλουθους παράγοντες³¹:

- Η οικονομική οντότητα πραγματοποιεί μια αναγνωρισμένη δραστηριότητα στην αγορά.
- Είναι αυτόνομης ή σε μεγάλο βαθμό αυτόνομης στους πόρους της.
- Έχει επαρκή εμπορική ανεξαρτησία από μόνη της και δεν λειτουργεί απλά σαν βοηθητική ή σαν επιχείρηση υπηρεσιών από τους μετόχους.

Επιπροσθέτως, το Άρθρο 3 παρ 1 καθιερώνει την προϋπόθεση για ανεξαρτησία των επιχειρήσεων, χωρίς να κάνει διάκριση μεταξύ των ιδιωτικών και των κρατικών επιχειρήσεων. Σύμφωνα όμως με τις εκτιμήσεις του Συμβουλίου³² η συγχώνευση μεταξύ δυο κρατικών επιχειρήσεων θα αντιμετωπιστεί ως συγχώνευση εφόσον προηγουμένως τα συμβαλλόμενα μέρη είχαν το δικαίωμα να αποφασίζουν ανεξάρτητα.

Στο άρθρο 3 παρ 2 διευκρινίζεται ότι ο έλεγχος θα καθορίζεται από τα δικαιώματα, τις συμφωνίες ή με άλλους τρόπους οι οποίοι είτε ξεχωριστά ή συλλογικά παρέχουν την δυνατότητα να ασκείται αποφασιστική επιρροή πάνω σε μια επιχείρηση. Αυτό μπορεί να συμβεί πρώτον με το δικαίωμα ιδιοκτησία

³⁰ Τρίτη Οδηγία του Συμβουλίου της 9^{ης} Οκτωβρίου 1978, 78/855/EOK

³¹ Cook C.J., Kerse C.S., EC Merger Control, 3rd edition, Sweet and Maxwell, 1999. p 48

³² Κανονισμός 139/2004 Εκτίμηση Συμβουλίου παρ. 22

ή με το δικαίωμα να χρησιμοποιούν όλο ή μέρος από τα κεφάλαια της επιχείρησης, και δεύτερον με δικαιώματα ή συμφωνίες που να παρέχουν αποφασιστική επιρροή στην σύνθεση, στην ψηφοφορία ή στις αποφάσεις των οργάνων της επιχείρησης. Σ' αυτό το σημείο είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί η λέξη « καθοριστικού» η οποία διαφοροποιεί την έννοια του ελέγχου που χρησιμοποιείται στον Κανονισμό από την επιρροή μικρότερου βαθμού όπως η σύσκεψη των τραπεζιτών της εταιρίας ή συγκεκριμένων μετόχων³³.

Ο έλεγχος αυτός βέβαια αποκτάται (Άρθρο 3 παρ 3) από φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία είναι υποκείμενα των παραπάνω δικαιωμάτων ή δικαιούχοι αυτών των συμβάσεων ή ακόμα απλά να δικαιούνται να ασκούν τα δικαιώματα τα οποία απορρέουν από τις συμβάσεις.

Σχετικά με τον τραπεζικό τομέα (άρθρο 3 παρ. 5) δε θεωρείται συγκέντρωση όταν πιστωτικά ιδρύματα ή άλλοι χρηματοοικονομική οργανισμοί κατέχουν τίτλους μιας επιχείρησης προσωρινά με σκοπό να τους μεταπωλήσουν και εφόσον δεν έχουν το δικαίωμα ψήφου που δίνουν οι τίτλοι αυτοί, ώστε να καθορίσουν την ανταγωνιστική συμπεριφορά της επιχείρησης, ή έχουν το δικαίωμα ψήφου με σκοπό να προετοιμάσουν την διάθεση των τίτλων αυτών μέσα σε διάστημα ενός χρόνου από την ημερομηνία απόκτησης τους. Εκτός βέβαια και αν δοθεί παράταση από την επιτροπή εφόσον η αποκτώσα επιχείρηση μπορεί να αποδείξει ότι δεν ήταν εύλογα δυνατή η διάθεση μέσα στο εν λόγω χρονικό διάστημα.

γ. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΑ ΕΧΕΙ ΜΙΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Άλλο ένα στοιχείο το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη καθώς εξετάζουμε το Κανονισμό 139/2004 είναι η κοινοτική διάσταση των συγχωνεύσεων όπως προβλέπεται από το άρθρο 1. Η σπουδαιότητα αυτού του παράγοντα γίνεται κατανοητή με τη σκέψη ότι πρέπει να ξεκαθαριστεί το κατά πόσο η Επιτροπή

³³ Cook C.J, Kerse C.S, EC Merger Control, 3rd edition, Sweet and Maxwell, 1999, p.30.

ή τα Κράτη Μέλη έχουν δικαιοδοσία σε μια συγχώνευση, αφού από τη στιγμή που μια συγκέντρωση δεν καλύπτεται από το παρόντα κανονισμό περνάει στην αρμοδιότητα των Κρατών Μελών³⁴.

Επίσης θα πρέπει να υπάρχει, όσο το δυνατόν μόνο ένας έλεγχος συγχωνεύσεων. Αυτό είναι ένα σημαντικό πλεονέκτημα, διότι αντιμετωπίζοντας μια μόνο αρχή, αντί για πολλαπλές στον έλεγχο των συγχωνεύσεων αποφεύγονται επίπονες και χρονοβόρες αναλύσεις απαραίτητες για να ανταποκρίνονται σε ανόμοιες εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές, καθώς επίσης αποφεύγονται και σοβαρές ανακρίβειες μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών. Με άλλα λόγια αποφεύγεται η συλλογή διαφορετικών εθνικών χαρακτηριστικών για πανευρωπαϊκές επιχειρήσεις και διευκολύνεται η διαδικασία των αιτήσεων όπως για παράδειγμα οι μεταφράσεις σε ποικίλες γλώσσες³⁵. Άρα η θεσμοθέτηση ενός μόνο ελέγχου θα έχει σαν αποτέλεσμα την μείωση του κόστους των διαδικασιών, ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων³⁶, μοναδικότητα στον έλεγχο, νομική βεβαιότητα, συνεπής ανάλυση υποθέσεων.

Το άρθρο 1 παρ. 2 δίνει τον ακριβή καθορισμό της έννοιας 'κοινοτική διάσταση':

‘Μια συγκέντρωση έχει κοινοτική διάσταση όταν:

α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ και

β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μια χωριστά, εντός της κοινότητας, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 250 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μια από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος.’

Τα όρια τα οποία ορίζονται παραπάνω είναι τα κατώτερα όρια τα οποία πρέπει να έχει μια συγκέντρωση ώστε να έχει κοινοτική διάσταση και κατ'επέκταση να εμπίπτει στην εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Σε περίπτωση που δεν υπερβαίνει τα κατώτερα αυτά όρια ο Κανονισμός, και για

³⁴ Κανονισμός 139/2004. Εκτίμηση Συμβουλίου παρ. 8

³⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 802/2004 της Επιτροπής της 7^{ης} Απριλίου 2004. Άρθρο 3 παρ. 4

³⁶ Κανονισμός 139/2004. Εκτίμηση του Συμβουλίου παρ 18

να μπορούν περισσότερες συγκεντρώσεις να υπάγονται στον 139/2004, δηλώνει στο άρθρο 1 παρ 3:

‘Μία συγκέντρωση που δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 2 έχει κοινοτική διάσταση, εφόσον:

α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

β) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις σε κάθε ένα από τρία τουλάχιστον κράτη μέλη, υπερβαίνει τα 100 εκατομμύρια ευρώ.

γ) σε κάθε ένα από τα τρία τουλάχιστον κράτη μέλη που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του στοιχείου β), δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κάθε μία χωριστά συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 25 εκατομμυρίων ευρώ και

δ) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 100 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος.’

Στη παραγράφους 4 και 5 του ίδιου άρθρου αναφέρεται ότι η Επιτροπή, μέχρι την 1^η Ιουλίου του 2009, μπορεί να υποβάλει έκθεση σχετικά με τα κατώτερα όρια τα οποία προαναφέρθηκαν στο Συμβούλιο για την επανεξέτασή τους από αυτό.

Δ. ΤΙ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ Ο ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο κύκλος εργασιών, ο οποίος είναι ο 'καθαρός' κύκλος εργασιών³⁷, μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων, των τελών και άλλων φόρων, υπολογίζεται από την πώληση των προϊόντων ή από την παροχή των υπηρεσιών σε κάθε προηγούμενο οικονομικό έτος (Άρθρο 5 παρ. 1). Βέβαια δεν περιλαμβάνονται στο συνολικό κύκλο εργασιών μιας ενδιαφερόμενης επιχείρησης οι εσωτερικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των μητρικών και θυγατρικών επιχειρήσεων. (Άρθρο 5 παρ. 4)

Στην περίπτωση όμως των πιστωτικών και των άλλων χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων ο κανονισμός αναγνωρίζει από τυπικής άποψης την ιδιαίτερη φύση τους και γι' αυτό το λόγο περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις σχετικά με τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών των συγκεκριμένων τομέων. (Άρθρο 5 παρ. 3).

Στον κανονισμό τον οποίο εξετάζουμε δε δίνετε ο όρος πιστωτικό και χρηματοοικονομικό ίδρυμα, η επιτροπή όμως έχει υιοθετήσει τους ορισμούς της πρώτης και της δεύτερης τραπεζικής οδηγίας. Ως πιστωτικό ίδρυμα³⁸ ορίζεται η επιχείρηση, η δραστηριότητα της οποίας συνίσταται στο να δέχεται καταθέσεις από το κοινό ή άλλα επιστρεπτέα κεφάλαια και να χορηγεί πιστώσεις για λογαριασμό της.

Ως χρηματοδοτικό ίδρυμα³⁹ ορίζεται η επιχείρηση η οποία δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα και της οποίας η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στην απόκτηση συμμετοχών ή στην άσκηση μιας ή περισσότερων από της δραστηριότητες που αναγράφονται στα σημεία 2 έως 12 του καταλόγου του παραρτήματος⁴⁰.

³⁷ Ανακοίνωση της επιτροπής, 98/C 66/04

³⁸ Πρώτη Τραπεζική οδηγία 77/780/ΕΟΚ.

³⁹ Δεύτερη Τραπεζική οδηγία 89/646/ΕΟΚ.

⁴⁰ Παράρτημα της Δεύτερης Τραπεζικής οδηγίας.

ε. ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Ο Κανονισμός 139/2004 ορίζει στο άρθρο 4 παρ 1 την προϋπόθεση για κοινοποίηση, στην Επιτροπή, της συγκέντρωσης η οποία έχει κοινοτική διάσταση πριν την πραγματοποίηση της και μετά τη σύναψη της συμφωνίας, τη δημοσίευση της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ή την απόκτηση του ελέγχου ώστε να εξασφαλίσει τον αποτελεσματικό έλεγχο των συγχωνεύσεων.

Η κοινοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ 2 πρέπει να πραγματοποιείται από το φυσικό ή το νομικό πρόσωπο το οποίο αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης. Επίσης υπάρχει η δυνατότητα στις περιπτώσεις των συγχωνεύσεων να πραγματοποιείται η κοινοποίηση συλλογικά από τα μέρη τα οποία συμμετέχουν στην πράξη της συγχώνευσης.

Μετά την κοινοποίηση της συγκέντρωσης η Επιτροπή ελέγχει αν αυτή είναι σύμφωνη με το κανονισμό 139/2004(Άρθρο 4(3)). Στην περίπτωση που εμπίπτει στο παρόντα κανονισμό δημοσιεύει τη πραγματοποίηση της κοινοποίησης αναφέροντας τα ονόματα των νομικών προσώπων τα οποία συμμετέχουν, τη χώρα προέλευσης, το είδος της συγκέντρωσης και τον οικονομικό κλάδο στον οποίο ανήκουν οι επιχειρήσεις.

Για να γίνει μια κοινοποίηση πρέπει να συνταχθεί το κατάλληλο έντυπο⁴¹ στο οποίο να προσδιορίζονται οι παρακάτω πληροφορίες, από τα μέρη τα οποία παίρνουν μέρος στη συγκέντρωση:

- Πληροφορίες για τα μέρη.
- Περιγραφή και οικονομικές πληροφορίες για τη συγχώνευση, τον κύκλο εργασιών του περασμένου έτους.
- Περιγραφή της κάθε επηρεαζόμενης αγοράς στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα σχετικά προϊόντα και της γεωγραφικές αγορές.

⁴¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 802/2004 της Επιτροπής της 7^{ης} Απριλίου 2004.

➤ Αναλυτικές πληροφορίες για τις επηρεαζόμενες αγορές των κρατών μελών για τα προηγούμενα τρία έτη.

➤ Συνοδευτικά έγγραφα.

➤ Γενικές πληροφορίες για τις επηρεαζόμενες αγορές.

Σε περίπτωση που η συγκέντρωση υπάρχει περίπτωση να επηρεάσει τον ανταγωνισμό σε κάποιο Κράτος Μέλος, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις πρέπει να ενημερώσουν την Επιτροπή με αναφορά πριν βέβαια γίνει η κοινοποίηση (Άρθρο 4 παρ 4). Η Επιτροπή διαβιβάζει την αναφορά σε όλα τα Κράτη Μέλη. Το Κράτος Μέλος το οποίο θίγεται άμεσα θα πρέπει σε διάστημα 15 ημερών να δηλώσει αν συμφωνεί ή όχι ώστε να γίνει αίτηση παραπομπής της υπόθεσης. Σε περίπτωση σιωπής του Κράτους Μέλους θεωρείται ότι συμφωνεί και ότι δε θίγεται από τη συγκέντρωση, περνάει δε στη δικαιοδοσία της Επιτροπής, η οποία πρέπει να λάβει τη σχετική απόφαση. Όταν η Επιτροπή αποφασίσει την παραπομπή της υπόθεσής δεν γίνεται καμία κοινοποίηση και ισχύει η εθνική νομοθεσία για τον ανταγωνισμό.

Υπάρχει ακόμα η δυνατότητα σε περίπτωση που σε μία συγκέντρωση εφαρμόζετε η εθνική νομοθεσία, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία λαμβάνουν μέρος, με αναφορά τους προς την Επιτροπή να ζητήσουν τη παραπομπή της υπόθεσης σε αυτή. Βέβαια, όπως προαναφέρθηκε, πρέπει να γίνει πριν την κοινοποίηση της συγκέντρωσης. Η Επιτροπή διαβιβάζει αμέσως την αναφορά σε όλα τα κράτη Μέλη σε διάστημα 15 ημερών, διαδικασία η οποία αναφέρθηκε. Αν έστω ένα από τα αρμόδια Κράτη Μέλη, εκφράσει τη διαφωνία του η συγκέντρωση θα εξεταστεί με βάση την εθνική νομοθεσία. Στην αντίθετη περίπτωση η συγκέντρωση κοινοποιείται στην Επιτροπή αφού θεωρείται ότι έχει κοινοτική διάσταση.

στ. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΑΝ Η ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΑΓΟΡΑ

Κατά την εξέταση των συγχωνεύσεων η Επιτροπή πρέπει να επικεντρώσει την προσοχή της στο εάν η συγχώνευση είναι συμβατή με την κοινή αγορά (άρθρο 2 (1)).

Κατά την διάρκεια αυτής της διαδικασίας πρέπει να ληφθούν υπόψη οι δύο ακόλουθοι παράγοντες.

α) η ανάγκη να διατηρηθεί ή να αναπτυχθεί αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην κοινή αγορά με γνώμονα την δομή όλων των αγορών και τον πραγματικό ή εν δυνάμει ανταγωνισμό που βρίσκονται είτε μέσα είτε έξω από την κοινότητα.

β) η θέση που έχουν στην αγορά οι υπό συγχώνευση επιχειρήσεις και η οικονομική τους δύναμη, οι επιλογές που έχουν οι προμηθευτές και οι αγοραστές, η πρόσβαση τους στις προμήθειες ή στις αγορές, η ύπαρξη νομικών ή άλλων εμποδίων κατά την είσοδο, οι τάσεις προσφοράς και ζήτησης για τα σχετικά προϊόντα και υπηρεσίες, τα συμφέροντα των ενδιαμέσων και υψηλών πελατών τους και η ανάπτυξη της τεχνικής και οικονομικής διαδικασίας με την προϋπόθεση ότι αυτό είναι πλεονέκτημα για τους καταναλωτές και δεν αποτελεί εμπόδιο στον ανταγωνισμό.

Η Επιτροπή αφού εκτιμήσει ότι η συγκέντρωση δε παρακωλύει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της κηρύσσει τη συγκέντρωση σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ 2 συμβατή με τη κοινή αγορά. Σε περίπτωση που μία συγκέντρωση παρακωλύει τον ανταγωνισμό τότε κηρύσσετε από την Επιτροπή ασυμβίβαστη με τη κοινή αγορά (άρθρο 2 παρ 3).

Κατά την διάρκεια της εκτίμησης της συγχώνευσης η Επιτροπή εξετάζει την συμβατότητα της συγχώνευσης σε σχέση με την εν λόγω σχετική

αγορά, είτε πρόκειται για την αγορά σχετικού προϊόντος, είτε για τη σχετική γεωγραφική αγορά⁴².

Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται σαν συναλλασσόμενες ή ουσιώδεις για τον καταναλωτή εξαιτίας των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και την χρήση για την οποία προορίζονται.

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή μέσα στην οποία οι ενδιαφερόμενες εταιρείες δραστηριοποιούνται για την προσφορά και την ζήτηση των προϊόντων ή των υπηρεσιών, μέσα στην οποία οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομογενείς και η οποία μπορεί να ξεχωριστεί από γειτονικές περιοχές γιατί οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι προφανώς διαφορετικές στις εν λόγω περιοχές.

Ζ. ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ Ή ΜΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΑΓΟΡΑ

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ 1 του Κανονισμού η Επιτροπή θα εξετάσει την κοινοποίηση αμέσως μόλις την λάβει. Στη συνέχεια οι διαθέσιμες επιλογές είναι οι ακόλουθες:

α) όπου κρίνει ότι η συγχώνευση που έχει ανακοινωθεί δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Κανονισμού, θα σημειώσει ότι την βρίσκει μη εφαρμόσιμη. (απόφαση μη εφαρμογής).

⁴² Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για το σκοπό του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού. ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ Αριθ. C 372 της 09/12/1997 σ. 0005-0013

β) εφόσον κρίνει ότι η συγχώνευση που έχει ανακοινωθεί εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Κανονισμού και δεν δημιουργεί αμφιβολίες για την συμβατότητά της με την Κοινή Αγορά, θα αποφασίσει να μην αντιτεθεί σ' αυτή και θα δηλώσει την συμβατότητά της με την κοινή αγορά (απόφαση συμβατότητας).

γ) εάν από την άλλη μεριά, θεωρεί ότι η συγχώνευση που έχει ανακοινωθεί εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Κανονισμού και προκαλεί αμφιβολίες για την συμβατότητά της με την κοινή αγορά, θα αποφασίσει να ξεκινήσουν οι σχετικές προβλεπόμενες διαδικασίες. (απόφαση - ξεκίνημα διαδικασιών).

Στην περίπτωση γ) εφόσον οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις (Άρθρο 6 παρ 2 και άρθρο 8 παρ. 2) μετά από τη πραγματοποίηση τροποποιήσεων, η συγκέντρωση δε προκαλεί αμφιβολίες κηρύσσεται συμβατή με τη κοινή αγορά. Βέβαια η Επιτροπή μπορεί να εξαρτήσει την απόφαση της για συμβατότητα (άρθρο 8 παρ. 2) με όρους και υποχρεώσεις που σκοπό έχουν να εξασφαλίσουν το ότι οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις θα συμμορφωθούν με τις δεσμεύσεις τις οποίες έχουν κάνει με την Επιτροπή με την προοπτική να καταστεί η συγκέντρωση συμβατή με τη κοινή αγορά.

Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι πραγματοποιήθηκε μία συγκέντρωση η οποία έχει κηρυχθεί ασυμβίβαστη ή έστω έχει πραγματοποιηθεί κατά παράβαση ενός όρου μπορεί να απαιτήσει τη λύση της συγκέντρωσης ή ακόμα να εφαρμόσει κάποιο άλλο μέτρο ώστε να επανέλθει η αρχική κατάσταση στην αγορά.(Άρθρο 8 παρ 4)

Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ 6 η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να ανακαλεί την απόφαση που έχει πάρει εάν ο χαρακτηρισμός της συγχώνευσης ως συμβατής βασίζεται σε ανακριβή πληροφορίες για τις οποίες την ευθύνη έχει μία από της εταιρίες. Άλλη περίπτωση, που δίνει στην Επιτροπή το δικαίωμα να ανακαλεί την απόφαση, είναι αυτή κατά την οποία η ενδιαφερόμενη επιχείρηση παραβιάζει μία υποχρέωση που έχει τεθεί από την απόφαση.

Μέχρι σήμερα, η ιστορία της εφαρμογής του Κανονισμού 4064/89 και κατ' επέκταση του Κανονισμού 139/2004 στον τομέα των τραπεζών έχει

αποδεικνύει ότι όλες οι συγχωνεύσεις που έγιναν δε χρειάστηκε να εξεταστούν υπό το φως της δεύτερης φάσης των κανόνων. Πιο συγκεκριμένα, όλες οι σχετικές υποθέσεις μπορούν να χωριστούν στις δύο ακόλουθες κατηγορίες.

Πρώτα, υπάρχουν οι περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή διακήρυξε την μη εφαρμογή του Κανονισμού. Για παράδειγμα στην συγχώνευση του RB of Scotland και της Bank of Ireland⁴³, η Επιτροπή αποφάσισε το ότι η συγχώνευση που είχε ανακοινωθεί δεν είναι Κοινοτική Διάσταση, βάση του άρθρου 1 του Κανονισμού, και ακόμα παραπέρα δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού των συγχωνεύσεων. Για τον ίδιο λόγο η Επιτροπή κήρυξε τη μη εφαρμογή του Κανονισμού στην περίπτωση της συγχώνευσης μεταξύ της UBS (διεθνές γκρουπ εμπορικών τραπεζών με κύρια δραστηριοποίηση στο να παρέχει οικονομικές υπηρεσίες) και του Mister Minit⁴⁴. Αυτός ο λόγος υπάρχει στην πλειοψηφία των αποφάσεων της Επιτροπής που διακηρύσσουν μη εφαρμογή του Κανονισμού.

Δεύτερον, είναι εκείνες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η Επιτροπή διακήρυξε την μη αντίθεση της στην πραγματοποίηση της συγχώνευσης κατόπιν εξέτασης. Μία από τις πρώτες αποφάσεις που αφορούν συγχωνεύσεις στον τομέα των τραπεζών ήταν η συγχώνευση της Bank America και της Pacific Security⁴⁵ η οποία εξετάστηκε κατά το τέλος του 1991 (22/19/1991). Στην αρχή της απόφασης παρουσιάζονται τα μέλη και η απόφαση τους να συγχωνευτούν. Η Επιτροπή εξετάζει το κατά πόσο η συγχώνευση αποτελεί συγχώνευση με το νόημα που δίνεται στο άρθρο 3(1) του Κανονισμού και το κατά πόσο η συγχώνευση έχει κοινοτική διάσταση. Επίσης, ερευνάτε το κατά πόσο οι συγχωνεύσεις είναι συμβατές με την κοινή αγορά. Τέλος, με βάση τις πληροφορίες που δίνονται από τα μέρη, συμπεραίνεται ότι, δοθέντος του χαμηλότερου μεριδίου των υπό συγχώνευση τραπεζών στις οικονομικές αγορές της κοινότητας και την δικής του περιορισμένη παρουσία στην ευρωπαϊκή ένωση, η συγχώνευση δεν θα δημιουργήσει ή δεν θα ενδυναμώσει μία κυρίαρχη θέση η οποία θα παρακωλύσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην κοινή αγορά.

⁴³ Case No. IV/M.681 – RB of Scotland/Bank of Ireland.

⁴⁴ Case No. IV/M.940 – USB/Mister Minit.

⁴⁵ Case No. IV/M.137 - Bank America/Security Pacific.

Το ίδιο δομικό καθεστώς ακολουθήθηκε στην απόφαση για την συγχώνευση μεταξύ της Deutsche Bank και της Banco de Madrid το 1993⁴⁶. Μετά την εξέταση των στοιχείων της συγχώνευσης, δηλ. της κοινοτικής διάστασής της και της συμβατότητάς της με την κοινή αγορά, η Επιτροπή αποφάσισε να μην αντιτεθεί.

Στις πιο πρόσφατες αποφάσεις, η Επιτροπή εξετάζει πιο λεπτομερώς την σχετική αγορά προϊόντων και την γεωγραφική αγορά⁴⁷.

Μία χαρακτηριστική απόφαση αυτής της τάσης είναι η συγχώνευση μεταξύ της Fortis AG και General Bank⁴⁸. Παρά την εξέταση της κοινοτικής διάστασης και της συγχώνευσης καθεαυτής, τα στοιχεία των σχετικών αγορών προϊόντων και των σχετικών γεωγραφικών αγορών εξετάζονται με σκοπό να συμπεράνουν την συμβατότητα της συγχώνευσης με την κοινή αγορά.

Αυτό το είδος της εξέτασης συνεχίστηκε σε όλες τις μελλοντικές αποφάσεις της Επιτροπής που αφορούν τον τομέα των τραπεζών μέχρι τις ημέρες μας⁴⁹.

⁴⁶ Case No.IV/M.341 – Deutsche Bank/ Banco de Madrid.

⁴⁷ Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων. II Επισκόπηση παρ. 10

⁴⁸ Case No.IV/M.1172 – Fortis AG/ Generale Bank.

⁴⁹ Case No.COMP/M.1590- Deutsche Bank /Ciba.

Case No.IV/M.1408 – Halifax /Cetelem.

Case No.COMP/M.1590 – HSBC /RNYC /SAFRA.

Case No.COMP/M.1618 – Bank of New York /Royal Bank of Scotland Trust Bank.

Case No.COMP/M.1975 – Deutsche Bank /Eurobank /Lamda Development /JV.

Case No.COMP/M.2131 – BCP /International /Novabank / JV

η. ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ

Στο άρθρο 21 παρ 2 του Κανονισμού δηλώνεται ότι *‘ Η Επιτροπή είναι αποκλειστικά αρμόδια για την λήψη των αποφάσεων που προβλέπει ο παρών κανονισμός, με την επιφύλαξη του ελέγχου τους εκ μέρους του Δικαστηρίου. ’*

Το άρθρο 16 σημειώνει ότι *‘ Το Δικαστήριο αποφαινεται κατά πλήρη δικαιοδοσία βάσει του άρθρου 229 της συνθήκης επί των προσφυγών που ασκούνται κατά των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες καθορίζεται πρόστιμο ή χρηματική ποινή δύναται δε να άρει, να μειώσει ή να αυξήσει το πρόστιμο ή τη χρηματική ποινή που έχει επιβληθεί. ’*

Επίσης το άρθρο 230 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας δηλώνει ότι *‘ Το Δικαστήριο ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, από το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την ΕΚΤ, εκτός των συστάσεων και των γνωμών και των πράξεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που παράγουν νομικά αποτελέσματα έναντι τρίτων. ’*

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο⁵⁰ μπορεί κάτω από τις ίδιες συνθήκες να ενεργοποιήσει τις σχετικές διαδικασίες ενάντια στην απόφαση της Επιτροπής είτε απευθύνεται σε αυτό είτε το επηρεάζει άμεσα.

Οι λόγοι της προσφυγής που περιγράφονται στο άρθρο 230 της Συνθήκης περιλαμβάνουν έλλειψη αρμοδιότητας, παράβαση μίας ουσιώδους προϋπόθεσης της διαδικασίας, παραβίαση της Συνθήκης ή κάποιου κανόνα ο οποίος σχετίζεται με την εφαρμογή της ή ακόμα κατάχρηση εξουσίας.

⁵⁰ Συνθήκη της ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Άρθρο 230

Θ. ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 139/2004

Μετά από 13 περίπου χρόνια εφαρμογής του κανονισμού 4064/1989 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων η Επιτροπή αποφάσισε την αναθεώρηση του κανονισμού κατά τρόπο ουσιαστικό, όπως αναφέρθηκε. Από αυτή προέκυψε ο Κανονισμός 139/2004 τον οποίο και εξετάσαμε. Η ανατύπωση του κανονισμού οφείλεται σε ορισμένες αδυναμίες του συστήματος αν και ο κοινοτικός έλεγχος των συγκεντρώσεων θεωρείται σε μεγάλο βαθμό επιτυχημένος, διότι οι επιχειρήσεις έχουν να αντιμετωπίσουν μία ενιαία ‘θυρίδα’ για την εξέταση και τον έλεγχο των συγκεντρώσεων αντί για πολλαπλές εθνικές διαδικασίες.⁵¹

Αν και ο προηγούμενος κανονισμός μειονεκτούσε σε αρκετά σημεία, τα σχόλια από την εφαρμογή του όλα αυτά τα χρόνια είναι αρκετά θετικά. Πιστεύω ότι ο νέος κανονισμός θα βοηθήσει περισσότερο τις επιχειρήσεις που σκοπεύουν να ακολουθήσουν τον ρυθμό των συγχωνεύσεων. Αυτό όμως θα το διαπιστώσουμε στο μέλλον αφού ακόμα δεν έχει εξεταστεί υπό το φως του 139/2004 κάποια συγκέντρωση.

⁵¹ Πρόταση Κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων. C20 28.01.2003

II. ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 703/77

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω οι συγκεντρώσεις που δεν καλύπτονται από τον κανονισμό 139/2004 υπάγονται στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και εξετάζονται από την εκάστοτε εθνική νομοθεσία. Στο ελληνικό νομικό σύστημα, ο έλεγχος των συγχωνεύσεων ρυθμίζεται από το νόμο 703/77 για τον έλεγχο των μονοπωλίων και των ολιγοπωλίων και την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού και συγκεκριμένα από τα άρθρα 4, 4β, 4γ, 4δ, 4ε και 4στ.

Σκοπός του Νόμου 703/77 είναι να δημιουργεί τις συνθήκες εκείνες οι οποίες θα οδηγήσουν στην προστασία των οικονομικά αδύναμων μελών της αγοράς ή εκείνων που δεν έχουν μία κυρίαρχη θέση μέσα στην αγορά. Επίσης μακροπρόθεσμα αντικείμενο αυτού του νόμου είναι η προστασία από το σύστημα του ελεύθερου ανταγωνισμού μέσα στην αγορά⁵².

Η μοναδική ικανή αρχή για να παρακολουθεί τις διατάξεις αυτού του Νόμου είναι η Επιτροπή Ανταγωνισμού. Σε περίπτωση όμως που μια συγκέντρωση απαγορευθεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να εγκριθεί από του Υπουργούς Εμπορίου και Οικονομίας. Βέβαια πρέπει να υπάρχει ειδικά αιτιολογημένη απόφαση από τους Υπουργούς και εφόσον η συγκέντρωση παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα που αντισταθμίζουν τον περιορισμό του ανταγωνισμού.

Στο μεγαλύτερο μέρος του ο Νόμος 703/77 είναι ίδιος με τον κανονισμό τον οποίο εξετάσαμε. Για το λόγο όμως ότι το αντικείμενο του συγκεκριμένου συγγράμματος είναι κυρίως ο τραπεζικός τομέας θα πρέπει να αναφέρουμε κάποια πράγματα πάνω σε αυτό. Σύμφωνα με τον Νόμο 703/77 άρθρο 4β παρ. 1β για να εξεταστεί μια συγχώνευση θα πρέπει ο συνολικός κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων που συμμετέχουν να ξεπερνά τα 150.000.000 Ευρώ και ο κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν οι δύο

⁵² Λιακόπουλος Θ. *Βιομηχανική Ιδιοκτησία*, 5^η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα, 2000.

τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, η κάθε μία χωριστά, να ξεπερνά τα 15.000.000 Ευρώ. Στην περίπτωση όμως των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοοικονομικών οργανισμών αντί του κύκλου εργασιών λαμβάνετε υπόψη το ένα δέκατο των στοιχείων του ενεργητικού τους όπως αυτό προκύπτει από τον ισολογισμό της τελευταίας χρήσης (άρθρο 4στ παρ. 4α).

Πριν από τις τροποποιήσεις του νόμου στην δεκαετία του 90, μερικές ρυθμίσεις θεωρούνταν αμφιλεγόμενες και μόνο η παρέμβαση των ακαδημαϊκών φαινόταν ικανή να δώσει μερικές απαντήσεις⁵³. Μετά την εισαγωγή του Κανονισμού 4064/89 μερικά από αυτά τα θέματα λύθηκαν κάτω από το φως των αντίστοιχων κοινοτικών ρυθμίσεων. Ένα πολύ σημαντικό μειονέκτημα του υπάρχοντος νομικού συστήματος είναι η πολιτική επιρροή στον έλεγχο των συγχωνεύσεων. Αυτό δίνει την δυνατότητα σε ομάδες ανθρώπων που έχουν πρόσβαση και γνωριμίες με πολιτικούς και Υπουργούς της χώρας να ασκούν επιρροή. Επιπροσθέτως, μπορούν να οδηγήσουν σε αποφάσεις που εξυπηρετούν βραχυπρόθεσμα πολιτικά συμφέροντα. Για παράδειγμα, μία απεργία των συνδικάτων των τραπεζικών υπαλλήλων θα μπορούσε να εκβιάσει τον Υπουργό Εμπορίου να ασκήσει πίεση στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, με σκοπό να πάρει μία απόφαση η οποία δεν θα στενοχωρούσε του υπαλλήλους-ψηφοφόρους. Ειδικά, στο σημαντικό τομέα των τραπεζών, αυτή η επιρροή μπορεί να οδηγήσει στην κατάρριψη συνθηκών για την οικονομία μίας μικρής χώρας όπως η Ελλάδα. Είναι πολύ σημαντικό οι αποφάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού να γίνονται ανεξάρτητες από κάθε είδος πολιτικής χειραγώγησης και γι' αυτό το λόγω πρέπει να ληφθούν κάποια μέτρα προς αυτήν την κατεύθυνση. Γενικά ο Νόμος 703/77 καλύπτει επαρκώς όλες τις συγχωνεύσεις που δεν έχουν κοινοτική διάσταση μέσα στην ελληνική επικράτεια.

⁵³ Λιακόπουλος Θ. *Βιομηχανική Ιδιοκτησία*. 5^η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα, 2000.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σ' αυτό το σύγγραμμα, εξετάστηκε το θέμα του ελέγχου των συγχωνεύσεων στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδική αναφορά έγινε στις συγχωνεύσεις στον τομέα των τραπεζών, που είναι τομέας με αυξανόμενο ενδιαφέρον.

Ο αριθμός των τραπεζικών συγχωνεύσεων έχουν αυξηθεί σε σημαντικό βαθμό τα τελευταία χρόνια. Οι ευρωπαϊκές τράπεζες έχουν αποφασίσει και στις περισσότερες περιπτώσεις έχουν συνάψει μία σειρά από συγχωνεύσεις μεταξύ τραπεζών της ίδιας χώρας αλλά ακόμα διστάζουν να προτείνουν σχέδια συγχωνεύσεων σε αλλοδαπές τράπεζες. Στην Ελλάδα, οι τράπεζες φαίνεται να είναι αρκετά δραστήριες σ' αυτόν τον τομέα, για πολλούς λόγους αλλά κυρίως εξαιτίας του νέου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος που δημιουργούν.

Δεν υπάρχει ειδικό νομικό πλέγμα που να αφορά τον έλεγχο των συγχωνεύσεων μεταξύ των τραπεζικών ιδρυμάτων, έτσι και σ' αυτές τις περιπτώσεις εφαρμόζεται η κοινοτική νομοθεσία για την έλεγχο των συγχωνεύσεων μεταξύ επιχειρήσεων. Στο ευρωπαϊκό νομικό σύστημα εξετάστηκε ο Κανονισμός 139/2004 που παρέχει ένα ολοκληρωμένο και ξεκάθαρο νομικό καθεστώς που δημιουργεί συγκεκριμένες συνθήκες για την εφαρμογή του. Τα αποτελέσματα από τα τελευταία χρόνια της εφαρμογής του είναι κάτι παρά πάνω από ενθαρρυντικά.

Στην Ελλάδα, ο Νόμος 703/77, με τις διορθώσεις των τελευταίων χρόνων, αφορά τις συγχωνεύσεις που δεν έχουν κοινοτική διάσταση και εφαρμόζεται στα όρια της ελληνικής επικράτειας. Η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας, σε συγχωνεύσεις με κοινοτική διάσταση, οδηγεί στο δικαιολογημένο συμπέρασμα ότι το υπάρχον νομικό καθεστώς είναι επαρκές για τις τρέχουσες και τις μελλοντικές ανάγκες στον τομέα των τραπεζικών συγχωνεύσεων.--

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- Συνθήκη της ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.
- Κανονισμός 139/2004 της 20^{ης} Ιανουαρίου 2004
- Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για το σκοπό του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού. ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ Αριθ. C 372 της 09/12/1997 σ. 0005-0013
- Ανακοίνωση της επιτροπής. 98/C 66/04
- Πρώτη Τραπεζική οδηγία 77/780/ΕΟΚ.
- Δεύτερη Τραπεζική οδηγία 89/646/ΕΟΚ.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 802/2004 της Επιτροπής της 7^{ης} Απριλίου 2004
- Πρόταση Κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων. C20 28.01.2003
- Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων.
- Νόμος 703/1977

ΒΙΒΛΙΑ

- Λιακόπουλος Θ. Βιομηχανική Ιδιοκτησία, 5η έκδοση, Εκδόσεις Σάκουλας, Αθήνα, 2000.
- Cook C.J, Kerse C.S, EC Merger Control, 3rd edition, Sweet and Maxwell, 1999.

- Κοτσίρης Λ. *Δίκαιο ανταγωνισμού, αθέμιτου και ελεύθερο*, 3^η έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, 2000.
- Γιώργος Κασκαρέλης. *Η πορεία για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και η προσαρμογή των οικονομικών μονάδων. Ινστιτούτο εργασίας ΟΤΕΟ*. Αθήνα 2001.
- Λεονάρδος Αρ. Κόντος – Μάναλης. *Ελληνικό Φορολογικό δίκαιο*.. Εκδόσεις Σάκκουλας.
- Τραγκάκης Γ. *Η θεσμική θεμελίωση της κοινής τραπεζικής αγοράς*. Εκδόσεις Σάκκουλας. 1990

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

- Case No.COMP/M.1590- Deutsche Bank /Ciba.
- Case No.IV/M.1408 – Halifax /Cetelem.
- Case No.COMP/M.1590 – HSBC /RNYC /SAFRA.
- Case No.COMP/M.1618 – Bank of New York /Royal Bank of Scotland Trust Bank.
- Case No.COMP/M.1975 – Deutsche Bank /Eurobank /Lamda Development /JV.
- Case No.COMP/M.2131 – BCP /International /Novabank / JV
- Case No. IV/M.940 – USB/Mister Minit.
- Case No. IV/M.137 - Bank America/Security Pacific.
- Case No.IV/M.341 – Deutsche Bank/ Banco de Madrit.
- Case No.IV/M.1172 – Fortis AG/ Generale Bank
- Case No. IV/M.681 – RB of Scotland/Bank of Ireland

ΑΡΘΡΑ

- Ολοκληρώθηκε και η λειτουργική συγχώνευση των τριών τραπεζών του Ομίλου Πειραιώς
www.piraeusbank.gr/ecportal.asp?id=204937&nt=78&land=1.
- EURO BANG EFG Προφίλ
<http://www.new.companies.gr/ipostr/homepage/viewprofile.php?companyid=23>.
- Σιώτος, Γ. *Θα μείνουν λίγοι μεγάλοι τραπεζικοί όμιλοι*. ΤΑ ΝΕΑ. 03-04-1999. Σελ 106. Κωδικός άρθρου A164051061
- Στον κόσμο. *Παρέμβαση Τρισέ στο τραπεζικό θρίλερ της Γαλλίας*. ΤΑ ΝΕΑ. 03-07-99. Σελ 138. Κωδικός άρθρου A164791381
- Στεργίου Α. *Στις θυγατρικές περνάει η μάχη των τραπεζών*. ΤΑ ΝΕΑ. 24-04-1999. Σελ 110. Κωδικός άρθρου A164211101
- Μαντέλας Γ. *Ο ανταγωνισμός των τραπεζών μένει στην κατασκοπεία*. ΤΑ ΝΕΑ. 27-01-2001. Σελ 107. Κωδικός άρθρου A169541072
- Μαντέλας Γ. *Άμυνα με συγχωνεύσεις*. ΤΑ ΝΕΑ. 04-04-2000. Σελ Ν57. Κωδικός άρθρου A16708N571
- Νικολάου Ν. *Δεν κλείνει ποτέ ο κύκλος των συγχωνεύσεων*. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ. 28-07-2001
- Συνέντευξη Βρανά Α. από Μαντέλα Γ. *Σε δυτική Ευρώπη και ΗΠΑ οι επόμενοι στόχοι*. ΤΑ ΝΕΑ. 24-02-2001. Σελ 106. Κωδικός άρθρου A169781061
- Συνέντευξη του ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΣΕΛΑ προέδρου της ΟΤΟΕ.
http://www.kouselas.gr/apopseis/apopseis_docs/sunedeuksi_express_2002.htm
- Θεόδωρος Παπαβλασόπουλος. *Ευρωπαϊκές Διαστάσεις*. 'Επειδή' Τεύχος 4 Μάιος- Ιούνιος 2004.

- Γρηγόρης Χαλιακόπουλος. *Συγγώνευση και καλή χώνευση*. Επειδή. Τεύχος 8. Ιαν-Φεβ 2005.
- ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ- ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ FT 9-10-1998.
<http://business.hol.gr/nafinews/98/10/09/0710.htm>
- Φίλιππος Σαχινίδης. Εμείς και η τράπεζα. Τεύχος 23 Αύγουστος 2004.

WEBSITES

- <http://www.europa.eu.int>
- <http://www.in.gr>
- <http://www.google.com>
- <http://www.dolnet.gr>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου
της 20ής Ιανουαρίου 2004
για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων
("Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων")

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 83 και 308, την πρόταση της Επιτροπής(1), τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου(2), τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής(3),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων(4), έχει τροποποιηθεί κατά τρόπο ουσιαστικό. Με την ευκαιρία νέων τροποποιήσεων, είναι σκόπιμη, για λόγους σαφήνειας η αναδιατύπωση του εν λόγω κανονισμού.

(2) Για την επίτευξη των στόχων της συνθήκης, το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) αναθέτει ως στόχο στην Κοινότητα την εγκαθίδρυση καθεστώτος που να εξασφαλίζει ανόθευτο ανταγωνισμό εντός της εσωτερικής αγοράς. Το άρθρο 4 παράγραφος 1 της συνθήκης ορίζει ότι η δράση των κρατών μελών και της Κοινότητας ασκείται σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοικτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό. Οι αρχές αυτές είναι ουσιώδεις για την περαιτέρω ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς.

(3) Η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και η οικονομική και νομισματική ένωση, η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η μείωση των διεθνών εμποδίων στο εμπόριο και τις επενδύσεις θα συνεχίσουν να οδηγούν σε σημαντικές αναδιαρθρώσεις των επιχειρήσεων μέσα στην Κοινότητα, ιδίως με τη μορφή συγκεντρώσεων.

(4) Μια τέτοια εξέλιξη πρέπει να τύχει ευνοϊκής αποδοχής επειδή συμφωνεί με τις επιταγές ενός δυναμικού ανταγωνισμού και είναι δυνατόν να τονώσει την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, να βελτιώσει τους όρους ανάπτυξης και να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο στην Κοινότητα.

(5) Πρέπει να εξασφαλισθεί, ωστόσο, ότι η διαδικασία αναδιάρθρωσης δεν θα αποδειχθεί στη διάρκεια του χρόνου επιβλαβής για τον ανταγωνισμό. Το κοινοτικό δίκαιο πρέπει, ως εκ τούτου, να συμπεριλάβει διατάξεις που να ρυθμίζουν τις συγκεντρώσεις οι οποίες μπορεί να παρακωλύσουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην κοινή αγορά, ή σε μεγάλο τμήμα της.

(6) Είναι, επομένως, αναγκαία η θέσπιση μιας ειδικής νομικής πράξης που θα εξασφαλίσει τον αποτελεσματικό έλεγχο όλων των συγκεντρώσεων ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στη διάρθρωση του ανταγωνισμού στην Κοινότητα και η οποία θα είναι η μόνη που θα ισχύει για τις εν λόγω συγκεντρώσεις. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 επέτρεψε την άσκηση κοινοτικής πολιτικής στον τομέα αυτόν. Με βάση την σχετική εμπειρία, ωστόσο, ο εν λόγω κανονισμός θα πρέπει τώρα να αναδιατυπωθεί σε μία νομοθετική πράξη που θα εκπονηθεί κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις μιας πιο ενοποιημένης αγοράς και της μελλοντικής διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που διατυπώνονται στο άρθρο 5 της συνθήκης, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της εξασφάλισης ανόθευτου ανταγωνισμού στην κοινή αγορά, σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοικτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό.

(7) Τα άρθρα 81 και 82, αν και δυνάμει της νομολογίας του Δικαστηρίου έχουν εφαρμογή σε ορισμένες συγκεντρώσεις, δεν επαρκούν για τον έλεγχο όλων των συγκεντρώσεων που ενδέχεται να αποδειχθούν ασυμβίβαστες με το σύστημα ανόθευτου ανταγωνισμού που επιδιώκει η συνθήκη. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει, κατά συνέπεια, να βασισθεί όχι μόνο στο άρθρο 83 αλλά, κυρίως, στο άρθρο 308 της συνθήκης, δυνάμει του οποίου η Κοινότητα μπορεί να αναλάβει πρόσθετες εξουσίες ώστε να προβεί στις ενέργειες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της, και επίσης εξουσίες δράσης όσον αφορά τις συγκεντρώσεις στις αγορές των γεωργικών προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της συνθήκης.

(8) Οι διατάξεις που θα θεσπισθούν με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να ισχύουν για τις σημαντικές διαρθρωτικές μεταβολές των οποίων τα αποτελέσματα στην αγορά υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα ενός κράτους μέλους. Οι εν λόγω συγκεντρώσεις θα πρέπει, κατά κανόνα, να εξετάζονται αποκλειστικά, στο επίπεδο της Κοινότητας, κατ' εφαρμογή ενός συστήματος ενιαίου ελέγχου και σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Οι συγκεντρώσεις που δεν καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό υπάγονται καταρχήν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.

(9) Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καθορισθεί σύμφωνα με τη γεωγραφική έκταση των δραστηριοτήτων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και να περιορισθεί με όρια ποσοτικού χαρακτήρα ώστε να καλύπτει μόνον εκείνες τις συγκεντρώσεις που έχουν κοινοτική διάσταση. Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή των ισχυόντων κατωτάτων ορίων και κριτηρίων, ούτως ώστε το Συμβούλιο, ενεργώντας σύμφωνα με το άρθρο 202 της συνθήκης, να είναι σε θέση να επανεξετάζει τακτικά τα όρια αυτά καθώς και τους κανόνες σχετικά με την προ της κοινοποίησης παραπομπή με βάση την αποκτηθείσα πείρα* Αυτό απαιτεί την υποβολή στατιστικών στοιχείων από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή για να είναι η τελευταία σε θέση να εκπονή τις εν λόγω εκθέσεις και ενδεχόμενες προτάσεις τροποποιήσεων. Οι εκθέσεις και οι προτάσεις της Επιτροπής θα πρέπει να βασίζονται σε σχετικά στοιχεία που της παρέχουν τακτικά τα κράτη μέλη.

(10) Συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση θα πρέπει να θεωρείται ότι υπάρχει όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων υπερβαίνει ορισμένα κατώτατα όρια* αυτό ισχύει ανεξαρτήτως εάν οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν τη συγκέντρωση έχουν την έδρα ή τα κύρια πεδία δραστηριότητάς τους στην Κοινότητα, υπό τον όρο ότι αναπτύσσουν εκεί σημαντικές δραστηριότητες.

(11) Οι κανόνες που διέπουν την παραπομπή των συγκεντρώσεων από την Επιτροπή προς τα κράτη μέλη και από τα κράτη μέλη προς την Επιτροπή θα πρέπει να εφαρμόζονται ως αποτελεσματικός διορθωτικός μηχανισμός με βάση την αρχή της επικουρικότητας. Οι κανόνες αυτοί προστατεύουν δεόντως τα συμφέροντα των κρατών μελών όσον αφορά τον ανταγωνισμό και

λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη ασφάλειας του δικαίου και την αρχή του ενιαίου ελέγχου.

(12) Οι συγκεντρώσεις μπορούν να πληρούν τις προϋποθέσεις εξέτασής τους βάσει ορισμένων εθνικών συστημάτων ελέγχου συγκεντρώσεων, εάν δεν φθάνουν τα αναφερόμενα στον παρόντα κανονισμό κατώτατα όρια κύκλου εργασιών. Η πολλαπλή κοινοποίηση της ίδιας πράξης συγκέντρωσης αυξάνει τη νομική αβεβαιότητα, τις προσπάθειες και τα έξοδα των επιχειρήσεων και μπορεί να οδηγήσει σε αλληλοσυγκρουόμενες εκτιμήσεις. Θα πρέπει, επομένως, να αναπτυχθεί περαιτέρω το σύστημα παραπομπής συγκεντρώσεων στην Επιτροπή από τα κράτη μέλη.

(13) Η Επιτροπή θα πρέπει να ενεργεί σε στενή και συνεχή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών από τα οποία συγκεντρώνει παρατηρήσεις και πληροφορίες.

(14) Η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να δημιουργήσουν από κοινού ένα δίκτυο δημόσιων αρχών, όπου θα συνεργάζονται στενά στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, χρησιμοποιώντας αποτελεσματικές ρυθμίσεις όσον αφορά την αμοιβαία ενημέρωση και τις σχετικές διαβουλεύσεις, προκειμένου να εξασφαλίζουν την εξέταση κάθε υπόθεσης από την πλέον κατάλληλη αρχή, με βάση την αρχή της επικουρικότητας και για να αποφευχθεί, όσο είναι δυνατόν, η πολλαπλή υποβολή κοινοποιήσεων μιας δεδομένης συγκέντρωσης. Η παραπομπή των συγκεντρώσεων από την Επιτροπή στα κράτη μέλη και από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή θα πρέπει να γίνεται με αποτελεσματικό τρόπο και να αποφεύγονται, στο μέτρο του δυνατού, καταστάσεις στις οποίες η συγκέντρωση υπόκειται σε παραπομπή τόσο πριν όσο και μετά την κοινοποίησή της.

(15) Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να παραπέμπει σε κράτος μέλος κοινοποιημένες συγκεντρώσεις με κοινοτική δράση που απειλούν να επηρεάσουν σημαντικά τον ανταγωνισμό σε αγορά του κράτους μέλους αυτού, εφόσον φέρει όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακριτής αγοράς. Αν η συγκέντρωση επηρεάζει τον ανταγωνισμό στην εν λόγω αγορά, η οποία δεν αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς, η Επιτροπή θα πρέπει να υποχρεούται, εφόσον της ζητηθεί, να παραπέμπει το σύνολο ή μέρος της υπόθεσης στο εν λόγω κράτος μέλος. Ένα κράτος μέλος θα πρέπει να έχει τη

δυνατότητα να παραπέμπει στην Επιτροπή μια συγκέντρωση που δεν έχει κοινοτική διάσταση αλλά επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και απειλεί να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στο έδαφός του. Άλλα κράτη μέλη τα οποία επίσης είναι αρμόδια για την εξέταση της συγκέντρωσης θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συντάσσονται με το αίτημα αυτό. Στην περίπτωση αυτή, προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα και το προβλέψιμο του συστήματος, οι εθνικές προθεσμίες θα πρέπει να αναστέλλονται έως ότου ληφθεί απόφαση για την παραπομπή της υπόθεσης. Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει την εξουσία να εξετάζει και να αποφασίζει σχετικά με μια συγκέντρωση για λογαριασμό ενός ή περισσότερων αιτούντων κρατών μελών.

(16) Θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να ζητούν, πριν από τη κοινοποίηση μιας συγκέντρωσης, την παραπομπή της προς ή από την Επιτροπή, ώστε να βελτιωθεί περαιτέρω η αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου των συγκεντρώσεων εντός της Κοινότητας. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού θα πρέπει να αποφασίζουν, εντός σύντομης και σαφώς καθορισμένης προθεσμίας, εάν μια παραπομπή προς ή από την Επιτροπή, πρέπει να γίνεται, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την αποτελεσματικότητα του συστήματος. Κατόπιν αιτήματος των συγκεκριμένων επιχειρήσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να παραπέμπει σε κράτος μέλος μια συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση η οποία ενδέχεται να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό σε αγορά του κράτους μέλους αυτού, εφόσον φέρει όλα τα χαρακτηριστικά μιας διακριτής αγοράς. Δεν θα πρέπει, ωστόσο, να απαιτείται από τις εν λόγω επιχειρήσεις να αποδεικνύουν ότι οι επιπτώσεις της συγκέντρωσης θα είναι επιζήμιες για τον ανταγωνισμό. Μια συγκέντρωση δεν θα πρέπει να παραπέμπεται από την Επιτροπή σε κράτος μέλος το οποίο έχει εκφράσει τη διαφωνία του με την παραπομπή αυτή. Πριν από την κοινοποίηση στις εθνικές αρχές, οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να ζητούν την παραπομπή στην Επιτροπή μιας συγκέντρωσης χωρίς κοινοτική διάσταση η οποία υπόκειται σε εξέταση δυνάμει των εθνικών νομοθεσιών ανταγωνισμού τουλάχιστον τριών κρατών μελών. Τέτοια αιτήματα παραπομπής στην Επιτροπή πριν από την κοινοποίηση είναι ιδιαίτερος προσήκοντα στις περιπτώσεις όπου η

συγκέντρωση επηρεάζει τον ανταγωνισμό και πέραν του εδάφους ενός κράτους μέλους. Στις περιπτώσεις όπου μια συγκέντρωση που υπόκειται σε εξέταση δυνάμει των νομοθεσιών ανταγωνισμού τριών ή περισσότερων κρατών μελών και κανένα κράτος μέλος αρμόδιο να εξετάσει την υπόθεση δεν εκφράζει διαφωνία, η Επιτροπή θα πρέπει να αποκτά αποκλειστική αρμοδιότητα για την εξέταση της συγκέντρωσης και η συγκεκριμένη συγκέντρωση θα πρέπει να θεωρείται ότι έχει κοινοτική διάσταση. Ωστόσο, αυτές οι παραπομπές από κράτος μέλος προς την Επιτροπή πριν από την κοινοποίηση δεν θα πρέπει να γίνονται εάν τουλάχιστον ένα κράτος μέλος αρμόδιο για την εξέταση της υπόθεσης έχει εκφράσει τη διαφωνία του με την εν λόγω παραπομπή.

(17) Η Επιτροπή θα πρέπει να διαθέτει αποκλειστική αρμοδιότητα για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, υπό την επιφύλαξη του ελέγχου του Δικαστηρίου.

(18) Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία τους περί ανταγωνισμού στις συγκεντρώσεις με κοινοτική διάσταση, εκτός εάν ο παρών κανονισμός το προβλέπει. Οι σχετικές εξουσίες των εθνικών αρχών θα πρέπει να περιορίζονται μόνο στις περιπτώσεις όπου, ελλείψει παρεμβάσεως της Επιτροπής, κινδυνεύει να παρεμποδισθεί σημαντικά ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στο έδαφος κράτους μέλους και εφόσον τα συμφέροντα του εν λόγω κράτους μέλους όσον αφορά τον ανταγωνισμό δεν μπορούν να προστατευθούν επαρκώς με άλλο τρόπο εκτός από τον παρόντα κανονισμό. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα πρέπει να ενεργούν με ταχύτητα σ' αυτές τις περιπτώσεις* λόγω των διαφορών μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών, δεν είναι δυνατό να καθορισθεί, στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, μία και μόνη προθεσμία για την έκδοση οριστικών αποφάσεων βάσει του εθνικού δικαίου.

(19) Η αποκλειστική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού στις συγκεντρώσεις με κοινοτική διάσταση γίνεται με την επιφύλαξη του άρθρου 296 της συνθήκης και δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία άλλων εννόμων συμφερόντων, εκτός των καλυπτομένων από τον παρόντα κανονισμό, εφόσον τα εν λόγω μέτρα είναι σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τις λοιπές διατάξεις του κοινοτικού δικαίου.

(20) Είναι σκόπιμο να ορισθεί η έννοια της συγκέντρωσης κατά τρόπο ώστε να καλύπτονται οι πράξεις που επιφέρουν μόνιμη μεταβολή στον έλεγχο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και, συνεπώς, στη διάρθρωση της αγοράς. Ενδείκνυται, επομένως, να υπαχθούν, στο πεδίο του παρόντος κανονισμού, όλες οι κοινές επιχειρήσεις που εκπληρώνουν μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής οντότητας. Ενδείκνυται επιπλέον να αντιμετωπίζονται ως ενιαία συγκέντρωση οι πράξεις οι οποίες είναι στενά συναφείς υπό την έννοια ότι συνδέονται υπό όρους ή λαμβάνουν τη μορφή μιας σειράς πράξεων σε τίτλους, που πραγματοποιούνται εντός ευλόγως βραχείας προθεσμίας.

(21) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις δέχονται περιορισμούς που συνδέονται άμεσα και είναι αναγκαίοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης. Οι αποφάσεις της Επιτροπής με τις οποίες κηρύσσονται οι συγκεντρώσεις συμβατές με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να καλύπτουν αυτομάτως τους περιορισμούς αυτούς, χωρίς να υποχρεούται η Επιτροπή να αξιολογεί τους εν λόγω περιορισμούς, κατά περίπτωση. Ωστόσο, κατόπιν αιτήματος των συγκεκριμένων επιχειρήσεων, η Επιτροπή θα πρέπει, σε υποθέσεις που παρουσιάζουν καινοφανή ή ανεπίλυτα ζητήματα που προκαλούν πραγματική αβεβαιότητα, να αξιολογεί ρητά το κατά πόσον δεδομένος περιορισμός συνδέεται άμεσα και είναι αναγκαίος για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης. Μια υπόθεση παρουσιάζει ένα καινοφανές ή ανεπίλυτο ζήτημα που προκαλεί πραγματική αβεβαιότητα, εάν το εν λόγω ζήτημα δεν καλύπτεται από την ισχύουσα ανακοίνωση της Επιτροπής ή από δημοσιευμένη απόφαση της Επιτροπής.

(22) Στο πλαίσιο του καθεστώτος που θα θεσπισθεί για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων θα πρέπει, με την επιφύλαξη του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης, να τηρείται η αρχή περί μη διακρίσεων μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Στο δημόσιο τομέα, κατά τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών μιας επιχείρησης που συμμετέχει σε συγκέντρωση, θα πρέπει, ως εκ τούτου, να λαμβάνονται υπόψη οι επιχειρήσεις που αποτελούν μία οικονομική μονάδα με αυτόνομη εξουσία λήψης αποφάσεων ανεξάρτητα από τον τρόπο κατοχής του κεφαλαίου τους ή τους κανόνες διοικητικής εποπτείας που ισχύουν γι' αυτές.

(23) Για να διαπιστωθεί εάν οι συγκεντρώσεις με κοινοτική διάσταση είναι συμβατές ή μη με την κοινή αγορά, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη διατήρησης και ανάπτυξης συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην κοινή αγορά. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή πρέπει να τοποθετεί τις εκτιμήσεις της στο γενικό πλαίσιο της επίτευξης των βασικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 2 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και στο άρθρο 2 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(24) Για να εξασφαλισθεί ένα σύστημα ανόθευτου ανταγωνισμού στην κοινή αγορά, στα πλαίσια της προώθησης μια πολιτικής που διεξάγεται σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοικτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, ο παρών κανονισμός πρέπει να επιτρέπει τον αποτελεσματικό έλεγχο όλων των συγκεντρώσεων από πλευράς επιπτώσεων στον ανταγωνισμό στην Κοινότητα. Κατόπιν τούτου, ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 καθιερώνει την αρχή βάσει της οποίας θα πρέπει να κηρύσσεται ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά κάθε συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση που δημιουργεί ή ενισχύει δεσπόζουσα θέση που συνεπάγεται μία σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της.

(25) Λόγω των συνεπειών που μπορεί να έχουν οι συγκεντρώσεις στην ολιγοπωλιακή διάρθρωση των αγορών, είναι ακόμη περισσότερο αναγκαία η διατήρηση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές. Σε πολλές ολιγοπωλιακές αγορές υπάρχει ορισμένος βαθμός υγιούς ανταγωνισμού. Ωστόσο, υπό ορισμένες συνθήκες, οι συγκεντρώσεις που συνεπάγονται την εξάλειψη των σημαντικών ανταγωνιστικών πιέσεων που είχαν ασκηθεί μεταξύ των συμμετεχόντων επιχειρήσεων, καθώς και η μείωση της ανταγωνιστικής πίεσης επί των λοιπών ανταγωνιστών, μπορεί, ακόμη και εν απουσία του ενδεχομένου ενός συντονισμού μεταξύ των μελών του ολιγοπωλίου, να οδηγήσει σε σημαντική παρακώλυση του ανταγωνισμού. Τα κοινοτικά δικαστήρια, ωστόσο, δεν έχουν μέχρι στιγμής ερμηνεύσει ρητά τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 ως απαιτούντα, οι συγκεντρώσεις που προκαλούν τέτοιας φύσεως μη συντονισμένα αποτελέσματα να κηρύσσονται μη συμβατές με την κοινή αγορά. Ως εκ τούτου, προς το συμφέρον της ασφάλειας του δικαίου, θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι ο παρών κανονισμός προνοεί για τον αποτελεσματικό έλεγχο τέτοιων συγκεντρώσεων καθιερώνοντας την αρχή βάσει της οποίας θα πρέπει να κηρύσσεται

ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά οιαδήποτε συγκέντρωση που παρακωλύει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Η έννοια της "σημαντικής παρακώλυσης του αποτελεσματικού ανταγωνισμού" στο άρθρο 2 παράγραφοι 2 και 3, θα πρέπει να ερμηνευθεί ως εκτεινόμενη, πέρα από την έννοια της δεσπόζουσας θέσης, μόνο στις αντανταγωνιστικές επιπτώσεις μιας συγκέντρωσης που προκύπτουν από τη μη συντονισμένη συμπεριφορά των επιχειρήσεων που δεν έχουν δεσπόζουσα θέση στην εν λόγω αγορά.

(26) Ένα σημαντικό εμπόδιο για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό οφείλεται γενικά στη δημιουργία ή την ενίσχυση μιας δεσπόζουσας θέσης. Προκειμένου να διασφαλισθούν οι κατευθυντήριες γραμμές που μπορεί να προκύπτουν από προγενέστερες αποφάσεις των ευρωπαϊκών δικαστηρίων και τις αποφάσεις της Επιτροπής βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89, ενώ παράλληλα θα διατηρείται η συνέπεια με τους κανόνες περί ανταγωνιστικής βλάβης που έχουν εφαρμοσθεί από την Επιτροπή και τα κοινοτικά δικαστήρια όσον αφορά το συμβατό μιας συγκέντρωσης με την κοινή αγορά, ο παρών κανονισμός θα πρέπει, συνεπώς, να καθιερώσει την αρχή βάσει της οποίας κηρύσσεται ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά κάθε συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση που παρακωλύει σημαντικά την ύπαρξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού, ιδίως ως αποτέλεσμα της δημιουργίας ή της ενίσχυσης μιας δεσπόζουσας θέσης, στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της.

(27) Επιπλέον, τα κριτήρια του άρθρου 81 παράγραφοι 1 και 3 της συνθήκης θα πρέπει να εφαρμόζονται στις κοινές επιχειρήσεις που εκπληρώνουν μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής οντότητας, εφόσον η δημιουργία τους έχει ως άμεση συνέπεια τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού μεταξύ επιχειρήσεων που παραμένουν ανεξάρτητες.

(28) Για να διευκρινισθεί και να επεξηγηθεί ο τρόπος με τον οποίο η Επιτροπή θα αξιολογεί τις συγκεντρώσεις βάσει του παρόντος κανονισμού, είναι σκόπιμο η Επιτροπή να δημοσιεύσει κατευθυντήριες γραμμές που θα παρέχουν ένα σωστό οικονομικό πλαίσιο για την εκτίμηση των συγκεντρώσεων προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσο μπορούν να κηρυχθούν συμβατές με την κοινή αγορά.

(29) Για τον καθορισμό των επιπτώσεων που έχει μια συγκέντρωση επί του ανταγωνισμού στην κοινή αγορά, είναι σκόπιμο να λαμβάνονται υπόψη οι λόγοι αποτελεσματικότητας που προβάλλουν βάσιμα οι συμμετέχουσες

επιχειρήσεις. Είναι δυνατόν, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας που προκύπτει από τη συγκέντρωση να αντισταθμίζει τις επιπτώσεις στον ανταγωνισμό, και ιδίως τη δυνητική ζημία των καταναλωτών που θα είχε άλλως και, επομένως, η συγκέντρωση να μην παρακωλύει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα αυτής, ιδίως ως αποτέλεσμα της δημιουργίας ή της ενίσχυσης μιας δεσπόζουσας θέσης. Η Επιτροπή θα πρέπει να διευκρινίσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να λαμβάνει υπόψη λόγους αποτελεσματικότητας.

(30) Εάν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις τροποποιήσουν μία κοινοποιηθείσα συγκέντρωση, ιδίως με την πρόταση δεσμεύσεων, προκειμένου να καταστεί συμβατή με την κοινή αγορά, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να κηρύσσει την τροποποιημένη συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά. Οι εν λόγω δεσμεύσεις θα πρέπει να είναι ανάλογες με το δημιουργούμενο πρόβλημα ανταγωνισμού και να το επιλύουν πλήρως. Θα πρέπει να προβλέπεται ρητά ότι η Επιτροπή μπορεί να συνοδεύει την απόφασή της με όρους και υποχρεώσεις ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων με τις δεσμεύσεις τους έγκαιρα και αποτελεσματικά ώστε να καταστεί η συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, θα πρέπει να εξασφαλίζεται διαφάνεια και αποτελεσματική διαβούλευση με τα κράτη μέλη καθώς και με τους ενδιαφερόμενους τρίτους.

(31) Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει στη διάθεσή της κατάλληλα μέσα για να εξασφαλίζει την τήρηση των εν λόγω δεσμεύσεων και για να αντιμετωπίζει τις περιπτώσεις που δεν τηρούνται. Σε περιπτώσεις αδυναμίας τήρησης ενός όρου που υπάρχει σε απόφαση με την οποία κηρύσσεται η συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά, το γεγονός που θα καθιστούσε τη συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά δεν εκπληρώνεται και, επομένως, η συγκέντρωση, όπως πραγματοποιείται, δεν μπορεί να λάβει την έγκριση της Επιτροπής. Κατά συνέπεια, εάν πραγματοποιηθεί η συγκέντρωση, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μη κοινοποιηθείσα συγκέντρωση που πραγματοποιήθηκε χωρίς άδεια. Επί πλέον, στις περιπτώσεις που η Επιτροπή έχει ήδη διαπιστώσει ότι, λόγω της μη τήρησης ενός όρου, η συγκέντρωση δεν είναι συμβατή με την κοινή αγορά, θα πρέπει να έχει την εξουσία να διατάσσει άμεσα τη διάλυση της συγκέντρωσης προκειμένου να αποκατασταθούν οι συνθήκες που επικρατούσαν πριν από την

πραγματοποίησή της. Σε περίπτωση που μια υποχρέωση που συνδέεται με απόφαση με την οποία κηρύσσεται η συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά δεν τηρείται, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ανακαλεί την απόφασή της. Επίσης, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να επιβάλει χρηματικά πρόστιμα σε περίπτωση μη τήρησης των όρων ή των υποχρεώσεων.

(32) Οι συγκεντρώσεις, οι οποίες λόγω του περιορισμένου μεριδίου αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, δεν μπορούν να παρακωλύσουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, μπορούν να θεωρούνται ότι είναι συμβατές με την κοινή αγορά. Με την επιφύλαξη των άρθρων 81 και 82 της συνθήκης, τέτοια ένδειξη υπάρχει ιδίως στις περιπτώσεις που το μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων δεν υπερβαίνει το 25 % είτε στην κοινή αγορά είτε σε σημαντικό τμήμα αυτής.

(33) Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι αρμόδια για τη λήψη όλων των απαιτούμενων αποφάσεων με τις οποίες θα κρίνει αν οι συγκεντρώσεις, με κοινοτική διάσταση, μη συμβατές με την κοινή αγορά, καθώς και αποφάσεων για την αποκατάσταση των συνθηκών που επικρατούσαν πριν από την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης που κηρύχθηκε ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

(34) Για να εξασφαλισθεί αποτελεσματικός έλεγχος, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να υποχρεωθούν να κοινοποιούν εκ των προτέρων τις συγκεντρώσεις με κοινοτική διάσταση που προκύπτουν από τη σύναψη συμφωνίας, την ανακοίνωση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ή την απόκτηση ελέγχουσας συμμετοχής. Κοινοποίηση θα μπορεί επίσης να γίνεται εφόσον οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις ενημερώνουν την Επιτροπή για την πρόθεσή τους να συνάψουν συμφωνία για προτεινόμενη συγκέντρωση και αποδεικνύουν στην Επιτροπή ότι το σχέδιό τους για την προτεινόμενη συγκέντρωση είναι επαρκώς σαφές, παραδείγματος χάριν βάσει μιας συμφωνίας επί της αρχής, ενός μνημονίου συνεννόησης ή μιας επιστολής δήλωσης προθέσεων που υπογράφεται από όλα τα μέρη, ή, σε περίπτωση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς, εφόσον έχουν ανακοινώσει δημόσια την πρόθεσή τους για την πραγματοποίηση τέτοιας προσφοράς εξαγοράς, υπό τον όρο ότι η σχεδιαζόμενη συμφωνία ή προσφορά εξαγοράς θα καταλήξει σε συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση. Η πραγματοποίηση των συγκεντρώσεων θα πρέπει να

αναστέλλεται μέχρι τη λήψη της οριστικής απόφασης της Επιτροπής. Ωστόσο, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα απαλλαγής από την αναστολή αυτή κατ' αίτηση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, εφόσον κρίνεται σκόπιμο. Προκειμένου να αποφασίσει αν θα επιτρέψει ή μη την εν λόγω απαλλαγή, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεκτιμά όλα τα σχετικά στοιχεία, όπως η φύση και η σοβαρότητα της ζημίας των συμμετεχουσών επιχειρήσεων ή των τρίτων και η απειλή που συνιστά η συγκέντρωση για τον ανταγωνισμό. Για λόγους ασφάλειας του δικαίου, θα πρέπει ωστόσο η εγκυρότητα των πράξεων να προστατεύεται στο βαθμό που είναι αναγκαίος.

(35) Θα πρέπει να προβλεφθεί προθεσμία εντός της οποίας η Επιτροπή πρέπει να κινήσει διαδικασία έναντι μιας κοινοποιηθείσας συγκέντρωσης, καθώς και προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να λάβει οριστική απόφαση για τη συμβατότητα ή το ασυμβίβαστο της συγκέντρωσης αυτής με την κοινή αγορά. Οι προθεσμίες αυτές θα πρέπει να παρατείνονται στις περιπτώσεις που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις προτείνουν δεσμεύσεις για να καταστεί η συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά, προκειμένου να παρέχεται επαρκής χρόνος για την ανάλυση των εν λόγω προτάσεων και την εξέταση των επιπτώσεών τους στην αγορά, καθώς και για τις διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη και με τους ενδιαφερόμενους τρίτους. Θα πρέπει επίσης να υπάρχει δυνατότητα για περιορισμένη παράταση της προθεσμίας εντός της οποίας η Επιτροπή πρέπει να εκδώσει οριστική απόφαση, προκειμένου να παρέχεται επαρκής χρόνος για την εξέταση της υπόθεσης και την εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών και των ισχυρισμών που υποβάλλονται στην Επιτροπή.

(36) Η Κοινότητα σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης(5). Συνεπώς, ο παρών κανονισμός πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται, τηρουμένων των εν λόγω δικαιωμάτων και αρχών.

(37) Στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, πρέπει να παρέχεται το δικαίωμα ακρόασης εκ μέρους της Επιτροπής, μόλις κινηθεί η σχετική διαδικασία. Η ευκαιρία ακρόασης πρέπει να παρέχεται επίσης στα μέλη των διοικητικών και εποπτικών οργάνων και στους αναγνωρισμένους εκπροσώπους των

εργαζομένων στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, καθώς και σε ενδιαφερόμενους τρίτους.

(38) Για την ορθή αξιολόγηση των συγκεντρώσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να ζητά όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και να διεξάγει όλες τις αναγκαίες έρευνες σε όλη την Κοινότητα. Για το σκοπό αυτό και για την αποτελεσματική προστασία του ανταγωνισμού, οι εξουσίες έρευνας που διαθέτει η Επιτροπή πρέπει να επεκταθούν. Η Επιτροπή θα πρέπει, συγκεκριμένα, να έχει το δικαίωμα εξέτασης οποιωνδήποτε προσώπων μπορεί να κατέχουν χρήσιμες πληροφορίες και να καταγράφει τις σχετικές δηλώσεις.

(39) Κατά τη διάρκεια, έρευνας, οι εντεταλμένοι υπάλληλοι της Επιτροπής θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ζητούν οποιαδήποτε πληροφορία σχετική με το αντικείμενο και το σκοπό της έρευνας. Θα πρέπει επίσης να έχουν το δικαίωμα να επιθέτουν σφραγίδες, κατά τη διάρκεια έρευνας, ιδίως σε περιπτώσεις που υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες ότι μια συγκέντρωση πραγματοποιήθηκε χωρίς να έχει κοινοποιηθεί, ότι τα στοιχεία που έχουν παρασχεθεί στην Επιτροπή είναι εσφαλμένα, ελλιπή ή παραπλανητικά, ή ότι οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις ή τα συγκεκριμένα πρόσωπα δεν τηρούν κάποιον όρο ή κάποια υποχρέωση που επιβάλλεται με την απόφαση της Επιτροπής. Εν πάση περιπτώσει, οι σφραγίδες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις και για το χρονικό διάστημα που είναι απολύτως αναγκαίο για τον έλεγχο, το οποίο κατά κανόνα δεν υπερβαίνει τις 48 ώρες.

(40) Με την επιφύλαξη της νομολογίας του Δικαστηρίου, είναι επίσης χρήσιμο να διευκρινισθεί το πεδίο του δικαστικού ελέγχου που μπορούν να ασκήσουν τα εθνικά δικαστήρια, όταν παρέχουν άδεια, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και ως προληπτικό μέτρο, συνδρομής στις αρχές επιβολής του νόμου προκειμένου να αντιμετωπισθεί ενδεχόμενη εναντίωση εκ μέρους της επιχείρησης στην έρευνα, καθώς και στην επίθεση σφραγίδων, που έχει διαταχθεί με απόφαση της Επιτροπής. Από τη νομολογία προκύπτει ότι οι εθνικές δικαστικές αρχές μπορούν ιδίως να ζητούν από την Επιτροπή περαιτέρω πληροφορίες που χρειάζεται για την πραγματοποίηση του ελέγχου της και ελλείψει των οποίων θα μπορούσε να αρνηθεί τη χορήγηση της άδειας. Η νομολογία επίσης επιβεβαιώνει την αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων όσον αφορά τον έλεγχο της εφαρμογής των εθνικών κανόνων που διέπουν την εκτέλεση των

μέτρων καταναγκασμού. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να συνεργάζονται ενεργά κατά την άσκηση των εξουσιών έρευνας της Επιτροπής.

(41) Όταν συμμορφώνονται με αποφάσεις της Επιτροπής, οι επιχειρήσεις και τα πρόσωπα στα οποία απευθύνονται δεν θα πρέπει να υποχρεώνονται να παραδεχθούν ότι έχουν διαπράξει παραβάσεις, αλλά είναι σε κάθε περίπτωση υποχρεωμένοι να απαντούν σε ερωτήσεις σχετικές με πραγματικά γεγονότα και να παρέχουν έγγραφα, ακόμη και αν οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη στοιχειοθέτηση τέτοιων παραβάσεων εκ μέρους τους ή εκ μέρους άλλων.

(42) Για λόγους διαφάνειας, όλες οι αποφάσεις της Επιτροπής που δεν έχουν καθαρά διαδικαστικό χαρακτήρα θα πρέπει να τυγχάνουν ευρείας δημοσιότητας. Στο πλαίσιο της διασφάλισης των δικαιωμάτων άμυνας των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, ιδίως το δικαίωμα πρόσβασης στο σχετικό φάκελο, έχει σημασία να προστατεύεται το επιχειρηματικό απόρρητο. Θα πρέπει επίσης να τηρούνται εμπιστευτικές οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών στο πλαίσιο του δικτύου.

(43) Η τήρηση των διατάξεων του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να εξασφαλίζεται με την επιβολή, κατά περίπτωση, προστίμων και χρηματικών ποινών. Θα πρέπει να αναγνωρισθεί στο Δικαστήριο πλήρης σχετική δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 229 της συνθήκης.

(44) Θα πρέπει να παρακολουθούνται οι συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιούνται σε τρίτες χώρες συγκεντρώσεις στις οποίες συμμετέχουν επιχειρήσεις που έχουν την έδρα ή τα κύρια πεδία της δραστηριότητός τους στην Κοινότητα, και να παρέχεται στην Επιτροπή η δυνατότητα να λαμβάνει από το Συμβούλιο κατάλληλη εντολή διαπραγματεύσεων, προκειμένου να αντιμετωπίζει τις εν λόγω επιχειρήσεις χωρίς διακρίσεις.

(45) Ο παρών κανονισμός δεν θίγει καθ' ουδέν τρόπο τα συλλογικά δικαιώματα των εργαζομένων, όπως αναγνωρίζονται στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, ιδίως όσον αφορά τυχόν υποχρέωση ενημέρωσής των αναγνωρισμένων εκπροσώπων τους ή διαβούλευσης μαζί τους βάσει του κοινοτικού ή του εθνικού δικαίου.

(46) Η Επιτροπή θα πρέπει να δύναται να καθορίζει λεπτομερείς κανόνες όσον αφορά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τις διαδικασίες για την άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην

Επιτροπή. Για τη θέσπιση των εκτελεστικών διατάξεων, η Επιτροπή θα πρέπει να επικουρείτε από συμβουλευτική επιτροπή αποτελούμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 23,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός ισχύει για όλες τις συγκεντρώσεις με κοινοτική διάσταση, όπως αυτή ορίζεται στο παρόν άρθρο, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 5 και του άρθρου 22.

2. Μία συγκέντρωση έχει κοινοτική διάσταση όταν:

α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ και

β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 250 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος.

3. Μία συγκέντρωση που δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 2 έχει κοινοτική διάσταση, εφόσον:

α) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

β) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις σε κάθε ένα από τρία τουλάχιστον κράτη μέλη, υπερβαίνει τα 100 εκατομμύρια ευρώ.

γ) σε κάθε ένα από τα τρία τουλάχιστον κράτη μέλη που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του στοιχείου β), δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κάθε μία χωριστά συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 25 εκατομμυρίων ευρώ και

δ) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 100 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος.

4. Βάσει των στατιστικών στοιχείων τα οποία μπορούν να παρέχονται τακτικά από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο μέχρι την 1η Ιουλίου 2009, έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των κατωτάτων ορίων και των κριτηρίων που θεσπίζονται στις παραγράφους 2 και 3 και μπορεί να υποβάλει προτάσεις σύμφωνα με την παράγραφο 5.

5. Μετά την υποβολή της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 και με πρόταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο μπορεί, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία, να επανεξετάζει τα κατώτατα όρια και τα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 2

Εκτίμηση των συγκεντρώσεων

1. Σύμφωνα με τους στόχους του παρόντος κανονισμού και τις ακόλουθες διατάξεις, οι συγκεντρώσεις επιχειρήσεων που εμπίπτουν στον παρόντα κανονισμό αξιολογούνται προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον είναι συμβατές με την κοινή αγορά.

Κατά την εκτίμηση αυτή, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη:

α) την ανάγκη διατήρησης και ανάπτυξης συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς με γνώμονα, μεταξύ άλλων, τη διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών καθώς και τον πραγματικό ή δυνητικό ανταγωνισμό από τις επιχειρήσεις που ευρίσκονται εντός ή εκτός της Κοινότητας.

β) τη θέση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην αγορά και τη χρηματοοικονομική τους ισχύ, τις εναλλακτικές δυνατότητες επιλογής που έχουν οι προμηθευτές και αγοραστές, την πρόσβασή τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, την ύπαρξη τυχόν νομικών ή άλλων εμποδίων κατά την είσοδο, την εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των σχετικών αγαθών και υπηρεσιών, τα συμφέροντα των ενδιαμέσων και τελικών καταναλωτών, καθώς και την εξέλιξη της τεχνικής

και οικονομικής προόδου, εφόσον η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.

2. Οι συγκεντρώσεις που δεν ενδέχεται να παρακωλύουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα αυτής, ιδίως ως αποτέλεσμα της δημιουργίας ή της ενίσχυσης μιας δεσπόζουσας θέσης, κηρύσσονται συμβατές με την κοινή αγορά.

3. Οι συγκεντρώσεις που ενδέχεται να παρακωλύουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της, ιδίως ως αποτέλεσμα της δημιουργίας ή της ενίσχυσης μιας δεσπόζουσας θέσης, κηρύσσονται ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά.

4. Στο μέτρο που η δημιουργία κοινής επιχείρησης που αποτελεί συγκέντρωση σύμφωνα με το άρθρο 3 έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς επιχειρήσεων που παραμένουν ανεξάρτητες, ο συντονισμός αυτός αξιολογείται σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 81 παράγραφοι 1 και 3 της συνθήκης, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον η πράξη είναι συμβατή με την κοινή αγορά.

5. Κατά την αξιολόγηση αυτή, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ιδίως:

- εάν δύο ή περισσότερες μητρικές εταιρείες ασκούν σε σημαντικό βαθμό δραστηριότητες στην ίδια αγορά με την κοινή επιχείρηση ή σε αγορά προηγούμενων ή επόμενων σταδίων από αυτήν της κοινής επιχείρησης ή σε παραπλήσια αγορά στενά συνδεδεμένη με την αγορά αυτή,
- εάν ο συντονισμός που απορρέει ευθέως από τη δημιουργία της κοινής επιχείρησης παρέχει στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να εξαλείψουν τον ανταγωνισμό για μεγάλο μέρος των εν λόγω προϊόντων ή υπηρεσιών.

Άρθρο 3

Ορισμός της συγκέντρωσης

1. Συγκέντρωση θεωρείται ότι υπάρχει όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου από:

- α) τη συγχώνευση δύο ή περισσότερων προηγουμένως ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή τμημάτων επιχειρήσεων ή

β) την απόκτηση, από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση ή από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, άμεσα ή έμμεσα, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο, ελέγχου στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

2. Ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της δραστηριότητας μιας επιχείρησης, και ιδίως από:

α) δικαιώματα κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης

β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικού επηρεασμού της σύνθεσης, των συσκέψεων ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης.

3. Ο έλεγχος αποκτάται από πρόσωπα ή επιχειρήσεις τα οποία:

α) είναι υποκείμενα αυτών των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές• ή

β) χωρίς να είναι υποκείμενα των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές, δικαιούνται να ασκούν τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτές.

4. Η δημιουργία κοινής επιχείρησης που εκπληρεί μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια της παραγράφου 1 στοιχείο β).

5. Δεν θεωρείται ότι υπάρχει συγκέντρωση:

α) στις περιπτώσεις που πιστωτικοί ή άλλοι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί ή ασφαλιστικές εταιρείες, στις συνήθεις δραστηριότητες των οποίων περιλαμβάνεται η εμπορία και η διαπραγμάτευση τίτλων για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, κατέχουν προσωρινά τίτλους μιας επιχείρησης που απέκτησαν με σκοπό την μεταπώλησή τους, εφόσον δεν ασκούν τα δικαιώματα ψήφου που παρέχουν οι τίτλοι αυτοί με σκοπό να καθορίσουν την ανταγωνιστική συμπεριφορά της επιχείρησης ή εφόσον ασκούν τα δικαιώματα ψήφου με μοναδικό σκοπό να προετοιμάσουν τη διάθεση του συνόλου ή μέρους της εν λόγω επιχείρησης ή των περιουσιακών της στοιχείων ή τη διάθεση αυτών των τίτλων, η δε διάθεση αυτή πραγματοποιείται εντός ενός

έτους από την ημερομηνία απόκτησης των τίτλων* η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται από την Επιτροπή κατόπιν αιτήσεως, εφόσον οι εν λόγω οργανισμοί ή εταιρείες αποδεικνύουν ότι δεν ήταν εύλογα δυνατή η διάθεση εντός της ορισθείσας προθεσμίας.

β) όταν τον έλεγχο ασκεί πρόσωπο εντεταλμένο από τη δημόσια αρχή δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους σχετικά με την εκκαθάριση, την πτώχευση, την παύση πληρωμών, τον πτωχευτικό συμβιβασμό ή άλλη ανάλογη διαδικασία.

γ) όταν οι πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) πραγματοποιούνται από εταιρείες χαρτοφυλακίου οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της τέταρτης οδηγίας 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1978, βασιζόμενη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 περίπτωση ζ) της συνθήκης περί των ετησίων λογαριασμών εταιρειών ορισμένων μορφών(6), υπό τον όρο ωστόσο ότι τα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από τις κατεχόμενες συμμετοχές ασκούνται, ιδίως όσον αφορά το διορισμό μελών των οργάνων διοίκησης και εποπτείας των επιχειρήσεων στις οποίες έχουν συμμετοχές, μόνο για τη διασφάλιση της ακεράιης αξίας των επενδύσεων αυτών και όχι για τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς των επιχειρήσεων αυτών.

Άρθρο 4

Προηγούμενη κοινοποίηση συγκεντρώσεων και προηγούμενη παραπομπή κατόπιν αιτήσεως των μερών που προβαίνουν στη κοινοποίηση

1. Οι κατά τον παρόντα κανονισμό πράξεις συγκέντρωσης με κοινοτική διάσταση κοινοποιούνται στην Επιτροπή πριν από την πραγματοποίησή τους και μετά τη σύναψη της συμφωνίας, τη δημοσίευση της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ή την απόκτηση ελέγχουσας συμμετοχής.

Η κοινοποίηση μπορεί επίσης να γίνεται στις περιπτώσεις που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις αποδεικνύουν στην Επιτροπή την ύπαρξη καλόπιστης προθέσεως για σύναψη συμφωνίας ή, σε περίπτωση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς, εφόσον έχουν δημοσιοποιήσει πρόθεση ανάλογης προσφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι η σχεδιαζόμενη συμφωνία ή δημόσια προσφορά εξαγοράς θα καταλήξει σε συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση.

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ο όρος "κοινοποιηθείσα συγκέντρωση" καλύπτει επίσης τις σχεδιαζόμενες συγκεντρώσεις που κοινοποιούνται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο. Για τους σκοπούς των παραγράφων 4 και 5, ο όρος "συγκέντρωση" καλύπτει και τις σχεδιαζόμενες συγκεντρώσεις κατά την έννοια του δεύτερου εδαφίου.

2. Οι συγκεντρώσεις που συνίστανται σε συγχώνευση κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή σε απόκτηση από κοινού ελέγχου κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β), κοινοποιούνται από κοινού από τους συμμετέχοντες στις πράξεις αυτές. Στις λοιπές περιπτώσεις, η κοινοποίηση γίνεται από το πρόσωπο ή την επιχείρηση που αποκτά τον έλεγχο του συνόλου ή μέρους μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων.

3. Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει ότι μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, δημοσιεύει το γεγονός της κοινοποίησης, μνημονεύοντας τα ονόματα των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, τη χώρα προέλευσής τους, τη φύση της συγκέντρωσης και τους σχετικούς οικονομικούς κλάδους. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων προς προστασία του επιχειρηματικού τους απορρήτου.

4. Πριν από την κοινοποίηση μιας συγκέντρωσης κατά την έννοια της παραγράφου 1, τα πρόσωπα ή οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, μπορούν να ενημερώνουν την Επιτροπή, με υποβολή αιτιολογημένης αναφοράς, ότι η συγκέντρωση ενδέχεται να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό σε αγορά κράτους μέλους που φέρει όλα τα χαρακτηριστικά διακριτής αγοράς, και θα πρέπει, ως εκ τούτου να εξετασθεί, εν όλο ή εν μέρει, από το εν λόγω κράτος μέλος.

Η Επιτροπή διαβιβάζει αμέσως την αναφορά αυτή σε όλα τα κράτη μέλη. Το κράτος μέλος, που αναφέρεται στην αιτιολογημένη αναφορά, εντός 15 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της αναφοράς, εκφράζει τη συμφωνία ή τη διαφωνία του όσον αφορά την αίτηση παραπομπής της υπόθεσης. Εφόσον το κράτος μέλος δεν λάβει σχετική απόφαση εντός της προθεσμίας αυτής, θεωρείται ότι συμφωνεί.

Αν το κράτος μέλος δεν διαφωνεί, η Επιτροπή, εφόσον θεωρεί ότι υπάρχει τέτοια διακριτή αγορά και ότι ανταγωνισμός σε αυτήν την αγορά ενδέχεται να επηρεασθεί σημαντικά από τη συγκέντρωση, μπορεί να αποφασίζει την παραπομπή του συνόλου ή μέρους της υπόθεσης στις αρμόδιες αρχές αυτού

του κράτους μέλους προκειμένου να εφαρμοσθεί η εθνική του νομοθεσία περί ανταγωνισμού.

Η απόφαση παραπομπής ή μη της υπόθεσης, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο, λαμβάνεται εντός 25 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της αιτιολογημένης αναφοράς από την Επιτροπή. Η Επιτροπή ενημερώνει τα άλλα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα ή επιχειρήσεις για την απόφασή της αυτή. Αν η Επιτροπή δεν λάβει απόφαση εντός της προθεσμίας αυτής, θεωρείται ότι αποφάσισε την παραπομπή της υπόθεσης, σύμφωνα με την αναφορά που υπέβαλαν τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα ή επιχειρήσεις.

Αν η Επιτροπή αποφασίσει ή θεωρείται ότι έχει αποφασίσει, σύμφωνα με το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο την παραπομπή του συνόλου της υπόθεσης, δεν γίνεται κοινοποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 1 και ισχύει η εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού. Το άρθρο 9 παράγραφοι 6 έως 9 εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών.

5. Όσον αφορά την περίπτωση συγκέντρωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, η οποία δεν έχει κοινοτική διάσταση κατά την έννοια του άρθρου 1, και η οποία υπόκειται σε έλεγχο σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία τριών τουλάχιστον κρατών μελών, τα πρόσωπα ή οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 μπορούν, πριν από οποιαδήποτε κοινοποίησή της στις αρμόδιες αρχές, να ενημερώνουν την Επιτροπή με την υποβολή αιτιολογημένης αναφοράς, ότι η συγκέντρωση θα πρέπει να εξετασθεί από την Επιτροπή.

Η Επιτροπή διαβιβάζει αμέσως την αναφορά αυτή σε όλα τα κράτη μέλη.

Κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος αρμόδιο για την εξέταση της συγκέντρωσης δυνάμει της εθνικής του νομοθεσίας μπορεί, εντός 15 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της αιτιολογημένης αναφοράς, να εκφράσει τη διαφωνία του όσον αφορά το αίτημα παραπομπής της υπόθεσης.

Σε περίπτωση που τουλάχιστον ένα κράτος μέλος έχει εκφράσει τη διαφωνία του σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο εντός της προθεσμίας των 15 εργάσιμων ημερών, η υπόθεση δεν παραπέμπεται. Η Επιτροπή ενημερώνει αμέσως όλα τα κράτη μέλη καθώς και τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και επιχειρήσεις για οποιαδήποτε τέτοια διαφωνία.

Εάν κανένα κράτος μέλος δεν έχει εκφράσει διαφωνία σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο εντός της προθεσμίας των 15 εργάσιμων ημερών, η συγκέντρωση θεωρείται ότι έχει κοινοτική διάσταση και κοινοποιείται στην Επιτροπή

σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2. Στην περίπτωση αυτή, κανένα κράτος μέλος δεν εφαρμόζει την εθνική του νομοθεσία περί ανταγωνισμού στην εν λόγω συγκέντρωση.

6. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο για την εφαρμογή των παραγράφων 4 και 5, μέχρι την 1η Ιουλίου 2009. Κατόπιν της υποβολής της έκθεσης αυτής και μετά από πρόταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο μπορεί, με ειδική πλειοψηφία, να αναθεωρεί τις παραγράφους 4 και 5.

Άρθρο 5

Υπολογισμός του κύκλου εργασιών

1. Ο συνολικός κύκλος εργασιών κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού περιλαμβάνει τα ποσά που απορρέουν από την πώληση προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών από συμμετέχουσες επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια του τελευταίου οικονομικού έτους και που αντιστοιχούν στις συνήθεις δραστηριότητές τους, αφού αφαιρεθούν οι εκπτώσεις επί των πωλήσεων καθώς και ο φόρος προστιθέμενης αξίας και άλλοι φόροι που συνδέονται άμεσα με τον κύκλο εργασιών. Ο συνολικός κύκλος εργασιών μιας συμμετέχουσας επιχείρησης δεν περιλαμβάνει την πώληση προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών μεταξύ οποιωνδήποτε από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4. Ο κύκλος εργασιών, στην Κοινότητα ή σε κράτος μέλος, περιλαμβάνει την πώληση προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών σε επιχειρήσεις ή καταναλωτές, είτε στην Κοινότητα είτε στο εν λόγω κράτος μέλος.

2. Κατά παρέκκλιση από τη παράγραφο 1, εφόσον η συγκέντρωση πραγματοποιείται με την απόκτηση τμημάτων μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, ασχέτως αν τα τμήματα αυτά έχουν ή όχι νομική προσωπικότητα, λαμβάνεται υπόψη, όσον αφορά τον πωλητή ή τους πωλητές, μόνον ο κύκλος εργασιών ο σχετικός με τα τμήματα που αποτελούν αντικείμενο της συγκέντρωσης. Ωστόσο, δύο ή περισσότερες πράξεις κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου, οι οποίες πραγματοποιούνται εντός περιόδου δύο ετών μεταξύ των ιδίων προσώπων ή επιχειρήσεων δεν αντιμετωπίζονται ως μία και αυτή συγκέντρωση που προκύπτει κατά την ημερομηνία της τελευταίας πράξης.

3. Αντί του κύκλου εργασιών λαμβάνεται υπόψη:

α) για τα πιστωτικά ιδρύματα και τους λοιπούς χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, το συνολικό ποσό των ακόλουθων κατηγοριών εσόδων, όπως ορίζονται από την οδηγία 86/635/ΕΟΚ του Συμβουλίου(7), αφού αφαιρεθούν, κατά περίπτωση, ο φόρος προστιθέμενης αξίας και οι άλλοι φόροι που συνδέονται άμεσα με τα εν λόγω προϊόντα:

i) έσοδα από τόκους και εξομοιούμενα έσοδα,

ii) έσοδα από τίτλους:

- έσοδα από μετοχές, μερίδια και άλλους τίτλους μεταβλητής αποδόσεως,

- έσοδα από συμμετοχές,

- έσοδα από μερίδια σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις,

iii) προμήθειες,

iv) καθαρά κέρδη από χρηματοπιστωτικές πράξεις,

v) άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως.

Ο κύκλος εργασιών ενός πιστωτικού ή χρηματοοικονομικού ιδρύματος στην Κοινότητα ή σε κράτος μέλος περιλαμβάνει τα στοιχεία των εσόδων, όπως ορίζονται ανωτέρω, τα οποία πραγματοποιεί υποκατάστημα ή τμήμα του ιδρύματος αυτού, εγκατεστημένο στην Κοινότητα ή στο εν λόγω κράτος μέλος, ανάλογα με την περίπτωση*

β) για τις ασφαλιστικές εταιρείες, η αξία των ακαθάριστων ασφαλιστρών που περιλαμβάνουν όλα τα εισπραχθέντα και προς είσπραξη ποσά δυνάμει των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που έχουν συναφθεί από αυτές ή για λογαριασμό τους, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστρών που έχουν εκχωρηθεί στους αντισφαλιστές και μετά την έκπτωση των φόρων και λοιπών τελών που εισπράττονται βάσει του ποσού των ασφαλιστρών ή του συνολικού μεγέθους του ποσού αυτού. Όσον αφορά το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο β) και παράγραφος 3 στοιχεία β), γ) και δ) και το τελευταίο τμήμα των δύο αυτών παραγράφων, λαμβάνονται υπόψη αντίστοιχα τα ακαθάριστα ασφάλιστρα που καταβάλλουν οι κάτοικοι της Κοινότητας ή οι κάτοικοι ενός κράτους μέλους.

4. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, ο συνολικός κύκλος εργασιών μιας συμμετέχουσας επιχείρησης κατά τον παρόντα κανονισμό, προκύπτει από το άθροισμα των κύκλων εργασιών των ακόλουθων επιχειρήσεων:

α) της συμμετέχουσας επιχείρησης.

β) των επιχειρήσεων στις οποίες οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις διαθέτουν άμεσα ή έμμεσα:

i) περισσότερο από το ήμισυ του μετοχικού κεφαλαίου ή της εταιρικής περιουσίας, ή

ii) περισσότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου, ή

iii) την εξουσία να διορίζουν περισσότερα από τα μισά μέλη του εποπτικού ή διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν κατά νόμο τις επιχειρήσεις αυτές, ή

iv) το δικαίωμα να διαχειρίζονται τις υποθέσεις των επιχειρήσεων αυτών,

γ) των επιχειρήσεων που διαθέτουν στη συμμετέχουσα επιχείρηση τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο β),

δ) των επιχειρήσεων στις οποίες μια επιχείρηση αναφερόμενη στο στοιχείο γ) διαθέτει τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο β),

ε) των επιχειρήσεων στις οποίες δύο ή περισσότερες από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), διαθέτουν από κοινού τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο β).

5. Εφόσον επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη συγκέντρωση διαθέτουν από κοινού τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στην παράγραφο 4 στοιχείο β), κατά τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού:

α) δεν λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών που προκύπτει από την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών μεταξύ της κοινής επιχείρησης και καθεμιάς από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ή κάθε άλλης επιχείρησης που συνδέεται με μία από αυτές κατά την έννοια της παραγράφου 4 στοιχεία β) έως ε)•

β) λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών που προκύπτει από την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών μεταξύ της κοινής επιχείρησης και κάθε τρίτης επιχείρησης. Ο εν λόγω κύκλος εργασιών επιμερίζεται εξίσου στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις.

Άρθρο 6

Εξέταση της κοινοποίησης και κίνηση της διαδικασίας

1. Η Επιτροπή εξετάζει την κοινοποίηση μόλις τη λάβει.

α) Εφόσον καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, εκδίδει σχετική απόφαση.

β) Εφόσον διαπιστώσει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση, αν και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την κοινή αγορά, αποφασίζει να μην αντισταχθεί και την κηρύσσει συμβατή με την κοινή αγορά.

Η απόφαση που κηρύσσει μία συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά θεωρείται ότι καλύπτει τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

γ) Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, εφόσον η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την κοινή αγορά, αποφασίζει να κινήσει διαδικασία. Με την επιφύλαξη του άρθρου 9, οι εν λόγω διαδικασίες περατώνονται με την έκδοση απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφοι 1 ως 4, εκτός αν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις έχουν αποδείξει κατά τρόπο που ικανοποιεί την Επιτροπή ότι εγκατέλειψαν τη συγκέντρωση.

2. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, κατόπιν τροποποιήσεων που επέφεραν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση δεν δημιουργεί πλέον σοβαρές αμφιβολίες κατά την έννοια της παραγράφου 1 στοιχείο γ), κηρύσσει τη συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο β).

Η απόφαση της Επιτροπής, βάσει του άρθρου 1 στοιχείο β), μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις για να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων με τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει έναντι της Επιτροπής προκειμένου να καταστεί η συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά.

3. Η Επιτροπή μπορεί να ανακαλεί την απόφαση που έλαβε βάσει της παραγράφου 1 στοιχεία α) ή β), εφόσον:

α) η απόφαση βασίζεται σε ανακριβή στοιχεία για τα οποία είναι υπεύθυνη μία από τις επιχειρήσεις ή η έκδοση της απόφασης προκλήθηκε δολίως, ή

β) οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις παραβαίνουν μία από τις υποχρεώσεις που συνοδεύουν την απόφαση.

4. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 3, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει απόφαση δυνάμει της παραγράφου 1, χωρίς να δεσμεύεται από τις προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1.

5. Η Επιτροπή κοινοποιεί αμελλητί την απόφασή της στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις καθώς και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Άρθρο 7

Αναστολή της συγκέντρωσης

1. Μια συγκέντρωση με κοινοτική διάσταση, όπως ορίζεται στο άρθρο 1, ή που θα εξετασθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 5, δεν πραγματοποιείται πριν από την κοινοποίησή της ούτε πριν να κηρυχθεί συμβατή με την κοινή αγορά κατόπιν απόφασης βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β), ή του άρθρου 8 παράγραφοι 1 ή 2 ή με βάση το τεκμήριο του άρθρου 10 παράγραφος 6.

2. Η παράγραφος 1 δεν αποκλείει την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ή μια σειρά συναλλαγών σε τίτλους, συμπεριλαμβανομένων των μετατρέψιμων σε άλλους τίτλους εισηγμένους σε αγορά, όπως η χρηματιστηριακή, μέσω των οποίων αποκτάται έλεγχος κατά την έννοια του άρθρου 3 από τους διάφορους πωλητές, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) η συγκέντρωση κοινοποιείται αμελλητί στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 4 και

β) ο αποκτών δεν ασκεί τα δικαιώματα ψήφου που απορρέουν από τους εν λόγω τίτλους ή τα ασκεί μόνο για να διατηρήσει την πλήρη αξία της επένδυσής του βάσει παρεκκλίσεως που παρέχει η Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 3.

3. Η Επιτροπή μπορεί, μετά από αίτηση, να χορηγήσει απαλλαγή από τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι παράγραφοι 1 ή 2. Η αίτηση για χορήγηση απαλλαγής πρέπει να είναι αιτιολογημένη. Για την απόφασή της αυτή, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, τις επιπτώσεις της αναστολής σε μία ή περισσότερες από τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη συγκέντρωση ή σε τρίτους, καθώς και την απειλή που συνιστά η εν λόγω συγκέντρωση για τον ανταγωνισμό. Η εν λόγω απαλλαγή μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις με σκοπό να εξασφαλίζονται συνθήκες αποτελεσματικού

ανταγωνισμού. Η απαλλαγή είναι δυνατόν να ζητείται ή να παρέχεται οποτεδήποτε, είτε πριν από την κοινοποίηση, είτε μετά τη συναλλαγή.

4. Το κύρος κάθε συναλλαγής που πραγματοποιείται κατά παράβαση της παραγράφου 1 εξαρτάται από απόφαση που λαμβάνεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) ή του άρθρου 8 παράγραφοι 1, 2 ή 3, ή από την εφαρμογή του τεκμηρίου του άρθρου 10 παράγραφος 6.

Ωστόσο, το παρόν άρθρο ουδόλως θίγει το κύρος των συναλλαγών σε τίτλους, περιλαμβανομένων και τίτλων μετατρέψιμων σε άλλους τίτλους που είναι εισηγμένοι σε αγορά όπως η χρηματιστηριακή, εκτός εάν ο αγοραστής ή ο πωλητής γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν ότι η σχετική συναλλαγή πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση της παραγράφου 1.

Άρθρο 8

Εξουσίες της Επιτροπής να λαμβάνει αποφάσεις

1. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, κατόπιν τροποποιήσεων που επέφεραν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, μία κοινοποιηθείσα συγκέντρωση πληροί το κριτήριο του άρθρου 2 παράγραφος 2 και στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4, τα κριτήρια του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης, εκδίδει απόφαση με την οποία κηρύσσει τη συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά.

Η απόφαση που κηρύσσει μία συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά θεωρείται ότι καλύπτει τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

2. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, κατόπιν τροποποιήσεων που επέφεραν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, μία κοινοποιηθείσα συγκέντρωση πληροί το κριτήριο του άρθρου 2 παράγραφος 2 και, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4, τα κριτήρια του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης, εκδίδει απόφαση με την οποία κηρύσσει τη συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά.

Η απόφαση της Επιτροπής μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις για να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων με τις

δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει έναντι της Επιτροπής προκειμένου να καταστεί η συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά.

Η απόφαση που κηρύσσει μία συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά θεωρείται ότι καλύπτει τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

3. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώνει ότι μία συγκέντρωση πληροί το κριτήριο του άρθρου 2 παράγραφος 3 ή, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4, δεν πληροί τα κριτήρια του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης, εκδίδει απόφαση με την οποία κηρύσσει τη συγκέντρωση ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

4. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώνει ότι μια συγκέντρωση:

α) έχει ήδη πραγματοποιηθεί και ότι η συγκέντρωση αυτή έχει κηρυχθεί ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά• ή

β) έχει πραγματοποιηθεί κατά παράβαση ενός όρου που συνοδεύει απόφαση που ελήφθη δυνάμει της παραγράφου 2, με την οποία έχει διαπιστωθεί ότι, αν δεν υπήρχε ο όρος αυτός, η συγκέντρωση θα πληρούσε το κριτήριο που καθορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 ή, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 4, δεν θα πληρούσε τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 81 παράγραφος 3 της συνθήκης,

η Επιτροπή μπορεί:

- να απαιτεί από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να λύσουν τη συγκέντρωση, ιδίως με τη διάλυση της συγχώνευσης ή τη διάθεση όλων των μετοχών ή στοιχείων του ενεργητικού που έχουν αποκτήσει, ούτως ώστε να επανέλθει η κατάσταση που επικρατούσε πριν από την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης. Στις περιπτώσεις που η αποκατάσταση αυτή δεν είναι δυνατή μέσω της λύσης της συγκεντρώσεως, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέτρο για την κατά το δυνατόν επίτευξη αυτής της επανόδου στην πρότερα κατάσταση.

- να διατάσσει τη λήψη άλλου κατάλληλου μέτρου για να εξασφαλίζει τη λύση της συγκέντρωσης από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, ή τη λήψη άλλων μέτρων αποκατάστασης, που απαιτεί η απόφασή της.

Στις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου, τα μέτρα αυτά μπορούν να επιβάλλονται είτε με απόφαση που λαμβάνεται δυνάμει της παραγράφου 3 είτε με χωριστή απόφαση.

5. Η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει προσωρινά μέτρα κατάλληλα για την αποκατάσταση ή τη διατήρηση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην περίπτωση που μια συγκέντρωση:

α) έχει πραγματοποιηθεί κατά παράβαση του άρθρου 7 και δεν έχει ακόμα ληφθεί απόφαση ως προς τη συμβατότητα της συγκέντρωσης με την κοινή αγορά•

β) έχει πραγματοποιηθεί κατά παράβαση ενός όρου που συνοδεύει μια απόφαση βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) ή της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου•

γ) έχει ήδη πραγματοποιηθεί και έχει κηρυχθεί ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

6. Η Επιτροπή μπορεί να ανακαλεί την απόφαση που έλαβε βάσει της παραγράφου 1 ή 2, εφόσον:

α) η κήρυξη της συμβατότητας βασίστηκε σε ανακριβή στοιχεία για τα οποία είναι υπεύθυνη μία από τις επιχειρήσεις, ή εφόσον προκλήθηκε δολίως• ή

β) οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις παραβαίνουν μία από τις υποχρεώσεις που συνοδεύουν την απόφαση.

7. Η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει απόφαση σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 3, χωρίς να δεσμεύεται από τις προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 στις περιπτώσεις όπου:

α) διαπιστώνει ότι μια συγκέντρωση έχει πραγματοποιηθεί:

i) κατά παράβαση ενός όρου που συνοδεύει απόφαση που ελήφθη βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β), ή

ii) κατά παράβαση ενός όρου που συνοδεύει απόφαση που ελήφθη βάσει της παραγράφου 2 και σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2, με την οποία έχει διαπιστωθεί ότι, εάν δεν υπήρχε ο όρος αυτός, η συγκέντρωση θα προκαλούσε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την κοινή αγορά• ή

β) μια απόφαση έχει ανακληθεί δυνάμει της παραγράφου 6.

8. Η Επιτροπή κοινοποιεί αμελλητί την απόφασή της στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις καθώς και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Άρθρο 9

Παραπομπή στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών

1. Με απόφαση την οποία κοινοποιεί αμέσως στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις και στις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών, η Επιτροπή μπορεί να παραπέμψει μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση στις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους, ως ακολούθως.

2. Εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής αντιγράφου της κοινοποίησης, ένα κράτος μέλος, με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν προσκλήσεως της Επιτροπής, μπορεί να ενημερώνει την τελευταία, η οποία ενημερώνει εν συνεχεία τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις, ότι:

α) μια συγκέντρωση απειλεί να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό σε αγορά του κράτους μέλους αυτού, η οποία φέρει όλα τα χαρακτηριστικά διακριτής αγοράς* ή

β) μία συγκέντρωση επηρεάζει τον ανταγωνισμό σε αγορά του κράτους μέλους αυτού, η οποία φέρει όλα τα χαρακτηριστικά διακριτής αγοράς και δεν αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς.

3. Αν η Επιτροπή θεωρεί ότι, λαμβάνοντας υπόψη την εν λόγω αγορά αγαθών ή υπηρεσιών και τη γεωγραφική αγορά αναφοράς κατά την έννοια της παραγράφου 7, υπάρχει αυτή η διακριτή αγορά και η προβαλλόμενη απειλή:

α) εξετάζει η ίδια την υπόθεση σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό* ή

β) παραπέμπει το σύνολο ή μέρος της υπόθεσης στην αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους προκειμένου να εφαρμοσθεί η εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού του εν λόγω κράτους.

Αν, αντιθέτως η Επιτροπή κρίνει ότι δεν υφίσταται η διακριτή αυτή αγορά ή απειλή, λαμβάνει σχετική απόφαση την οποία απευθύνει προς το οικείο κράτος μέλος και εξετάζει ή ίδια την υπόθεση σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Στις περιπτώσεις που ένα κράτος μέλος πληροφορεί την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο β), ότι μια συγκέντρωση επηρεάζει μια διακριτή αγορά εντός του εδάφους του, η οποία δεν αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς, η Επιτροπή παραπέμπει το σύνολο ή μέρος της υπόθεσης που αφορά την εν λόγω διακριτή αγορά, εάν θεωρεί ότι επηρεάζεται η αγορά αυτή.

4. Οι αποφάσεις για την παραπομπή ή τη μη παραπομπή μιας υπόθεσης σύμφωνα με την παράγραφο 3 λαμβάνονται:

α) κατά κανόνα, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, εφόσον η Επιτροπή δεν έχει κινήσει διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β)• ή

β) εντός ανώτατης προθεσμίας 65 εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής συγκέντρωσης, εφόσον η Επιτροπή έχει κινήσει διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ), χωρίς να προβεί στις προκαταρκτικές ενέργειες για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφοι 2, 3 ή 4, προκειμένου να διατηρήσει ή να αποκαταστήσει συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά.

5. Αν, εντός της προθεσμίας των 65 εργάσιμων ημερών που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο β), η Επιτροπή, παρά την υπόμνηση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, δεν έχει λάβει απόφαση περί παραπομπής σύμφωνα με την παράγραφο 3 ούτε έχει προβεί στις προκαταρκτικές ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχείο β), θεωρείται ότι έχει αποφασίσει να παραπέμψει την υπόθεση στο οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο β).

6. Οι αρμόδιες αρχές του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους αποφασίζουν για την υπόθεση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Εντός 45 εργάσιμων ημερών μετά την παραπομπή από την Επιτροπή, οι αρμόδιες αρχές του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ενημερώνουν όλες τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις για το αποτέλεσμα μιας πρώτης αξιολόγησής τους σχετικά με τον ανταγωνισμό και για τα τυχόν περαιτέρω μέτρα που προτείνει να ληφθούν. Το συγκεκριμένο κράτος μέλος μπορεί, κατ' εξαίρεση, να αναστέλλει την προθεσμία αυτή στην περίπτωση που δεν του έχουν παρασχεθεί από τις επιχειρήσεις οι αναγκαίες πληροφορίες, όπως ορίζονται από την εθνική νομοθεσία του περί ανταγωνισμού.

Στην περίπτωση που η εθνική νομοθεσία επιβάλλει κοινοποίηση, η προθεσμία των 45 εργάσιμων ημερών αρχίζει από την εργάσιμη ημέρα που ακολουθεί εκείνη της παραλαβής της πλήρους κοινοποίησης από τις αρμόδιες αρχές του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

7. Η γεωγραφική αγορά αναφοράς είναι μια περιοχή όπου οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις προβαίνουν σε προσφορά και ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών, στην οποία οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από τις γειτονικές περιοχές, ιδίως επειδή οι υφιστάμενες

συνθήκες ανταγωνισμού στις περιοχές αυτές είναι αισθητά διαφορετικές. Κατά την εκτίμηση αυτή, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ιδίως η φύση και τα χαρακτηριστικά των σχετικών αγαθών και υπηρεσιών, η ύπαρξη εμποδίων εισόδου στην αγορά, οι προτιμήσεις των καταναλωτών, η ύπαρξη αισθητών διαφορών μεταξύ της εξεταζόμενης περιοχής και των γειτονικών περιοχών όσον αφορά τα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων ή οι σημαντικές διαφορές στις τιμές.

8. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, το οικείο κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει μόνο τα μέτρα που είναι απολύτως αναγκαία για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά.

9. Σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της συνθήκης, κάθε κράτος μέλος μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο και να ζητήσει, ιδίως, την εφαρμογή του άρθρου 243 της συνθήκης, προκειμένου να επιτύχει την εφαρμογή της εθνικής του νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.

Άρθρο 10

Προθεσμίες για την κίνηση διαδικασίας και τη λήψη αποφάσεων

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6 παράγραφος 4, οι προβλεπόμενες στο άρθρο 6 παράγραφος 1 αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται το αργότερο εντός 25 εργάσιμων ημερών. Η προθεσμία αυτή αρχίζει την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την παραλαβή της κοινοποίησης ή, εάν τα στοιχεία που πρέπει να παρασχεθούν κατά την κοινοποίηση δεν είναι πλήρη, την επόμενη εργάσιμη ημέρα από την παραλαβή των πληρών στοιχείων.

Η προθεσμία αυτή αυξάνεται σε 35 εργάσιμες ημέρες, εφόσον υποβληθεί αίτηση στην Επιτροπή από κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 ή εφόσον οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις προτείνουν την ανάληψη δεσμεύσεων σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2, προκειμένου να καταστεί η συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά.

2. Οι κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφοι 1 ή 2 αποφάσεις σχετικά με τις κοινοποιούμενες συγκεντρώσεις, πρέπει να λαμβάνονται μόλις διαπιστωθεί ότι έχουν αρθεί οι σοβαρές αμφιβολίες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ), ιδίως λόγω των τροποποιήσεων που επέφεραν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, και το αργότερο εντός της προθεσμίας της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 8 παράγραφος 7 οι κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφοι 1 έως 3, αποφάσεις σχετικά με τις κοινοποιούμενες συγκεντρώσεις πρέπει να λαμβάνονται το αργότερο εντός 90 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της κίνησης της διαδικασίας. Η προθεσμία αυτή αυξάνεται σε 105 εργάσιμες ημέρες στις περιπτώσεις που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις προτείνουν την ανάληψη δεσμεύσεων σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο προκειμένου να καταστεί η συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά, εκτός αν οι εν λόγω δεσμεύσεις έχουν προταθεί σε χρονικό διάστημα μικρότερο των 55 ημερών από την κίνηση της διαδικασίας.

Οι προθεσμίες που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο παρατείνονται επίσης, εάν υποβάλουν σχετική αίτηση τα κοινοποιούντα μέρη εντός 15 εργάσιμων ημερών το αργότερο από την κίνηση της διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ). Τα κοινοποιούντα μέρη μπορούν να υποβάλουν μόνο μία φορά την εν λόγω αίτηση. Παρομοίως, καθ' οιονδήποτε χρόνο μετά την κίνηση της διαδικασίας, οι προθεσμίες που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο μπορούν να παρατείνονται από την Επιτροπή με τη συμφωνία των κοινοποιούντων μερών. Η συνολική διάρκεια των παρατάσεων με βάση το παρόν εδάφιο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 20 εργάσιμες ημέρες.

4. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 3 αναστέλλονται κατ' εξαίρεση στις περιπτώσεις που η Επιτροπή, λόγω περιστάσεων για τις οποίες ευθύνεται μια από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, υποχρεώθηκε να ζητήσει πληροφορίες με έκδοση απόφασης κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 ή να διατάξει τη διενέργεια ελέγχου με απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 13.

Το πρώτο εδάφιο ισχύει επίσης για την προθεσμία του άρθρου 9 παράγραφος 4 στοιχείο β).

5. Όταν το Δικαστήριο εκδίδει απόφαση με την οποία ακυρώνει, εν όλω ή εν μέρει, απόφαση της Επιτροπής που υπόκειται στις προθεσμίες του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή επανεξετάζει τη συγκέντρωση, προκειμένου να εκδώσει απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1.

Η συγκέντρωση επανεξετάζεται υπό το πρίσμα των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά.

Τα κοινοποιούντα μέρη υποβάλλουν αμέσως νέα κοινοποίηση ή συμπληρωματική της αρχικής, εφόσον η τελευταία έχει καταστεί ελλιπής λόγω

αλλαγών που μεσολάβησαν στις συνθήκες της αγοράς ή στα στοιχεία που είχαν δοθεί. Εφόσον δεν υπάρχουν τέτοιου είδους αλλαγές, τα μέρη επιβεβαιώνουν αμέσως το γεγονός αυτό.

Οι προθεσμίες που ορίζονται στην παράγραφο 1 αρχίζουν την επομένη εργάσιμη ημέρα από την παραλαβή πλήρων στοιχείων με νέα κοινοποίηση, συμπληρωματική κοινοποίηση ή επιβεβαίωση κατά την έννοια του τρίτου εδαφίου.

Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου ισχύουν επίσης για τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 και στο άρθρο 8 παράγραφος 7.

6. Εάν η Επιτροπή δεν έχει λάβει απόφαση δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχεία β) ή γ) ή του άρθρου 8 παράγραφοι 2 ή 3 εντός των προθεσμιών που ορίζουν οι παράγραφοι 1 και 3 του παρόντος άρθρου αντίστοιχα, θεωρείται ότι η συγκέντρωση έχει κηρυχθεί συμβατή με την κοινή αγορά, με την επιφύλαξη του άρθρου 9.

Άρθρο 11

Αιτήσεις παροχής πληροφοριών και εξουσία λήψης δηλώσεων

1. Προς εκπλήρωση των καθηκόντων της βάσει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή μπορεί, με απλή αίτηση ή απόφαση, να ζητήσει την παροχή όλων των αναγκαίων πληροφοριών από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β), καθώς και από τις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων.

2. Όταν απευθύνει απλή αίτηση παροχής πληροφοριών σε ένα πρόσωπο, επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, η Επιτροπή αναφέρει τη νομική βάση και το σκοπό της αίτησης, τις συγκεκριμένες πληροφορίες που ζητά και ορίζει την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν καθώς και τις κυρώσεις που προβλέπει το άρθρο 14 για την υποβολή ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών.

3. Όταν η Επιτροπή ζητά με απόφαση την υποβολή πληροφοριών από πρόσωπο, επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, αναφέρει τη νομική βάση και το σκοπό του αιτήματός της, τις συγκεκριμένες πληροφορίες που ζητά και ορίζει την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να παρασχεθούν. Επίσης, μνημονεύονται οι κυρώσεις που προβλέπει το άρθρο 14 και μνημονεύονται ή

επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπει το άρθρο 15. Αναφέρεται επίσης το δικαίωμα προσβολής της απόφασης ενώπιον του Δικαστηρίου.

4. Η υποβολή των αιτούμενων πληροφοριών εκ μέρους των συμμετεχουσών επιχειρήσεων γίνεται από τους ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων ή τους αντιπροσώπους τους και, σε περίπτωση νομικών προσώπων, εταιρειών ή ενώσεων χωρίς νομική προσωπικότητα, από τα πρόσωπα που εξουσιοδοτούνται για την εκπροσώπησή τους από το νόμο ή το καταστατικό τους. Οι πληροφορίες μπορούν να υποβάλλονται και από δεόντως εξουσιοδοτημένα πρόσωπα εξ ονόματος των εντολέων τους, οι οποίοι εξακολουθούν να φέρουν πλήρη ευθύνη σε περίπτωση υποβολής ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών.

5. Η Επιτροπή διαβιβάζει αμέσως αντίγραφο κάθε απόφασης που λαμβάνει σύμφωνα με την παράγραφο 3 στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται η κατοικία του προσώπου ή η έδρα της επιχείρησης ή της ένωσης επιχειρήσεων καθώς και στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους το έδαφος του οποίου επηρεάζεται από τη συγκέντρωση. Κατόπιν ειδικού αιτήματος της αρμόδιας αρχής ενός κράτους μέλους, η Επιτροπή διαβιβάζει και σε αυτή την αρχή αντίγραφα απλών αιτημάτων παροχής πληροφοριών σχετικά με κοινοποιημένη συγκέντρωση.

6. Κατ' αίτηση της Επιτροπής, οι κυβερνήσεις και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της παρέχουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων που της ανατίθενται βάσει του παρόντος κανονισμού.

7. Προς εκπλήρωση των καθηκόντων που της ανατίθενται βάσει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή δύναται να καλεί σε συνέντευξη κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συναινεί προς τούτο, για τη συγκέντρωση πληροφοριών σχετικών με το αντικείμενο της έρευνας. Στην αρχή της συνέντευξης, που μπορεί να διεξάγεται τηλεφωνικά ή με άλλα ηλεκτρονικά μέσα, η Επιτροπή αναφέρει τη νομική βάση και το σκοπό της συνέντευξης.

Εφόσον η συνέντευξη δεν διεξάγεται στους χώρους της Επιτροπής ή τηλεφωνικά ή με άλλο ηλεκτρονικό μέσο, η Επιτροπή ενημερώνει εκ των προτέρων την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου λαμβάνει χώρα η συνέντευξη. Εάν ζητηθεί από την αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους, οι υπάλληλοι της αρχής αυτής μπορούν να συνδράμουν τους

υπαλλήλους της Επιτροπής και τα άλλα πρόσωπα που είναι εντεταλμένα από αυτήν για τη διεξαγωγή της συνέντευξης.

Άρθρο 12

Διεξαγωγή ελέγχων από τις αρχές των κρατών μελών

1. Μετά από αίτηση της Επιτροπής, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών διεξάγουν τους ελέγχους που η Επιτροπή κρίνει αναγκαίους σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 1 ή που έχει διατάξει με απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 13 παράγραφος 4. Οι υπάλληλοι των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών στους οποίους έχει ανατεθεί η διεξαγωγή των ελέγχων, καθώς και τα εντεταλμένα ή διορισμένα από τις αρχές αυτές πρόσωπα, ασκούν τις εξουσίες τους σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο.

2. Οι υπάλληλοι και τα λοιπά συνοδεύοντα άτομα που έχουν εξουσιοδοτηθεί από την Επιτροπή πρόσωπα μπορούν, εφόσον τους ζητηθεί από την τελευταία ή από την αρχή ανταγωνισμού του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου πρόκειται να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος, να συνδράμουν τους υπαλλήλους της οικείας αρχής.

Άρθρο 13

Εξουσίες ελέγχου της Επιτροπής

1. Προς εκπλήρωση των καθηκόντων που της ανατίθενται βάσει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή δύναται να διενεργεί κάθε αναγκαίο έλεγχο σε επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων.

2. Οι υπάλληλοι και τα λοιπά συνοδεύοντα άτομα που έχουν εξουσιοδοτηθεί από την Επιτροπή για τη διενέργεια ελέγχου, έχουν την εξουσία:

α) να εισέρχονται σε κάθε χώρο, γήπεδο και μεταφορικό μέσο των επιχειρήσεων και ενώσεων επιχειρήσεων*

β) να ελέγχουν τα βιβλία και άλλα επιχειρηματικά έγγραφα, ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσής τους*

γ) να πραγματοποιούν ή να αποκτούν υπό οποιαδήποτε μορφή αντίγραφα ή αποσπάσματα των εν λόγω βιβλίων και εγγράφων.

δ) να σφραγίζουν οποιονδήποτε επαγγελματικό χώρο και βιβλία ή έγγραφα κατά το χρονικό διάστημα και στο βαθμό που απαιτούνται για το έλεγχο*

ε) να ζητούν από κάθε εκπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού της επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων επεξηγήσεις για πραγματικά στοιχεία ή έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο και το σκοπό του ελέγχου και να καταγράφουν τις απαντήσεις τους.

3. Οι υπάλληλοι και τα λοιπά συνοδευόμενα άτομα που έχουν εξουσιοδοτηθεί από την Επιτροπή για τη διενέργεια ελέγχου ασκούν τις εξουσίες τους αφού προηγουμένως επιδείξουν γραπτό ένταλμα, στο οποίο προσδιορίζονται το αντικείμενο και ο σκοπός του ελέγχου, καθώς και οι κυρώσεις που ενδέχεται να επιβληθούν βάσει του άρθρου 14 σε περίπτωση που η επίδειξη των ζητούμενων βιβλίων ή λοιπών επιχειρηματικών εγγράφων είναι ελλιπής και σε περίπτωση που αποδεικνύονται ανακριβείς ή παραπλανητικές οι απαντήσεις σε ερωτήσεις υποβαλλόμενες κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Ικανό χρονικό διάστημα πριν από τη διενέργεια του ελέγχου η Επιτροπή ειδοποιεί την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου πρόκειται να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος.

4. Οι επιχειρήσεις και οι ενώσεις επιχειρήσεων δέχονται τους ελέγχους που διατάσσει με απόφασή της η Επιτροπή. Στην απόφαση αυτή προσδιορίζονται το αντικείμενο και ο σκοπός του επιτόπιου ελέγχου, καθορίζεται η ημερομηνία έναρξής του και μνημονεύονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 14 και 15, καθώς και το δικαίωμα προσβολής της απόφασης ενώπιον του Δικαστηρίου. Η Επιτροπή λαμβάνει τις σχετικές αποφάσεις αφού προηγουμένως ακούσει τις απόψεις της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου πρόκειται να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος.

5. Οι υπάλληλοι της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου πρόκειται να διενεργηθεί ο έλεγχος, καθώς και τα εντεταλμένα ή διορισθέντα από αυτήν πρόσωπα, εφόσον το ζητήσει η εν λόγω αρχή ή η Επιτροπή, παρέχουν ενεργό συνδρομή στους υπαλλήλους της Επιτροπής και τα λοιπά συνοδευόμενα άτομα που έχουν εξουσιοδοτηθεί από αυτήν κατά την εκπλήρωση του έργου τους. Για το σκοπό αυτό, διαθέτουν τις εξουσίες που καθορίζονται στην παράγραφο 2.

6. Σε περίπτωση που οι υπάλληλοι και άλλα συνοδευόμενα πρόσωπα που είναι εντεταλμένα από την Επιτροπή διαπιστώσουν ότι μία επιχείρηση αντιτίθεται στη διενέργεια ελέγχου που έχει διαταχθεί δυνάμει του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένου του σφραγίσματος χώρων, βιβλίων ή αρχείων της

επιχείρησης το οικείο κράτος μέλος τους παρέχει κάθε αναγκαία συνδρομή, ζητώντας, κατά περίπτωση, τη συνδρομή της αστυνομίας ή ισότιμης αρχής επιβολής του νόμου, προκειμένου να καθίσταται δυνατή η άσκηση του ελέγχου τους.

7. Αν για τη συνδρομή που προβλέπεται στην παράγραφο 6 απαιτείται, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, άδεια δικαστικής αρχής, ζητείται η άδεια αυτή. Η άδεια αυτή μπορεί επίσης να ζητείται ως προληπτικό μέτρο.

8. Όταν ζητείται η άδεια που αναφέρεται στην παράγραφο 7, η εθνική δικαστική αρχή ελέγχει τη γνησιότητα της απόφασης της Επιτροπής, καθώς και κατά πόσον τα σχεδιαζόμενα μέτρα καταναγκασμού δεν είναι ούτε αυθαίρετα ούτε υπερβολικά σε σχέση με το αντικείμενο του ελέγχου. Κατά τον έλεγχο της αναλογικότητας των μέτρων αυτών, η εθνική δικαστική αρχή μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή, απευθείας ή μέσω της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους, λεπτομερείς εξηγήσεις σχετικά με το αντικείμενο του ελέγχου. Ωστόσο, η εθνική δικαστική αρχή δεν μπορεί να αμφισβητήσει την αναγκαιότητα του ελέγχου ούτε να ζητήσει την προσκόμιση των στοιχείων του φακέλου της Επιτροπής. Η νομιμότητα της απόφασης της Επιτροπής υπόκειται αποκλειστικά στον έλεγχο του Δικαστηρίου.

Άρθρο 14

Πρόστιμα

1. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλει στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) σε επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμα που μπορούν να φθάνουν το 1 % του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 5, που πραγματοποίησαν κατά την προηγούμενη χρήση οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, εφόσον, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

α) παρέχουν ανακριβή ή παραπλανητικά στοιχεία κατά την υποβολή αναφοράς, πιστοποίησης κοινοποίησης ή συμπληρωματικής κοινοποίησης κατ' εφαρμογή των άρθρων 4, 10 παράγραφος 5, ή 22 παράγραφος 3.

β) παρέχουν ανακριβή ή παραπλανητικά στοιχεία κατά την απάντησή τους σε αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2.

γ) απαντώντας σε αίτηση που τους υποβλήθηκε με απόφαση βάσει του άρθρου 11 παράγραφος 3, παρέχουν ανακριβείς, ελλιπείς ή παραπλανητικές πληροφορίες ή δεν παρέχουν πληροφορίες εντός της ταχθείσας προθεσμίας*

δ) επιδεικνύουν κατά τρόπο ελλιπή τα βιβλία ή άλλα επιχειρηματικά έγγραφα που τους ζητούνται κατά τη διάρκεια ελέγχων που διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 13 ή δεν δέχονται να υποβληθούν σε έλεγχο ο οποίος έχει διαταχθεί με απόφαση εκδοθείσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 13 παράγραφος 4.

ε) απαντώντας σε ερώτηση που τους υποβλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο ε),

- δίνουν ελλιπή ή παραπλανητική απάντηση, ή

- δεν διορθώνουν εντός της προθεσμίας που έθεσε η Επιτροπή, ανακριβείς, ελλιπείς ή παραπλανητικές απαντήσεις που δόθηκαν από μέλη του προσωπικού, ή

- παραλείπουν ή αρνούνται να δώσουν πλήρη απάντηση για ζητήματα που άπτονται του αντικειμένου και του σκοπού του ελέγχου που διατάχθηκε με απόφαση εκδοθείσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 13 παράγραφος 4,

στ) έχουν διαρρήξει σφραγίδες οι οποίες ετέθησαν από υπαλλήλους ή άλλα συνοδευόμενα πρόσωπα που είναι εντεταλμένοι από την Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 13 παράγραφος 2 στοιχείο δ).

2. Η Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να επιβάλει στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, στοιχείο β) ή στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πρόστιμα ύψους μέχρι 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 5, αν εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

α) δεν προβαίνουν στην κοινοποίηση συγκέντρωσης σύμφωνα με τα άρθρα 4, ή 22 παράγραφος 3 προ της πραγματοποίησής της, εκτός εάν αυτό τους επιτρέπεται ρητά βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 2 ή με απόφαση ληφθείσα σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3.

β) πραγματοποιούν συγκέντρωση κατά παράβαση του άρθρου 7.

γ) πραγματοποιούν συγκέντρωση που έχει κηρυχθεί ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά με απόφαση ληφθείσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφος 3 ή δεν συμμορφώνονται με μέτρα που διατάχθηκαν με απόφαση ληφθείσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφοι 4 ή 5.

δ) δεν συμμορφώνονται με όρο ή υποχρέωση που επιβλήθηκαν με απόφαση ληφθείσα δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β), του άρθρου 7 παράγραφος 3 ή του άρθρου 8 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο.

3. Κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, λαμβάνεται υπόψη η φύση, η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης.

4. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται βάσει των παραγράφων 1, 2 και 3 δεν έχουν ποινικό χαρακτήρα.

Άρθρο 15

Χρηματικές ποινές

1. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλει κατά προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) σε επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων χρηματικές ποινές που μπορούν να φθάνουν το 5 % του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών της συμμετέχουσας επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 5, για κάθε εργάσιμη ημέρα υπερημερίας, υπολογιζόμενη από την ημερομηνία που ορίζεται στην απόφαση, προκειμένου να τις εξαναγκάζει:

α) να υποβάλουν πλήρεις και ακριβείς πληροφορίες που τους έχει ζητήσει με απόφαση εκδοθείσα δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 3.

β) να υποβάλλονται σε έλεγχο που έχει διατάξει με απόφαση εκδοθείσα κατ' εφαρμογή του άρθρου 13 παράγραφος 4.

γ) να συμμορφωθούν με υποχρέωση που επιβλήθηκε με απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β), του άρθρου 7 παράγραφος 3 ή του άρθρου 8 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο ή

δ) να συμμορφώνονται με μέτρα που διατάχθηκαν με απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφοι 4 ή 5.

2. Εφόσον τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β), οι επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων συμμορφωθούν με την υποχρέωση για την εκπλήρωση της οποίας επιβλήθηκε η χρηματική ποινή, η Επιτροπή δύναται να μειώνει το οριστικό ύψος της σε επίπεδο κατώτερο εκείνου που είχε καθορισθεί με την αρχική απόφαση.

Άρθρο 16

Έλεγχος του Δικαστηρίου

Το Δικαστήριο αποφαινεται κατά πλήρη δικαιοδοσία βάσει του άρθρου 229 της συνθήκης επί των προσφυγών που ασκούνται κατά των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες καθορίζεται πρόστιμο ή χρηματική ποινή• δύναται δε να άρει, να μειώσει ή να αυξήσει το πρόστιμο ή τη χρηματική ποινή που έχει επιβληθεί.

Άρθρο 17

Επαγγελματικό απόρρητο

1. Οι πληροφορίες που συλλέγονται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς της σχετικής αίτησης παροχής πληροφοριών, έρευνας ή ακρόασης.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 παράγραφος 3 και των άρθρων 18 και 20, η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, καθώς και οι υπάλληλοί τους και το λοιπό προσωπικό και άλλα πρόσωπα που εργάζονται υπό την εποπτεία αυτών των αρχών, καθώς και οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό άλλων αρχών των κρατών μελών, δεν κοινολογούν πληροφορίες από τη φύση τους καλυπτόμενες από επαγγελματικό απόρρητο, τις οποίες έχουν συγκεντρώσει κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν αποκλείουν τη δημοσίευση γενικών πληροφοριών ή μελετών, οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνουν ατομικά στοιχεία για συγκεκριμένες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων.

Άρθρο 18

Ακρόαση των μερών και των τρίτων

1. Πριν λάβει τις αποφάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3, στο άρθρο 7 παράγραφος 3, στο άρθρο 8 παράγραφοι 2 έως 6, στο άρθρο 14 και στο άρθρο 15, η Επιτροπή παρέχει στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων την ευκαιρία να εκφράσουν, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας έως τη γνωμοδότηση της συμβουλευτικής επιτροπής, την άποψή τους επί των κατ' αυτών αιτιάσεων.
2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, οι αποφάσεις σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 3 και το άρθρο 8 παράγραφος 5 μπορούν να λαμβάνονται προσωρινά χωρίς να δίδεται προηγουμένως στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, η ευκαιρία να γνωστοποιήσουν την

άποψή τους, υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή τους παρέχει την ευκαιρία αυτή, το συντομότερο δυνατό, μετά τη λήψη της απόφασής της.

3. Η Επιτροπή βασίζει τις αποφάσεις της μόνο στις αιτιάσεις επί των οποίων οι ενδιαφερόμενοι μπόρεσαν να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους. Τα δικαιώματα αμύνης των ενδιαφερομένων διασφαλίζονται πλήρως κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας. Η πρόσβαση στο φάκελο είναι ελεύθερη τουλάχιστον για τα αμέσως ενδιαφερόμενα μέρη, χωρίς να αγνοείται το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων για την προστασία του επαγγελματικού τους απορρήτου.

4. Εφόσον η Επιτροπή ή οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών το κρίνουν αναγκαίο, μπορούν επίσης να παρέχουν ακρόαση και σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αποδεικνύουν την ύπαρξη ευλόγου συμφέροντος, και ιδίως τα μέλη των οργάνων διοίκησης ή διεύθυνσης των συμμετεχουσών επιχειρήσεων ή οι αναγνωρισμένοι εκπρόσωποι των εργαζομένων των επιχειρήσεων αυτών, γίνονται δεκτοί σε ακρόαση, κατόπιν αιτήσεώς τους.

Άρθρο 19

Σχέσεις με τις αρχές των κρατών μελών

1. Η Επιτροπή διαβιβάζει στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, εντός προθεσμίας τριών εργασίμων ημερών, αντίγραφο των κοινοποιήσεων καθώς και, το συντομότερο δυνατόν, τα σπουδαιότερα έγγραφα τα οποία της διαβιβάζονται ή εκδίδει η ίδια βάσει του παρόντος κανονισμού. Στα έγγραφα αυτά περιλαμβάνονται οι δεσμεύσεις που ανέλαβαν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις έναντι της Επιτροπής προκειμένου να καταστεί η συγκέντρωση συμβατή με την κοινή αγορά σύμφωνα με τα άρθρα 6 παράγραφος 2 ή το άρθρο 8 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο.

2. Η Επιτροπή διεξάγει τις διαδικασίες που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό διατηρώντας στενή και μόνιμη επαφή με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, οι οποίες μπορούν να υποβάλλουν παρατηρήσεις επί των εν λόγω διαδικασιών. Για τους σκοπούς του άρθρου 9, ενημερώνεται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου και τους δίνει την ευκαιρία να γνωστοποιήσουν την άποψή τους σε όλα τα στάδια της διαδικασίας μέχρι την έκδοση αποφάσεως δυνάμει της

παραγράφου 3 του εν λόγω άρθρου, επιτρέποντάς τους, προς το σκοπό αυτό, την πρόσβαση στο φάκελο.

3. Πριν από τη λήψη απόφασης βάσει του άρθρου 8 παράγραφοι 1 έως 6 και των άρθρων 14 ή 15 εξαιρουμένων των προσωρινών αποφάσεων που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2, ζητείται η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής συγκεντρώσεων.

4. Η συμβουλευτική επιτροπή αποτελείται από αντιπροσώπους των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών. Κάθε κράτος μέλος ορίζει έναν ή δύο αντιπροσώπους, οι οποίοι σε περίπτωση κωλύματος μπορούν να αντικαθίστανται από άλλον αντιπρόσωπο. Ο ένας τουλάχιστον από τους αντιπροσώπους αυτούς πρέπει να είναι αρμόδιος για θέματα συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων.

5. Η διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή γίνεται σε κοινή συνεδρίαση που συγκαλείται από την Επιτροπή, η οποία και προεδρεύει. Μαζί με τη σχετική πρόσκληση, αποστέλλεται και σύνοψη της υπόθεσης με αναφορά των σημαντικότερων εγγράφων και ένα προσχέδιο απόφασης για κάθε υπό εξέταση υπόθεση. Η συνεδρίαση πραγματοποιείται τουλάχιστον 10 εργάσιμες ημέρες μετά την αποστολή της πρόσκλησης. Η Επιτροπή μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να συντομεύσει καταλλήλως την προθεσμία αυτή προκειμένου να αποφευχθεί σοβαρή ζημία σε μία ή περισσότερες συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις.

6. Η συμβουλευτική επιτροπή εκφέρει γνώμη επί του σχεδίου απόφασης της Επιτροπής, ενδεχομένως μετά από ψηφοφορία. Η συμβουλευτική επιτροπή μπορεί να εκφέρει γνώμη ακόμη και αν τα απουσιάζοντα μέλη της δεν εκπροσωπούνται. Η γνώμη αυτή καταχωρείται εγγράφως και επισυνάπτεται στο σχέδιο απόφασης. Η Επιτροπή λαμβάνει όσο είναι δυνατόν υπόψη της τη γνώμη της επιτροπής και την ενημερώνει για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη τη γνώμη αυτή.

7. Η Επιτροπή ανακοινώνει τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής, μαζί με την απόφαση, στους αποδέκτες της απόφασης. Δημοσιοποιεί τη γνώμη καθώς και την απόφαση, λαμβάνοντας υπόψη το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων για προστασία του επιχειρηματικού τους απορρήτου.

Δημοσίευση των αποφάσεων

1. Η Επιτροπή δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις αποφάσεις που λαμβάνει κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφοι 1 έως 6 και των άρθρων 14 και 15 εξαιρουμένων των προσωρινών αποφάσεων που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2, μαζί με τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής.
2. Στην απόφαση αναφέρονται τα ονόματα των μερών και το κύριο περιεχόμενο της απόφασης, λαμβάνοντας υπόψη το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων προς προστασία του επιχειρηματικού τους απορρήτου.

Άρθρο 21

Εφαρμογή του κανονισμού και δικαιοδοσία

1. Ο παρών κανονισμός είναι ο μόνος που εφαρμόζεται στις συγκεντρώσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 3, και οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1/2003(8), (ΕΟΚ) αριθ. 1017/68(9), (ΕΟΚ) αριθ. 4056/86(10) και (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 του Συμβουλίου(11), δεν τυγχάνουν εφαρμογής, εκτός αν πρόκειται για κοινές επιχειρήσεις που δεν έχουν κοινοτική διάσταση και έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς επιχειρήσεων που παραμένουν ανεξάρτητες.
2. Η Επιτροπή είναι αποκλειστικά αρμόδια για τη λήψη των αποφάσεων που προβλέπει ο παρών κανονισμός, με την επιφύλαξη του ελέγχου τους εκ μέρους του Δικαστηρίου.
3. Τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν την εθνική τους νομοθεσία περί ανταγωνισμού στις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων με κοινοτική διάσταση. Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την εξουσία των κρατών μελών να προβαίνουν στις αναγκαίες έρευνες για την εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 4 του άρθρου 9 παράγραφος 2 ή να λαμβάνουν, μετά από παραπομπή, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) ή παράγραφος 5, τα μέτρα που είναι απολύτως αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου 9 παράγραφος 8.
4. Παρά τις παραγράφους 2 και 3, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία έννομων συμφερόντων που δεν καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, εφόσον τα συμφέροντα αυτά συμβιβάζονται με τις γενικές αρχές και τις λοιπές διατάξεις του κοινοτικού δικαίου.

Ως έννομα συμφέροντα κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου, θεωρούνται η δημόσια ασφάλεια, η πολυφωνία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και οι κανόνες χρηστής διαχείρισης.

Κάθε άλλο δημόσιο συμφέρον πρέπει να ανακοινώνεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος στην Επιτροπή και να αναγνωρίζεται από αυτήν, αφού εξετάσει κατά πόσο συμβιβάζεται με τις γενικές αρχές και τις λοιπές διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, πριν να ληφθούν τα προαναφερθέντα μέτρα. Η Επιτροπή ενημερώνει για την απόφασή της το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, εντός 25 εργάσιμων ημερών από την εν λόγω ανακοίνωση.

Άρθρο 22

Παραπομπή στην Επιτροπή

1. Ένα ή περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν από την Επιτροπή να εξετάσει μια συγκέντρωση, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, που δεν έχει κοινοτική διάσταση κατά την έννοια του άρθρου 1, αλλά επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και απειλεί να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στο έδαφος του κράτους μέλους ή των κρατών μελών που υποβάλλουν την σχετική αίτηση.

Η εν λόγω αίτηση μπορεί να υποβάλλεται το αργότερο εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία κοινοποιήθηκε η συγκέντρωση ή, εάν δεν απαιτείται η κοινοποίηση, έγινε κατ' άλλο τρόπο γνωστή στο οικείο κράτος μέλος.

2. Η Επιτροπή ενημερώνει αμελλητί τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις για κάθε αίτηση που έλαβε σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Την αρχική αίτηση μπορεί να συνυποβάλλει οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος εντός διαστήματος 15 εργάσιμων ημερών από την ενημέρωσή του από την Επιτροπή για την υποβολή της αρχικής αίτησης.

Όλες οι εθνικές προθεσμίες σχετικά με τη συγκέντρωση αναστέλλονται έως ότου αποφασισθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο παρόν άρθρο, πού θα εξετασθεί η συγκέντρωση. Αμέσως μόλις ένα κράτος μέλος ειδοποιήσει την Επιτροπή και τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ότι δεν επιθυμεί να συνυποβάλλει την αίτηση, η αναστολή των εθνικών προθεσμιών του τερματίζεται.

3. Η Επιτροπή μπορεί, το αργότερο δέκα εργάσιμες ημέρες μετά τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 2, να αποφασίζει να εξετάσει, τη συγκέντρωση εκεί όπου θεωρεί ότι επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και απειλεί να επηρεάσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στο έδαφος του κράτους μέλους ή των κρατών μελών που υποβάλλουν την αίτηση. Εάν η Επιτροπή δεν λάβει απόφαση εντός της προθεσμίας αυτής, θεωρείται ότι αποφάσισε να εξετάσει τη συγκέντρωση σύμφωνα με την αίτηση.

Η Επιτροπή ενημερώνει όλα τα κράτη μέλη και τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις για την απόφασή της αυτή. Μπορεί δε να ζητάει την υποβολή κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 4.

Το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη που υπέβαλαν την εν λόγω αίτηση, δεν εφαρμόζουν πλέον την εθνική τους νομοθεσία περί ανταγωνισμού στη συγκέντρωση.

4. Στις περιπτώσεις που η Επιτροπή εξετάζει μια συγκέντρωση σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται το άρθρο 2, το άρθρο 4 παράγραφοι 2 έως 3 τα άρθρα 5, 6 και τα άρθρα 8 έως 21. Το άρθρο 7 εφαρμόζεται, εφόσον η συγκέντρωση δεν έχει πραγματοποιηθεί κατά την ημερομηνία κατά την οποία η Επιτροπή ενημερώνει τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις για την υποβολή της αίτησης.

Εφόσον δεν απαιτείται κοινοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 4, η προθεσμία του άρθρου 10 παράγραφος 1, εντός της οποίας πρέπει να κινείται διαδικασία, αρχίζει την εργάσιμη ημέρα που ακολουθεί εκείνη κατά την οποία η Επιτροπή ενημέρωσε τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ότι αποφάσισε να εξετάσει τη συγκέντρωση σύμφωνα με την παράγραφο 3.

5. Η Επιτροπή μπορεί να ενημερώνει ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ότι θεωρεί ότι μια συγκέντρωση πληροί τα κριτήρια της παραγράφου 1. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να καλεί το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη αυτά να υποβάλλουν αίτηση σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρο 23

Εκτελεστικές διατάξεις

1. Η Επιτροπή έχει την εξουσία να θεσπίζει σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2:

α) εκτελεστικές διατάξεις σχετικά με την μορφή, το περιεχόμενο και τις λοιπές λεπτομέρειες των κοινοποιήσεων και της υποβολής αναφορών σύμφωνα με το άρθρο 4.

β) εκτελεστικές διατάξεις σχετικά με τα χρονικά όρια με βάση το άρθρο 4 παράγραφοι 4 και 5 τα άρθρα 7, 9, 10 και το άρθρο 22.

γ) τη διαδικασία και τις προθεσμίες για την υποβολή και την εφαρμογή δεσμεύσεων σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 και το άρθρο 8 παράγραφος 2.

δ) εκτελεστικές διατάξεις σχετικά με τις ακροάσεις βάσει του άρθρου 18.

2. Η Επιτροπή επικουρείται από συμβουλευτική επιτροπή, αποτελούμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών.

α) Πριν από τη δημοσίευση του σχεδίου εκτελεστικών διατάξεων και πριν από τη θέσπιση τέτοιων διατάξεων, η Επιτροπή ζητά τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής.

β) Η διαβούλευση πραγματοποιείται σε συνεδρίαση που συγκαλείται έπειτα από πρόσκληση και υπό την προεδρία της Επιτροπής. Μαζί με την πρόσκληση, αποστέλλεται και σχέδιο των εκτελεστικών διατάξεων που πρέπει να εγκριθούν. Η συνεδρίαση πραγματοποιείται τουλάχιστον δέκα εργάσιμες ημέρες μετά την αποστολή της πρόσκλησης.

γ) Η συμβουλευτική επιτροπή εκφέρει τη γνώμη της για το σχέδιο εκτελεστικών διατάξεων, εν ανάγκη προβαίνοντας σε ψηφοφορία. Η Επιτροπή λαμβάνει στο μέγιστο δυνατό βαθμό υπόψη τη γνώμη που διατυπώνει η συμβουλευτική επιτροπή.

Άρθρο 24

Σχέσεις με τρίτες χώρες

1. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις δυσκολίες γενικής φύσεως που συναντούν οι επιχειρήσεις τους, όταν προβαίνουν στις, κατά το άρθρο 3 συγκεντρώσεις, σε τρίτη χώρα.

2. Το αργότερο ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού και, εν συνεχεία περιοδικά, η Επιτροπή καταρτίζει για πρώτη φορά έκθεση σχετικά με τη μεταχείριση της οποίας τυγχάνουν οι επιχειρήσεις που έχουν την έδρα ή τα κύρια πεδία της δραστηριότητάς τους στην Κοινότητα, υπό τους όρους των παραγράφων 3 και 4, κατά την πραγματοποίηση συγκεντρώσεων σε

τρίτες χώρες. Η Επιτροπή διαβιβάζει τις εν λόγω εκθέσεις στο Συμβούλιο, συνοδευόμενες ενδεχομένως από συστάσεις.

3. Εφόσον η Επιτροπή διαπιστώνει, είτε βάσει των αναφερομένων στην παράγραφο 2 εκθέσεων είτε βάσει άλλων πληροφοριών, ότι η μεταχείριση που επιφυλάσσει μια τρίτη χώρα στις επιχειρήσεις που έχουν την έδρα ή τα κύρια πεδία της δραστηριότητάς τους στην Κοινότητα, δεν είναι ανάλογη με τη μεταχείριση της οποίας τυγχάνουν οι επιχειρήσεις της χώρας αυτής από την Κοινότητα, μπορεί να υποβάλει στο Συμβούλιο προτάσεις για να της δοθεί η κατάλληλη εντολή διεξαγωγής διαπραγματεύσεων με σκοπό την παροχή ανάλογης μεταχείρισης στις επιχειρήσεις που έχουν την έδρα ή τα κύρια πεδία της δραστηριότητάς τους στην Κοινότητα.

4. Τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει του παρόντος άρθρου πρέπει να είναι σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που υπέχουν η Κοινότητα ή τα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη του άρθρου 307 της συνθήκης, βάσει διμερών ή πολυμερών διεθνών συμφωνιών.

Άρθρο 25

Κατάργηση

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 26 παράγραφος 2, οι κανονισμοί (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 και (ΕΚ) αριθ. 1310/97, καταργούνται από την 1η Μαΐου 2004.

2. Οι παραπομπές στους καταργούμενους κανονισμούς θεωρούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθεται στο παράρτημα.

Άρθρο 26

Έναρξη ισχύος και μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται από την 1η Μαΐου 2004.

2. Ο κανονισμός ΕΟΚ αριθ. 4064/89 εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε συγκεντρώσεις που αποτέλεσαν αντικείμενο συμφωνίας ή αναγγελίας ή απόκτησης ελέγχου κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, υπό την επιφύλαξη, ιδίως, των διατάξεων περί εφαρμογής που περιέχονται στο

άρθρο 25 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 και στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1310/97.

3. Όσον αφορά τις συγκεντρώσεις στις οποίες εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός δυνάμει προσχώρησης, η ημερομηνία προσχώρησης αντικαθιστά την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Ιανουαρίου 2004.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

C. McCreevy

(1) ΕΕ C 20 της 28.1.2003, σ. 4.

(2) Γνώμη που διατυπώθηκε στις 9 Οκτωβρίου 2003 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(3) Γνώμη που διατυπώθηκε στις 24 Οκτωβρίου 2003 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(4) ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 1• διορθωμένη μορφή: ΕΕ L 257 της 21.9.1990, σ. 13• κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1310/97 (ΕΕ L 180 της 9.7.1997, σ. 1)• διορθωτικό: ΕΕ L 40 της 13.2.1998, σ. 17.

(5) ΕΕ C 364 της 18.12.2000, σ. 1.

(6) ΕΕ L 222 της 14.8.1978, σ. 11• οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2003/51/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 178 της 17.7.2003, σ. 16).

(7) ΕΕ L 372 της 31.12.1986, σ. 1• οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2003/51/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

(8) ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1.

(9) ΕΕ L 175 της 23.7.1968, σ. 1• κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2003.

(10) ΕΕ L 378 της 31.12.1986, σ. 4• κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2003.

(11) ΕΕ L 374 της 31.12.1987, σ. 1• κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2003.

Νόμος 703/77 περί ελέγχου μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελευθέρου ανταγωνισμού.

Όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους 1934/1991, 2296/1995, 2323/1995 και 2837/2000

Άρθρο 4

" 1. Η συγκέντρωση επιχειρήσεων δεν εμπίπτει καθαυτή στις απαγορεύσεις του άρθρου 1 παρ. 1 και του άρθρου 2 του παρόντος νόμου". 2. Συγκέντρωση πραγματοποιείται: α) όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις, "β) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων". 3. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, και ιδίως από: α) δικαίωμα κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης. 4. Ο έλεγχος αποκτάται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις, που: α) είναι υποκείμενα αυτών των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές ή β) χωρίς να είναι υποκείμενα των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές, δικαιούνται να ασκούν τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτές. 5. Οι πράξεις, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης κοινής επιχείρησης, που έχουν

ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα το συντονισμό της συμπεριφοράς σε θέματα ανταγωνισμού επιχειρήσεων που παραμένουν ανεξάρτητες, δεν αποτελούν συγκέντρωση κατά την παρ. 2 στοιχ. β'. "Η δημιουργία κοινής επιχείρησης, η οποία εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες αυτόνομης οικονομικής ενότητας και δεν συνεπάγεται το συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς μεταξύ επιχειρήσεων που παραμένουν ανεξάρτητες, αποτελεί πράξη συγκέντρωσης κατά την έννοια της παραγράφου 2 στοιχείο β)". 6. Δεν θεωρείται ότι πραγματοποιείται συγκέντρωση όταν: α)πιστωτικοί οργανισμοί ή άλλοι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί ή ασφαλιστικές εταιρίες, στις συνήθεις δραστηριότητες των οποίων περιλαμβάνεται η εμπορία και διαπραγμάτευση τίτλων για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, αποκτούν προσωρινά δικαιώματα συμμετοχής σε μία επιχείρηση με σκοπό την περαιτέρω διάθεσή τους, εφόσον δεν ασκούν τα δικαιώματα ψήφου, που παρέχουν αυτά τα δικαιώματα συμμετοχής με σκοπό να επηρεάσουν την ανταγωνιστική συμπεριφορά της επιχείρησης αυτής ή εφ' όσον ασκούν δικαιώματα ψήφου με μοναδικό σκοπό να προετοιμάσουν τη διάθεση του συνόλου ή μέρους της επιχείρησης αυτής ή των περιουσιακών στοιχείων της ή τη διάθεση των δικαιωμάτων συμμετοχής, και εφ' όσον η διάθεση αυτή πραγματοποιείται εντός έτους από την ημερομηνία απόκτησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για εύλογο χρονικό διάστημα από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, όταν οι εν λόγω οργανισμοί ή εταιρίες δικαιολογούν ότι η εμπρόθεσμη διάθεση δεν ήταν εύλογα δυνατή, β)οι πράξεις της παραγράφου 2 στοιχ. β' πραγματοποιούνται από εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου υπό τον περιορισμό ότι τα δικαιώματα αυτά ασκούνται, κυρίως με τον διορισμό των μελών του διευθυντικού και του εποπτικού οργάνου των επιχειρήσεων, στις οποίες αποκτούν δικαιώματα συμμετοχής, μόνο για τη διασφάλιση της ακεραίας αξίας των σχετικών επενδύσεων και όχι για το άμεσο ή έμμεσο καθορισμό της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων αυτών σε θέματα ανταγωνισμού".

Άρθρο 4Α

Παραλείπεται ως μη ισχύον.

Άρθρον 4Β

1. Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή της δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης όταν: "α. με τη συγκέντρωση αποκτάται ή αυξάνεται μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή των υπηρεσιών, που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, που αντιπροσωπεύει στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών, τμήμα της, τουλάχιστον τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή β. ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται στην εθνική αγορά, τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) Ευρώ (Euro) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) Ευρώ (Euro)." 2. Η προθεσμία των δέκα (10) ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο. "3. Υποχρεούνται σε γνωστοποίηση: α. σε περίπτωση που η συγκέντρωση αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, η καθεμία από αυτές, β. σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, τα πρόσωπα, οι επιχειρήσεις ή ομάδες προσώπων ή επιχειρήσεων, που αποκτούν έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων." "4. Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού

επιβάλλει στον καθένα από τους, κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, υπόχρεους προς γνωστοποίηση πρόστιμο ύψους τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δρχ., το οποίο δεν υπερβαίνει το επτά τοις εκατό (7 %) του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ." "5. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού καθορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο της γνωστοποίησης και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό με αυτή θέμα. 6. Οι υπόχρεοι σε γνωστοποίηση, αμέσως μετά τη γνωστοποίηση, υποχρεούνται να δημοσιεύσουν τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα, πανελλαδικής κυκλοφορίας, με έξοδά τους. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού καθορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο της δημοσίευσης και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό με αυτή θέμα."

Άρθρο 4Γ

"1. Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης. 2. Για την εκτίμηση της δυνατότητας μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια της παρ. 1 του παρόντος άρθρου λαμβάνονται υπόψη ιδιαίτερα η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός Ελλάδας, η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, η θέση των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στην αγορά και η χρηματοδοτική και οικονομική δύναμή τους, οι δυνατότητες επιλογής των προμηθευτών και των χρηστών από τις επιχειρήσεις και από άλλες ανταγωνιστικές ή δυνητικά ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, η πρόσβασή τους στις πηγές εφοδιασμού ή στις αγορές διάθεσης των προϊόντων, η εξέλιξη της προσφοράς και της ζήτησης των οικείων αγαθών και υπηρεσιών, τα συμφέροντα των ενδιαμέσων και τελικών καταναλωτών

και η συμβολή στην εξέλιξη της τεχνικής και οικονομικής προόδου, υπό τον όρο ότι η εξέλιξη αυτή είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό. 3. Συγκέντρωση που απαγορεύθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού με βάση την παρ. 1 μπορεί να εγκριθεί με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομικής και Εμπορίου κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4δ παράγραφος 7, όταν η συγκέντρωση παρουσιάζει γενικότερα οικονομικά πλεονεκτήματα, τα οποία αντισταθμίζουν τον περιορισμό του ανταγωνισμού που θα προκύψει από αυτή τη συγκέντρωση, ή κρίνεται απαραίτητη για την εξυπηρέτηση υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, ιδιαίτερα όταν συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό και την εκλογίκευση της παραγωγής και της οικονομίας, στην προσέλκυση επενδύσεων, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στην ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά, στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης".

Άρθρο 4Γ

"1. Αν ο Υπουργός Εμπορίου, μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κρίνει ότι μια συγκέντρωση απαγορεύεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 3, εκδίδει απόφαση εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία γνωστοποίησεως, με την οποία απαγορεύει την πραγματοποίηση της συγκεντρώσεως. Κατ' εξαίρεση, ο Υπουργός μπορεί, μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, να επιτρέπει τις συγκεντρώσεις που παρουσιάζουν γενικότερα οικονομικά πλεονεκτήματα, τα οποία θα αντισταθμίζουν τον περιορισμό του ανταγωνισμού που θα προκύψει από τη συγκέντρωση ή που είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση σημαντικών συμφερόντων του κοινωνικού συνόλου. Η ανωτέρω απόφαση περί της χορηγήσεως εξαιρέσεως μπορεί να συνοδεύεται από την επιβολή όρων ή υποχρεώσεων, που θα αποβλέπουν στη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού. 2. Εφ' όσον η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου παρέλθει άπρακτη, θεωρείται ότι χορηγήθηκε η έγκριση πραγματοποίησεως της συγκεντρώσεως. 3. Η προθεσμία της παραγράφου 1 μπορεί να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου: α) αν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη γνωστοποίηση δεν είναι πλήρη ή β) αν η γνωστοποίηση είναι λανθασμένη ή παραπλανητική. Στις περιπτώσεις αυτές, η προθεσμία της παρ. 1 αρχίζει από

την ημερομηνία της προσήκουσας γνωστοποίησεως μετά από αίτηση των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση. 4. Ο Υπουργός Εμπορίου μπορεί μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, να ανακαλέσει την απόφαση περί χορηγήσεως εξαιρέσεως της παρ. 1, αν η έκδοσή της στηρίχθηκε σε ελλιπή, λανθασμένα ή παραπλανητικά στοιχεία ή αν προκύψει παράβαση των όρων ή υποχρεώσεων, που συνοδεύουν την απόφαση. 5. Αν ο Υπουργός Εμπορίου, μετά από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου εκδίδει σχετική απόφαση".

Άρθρο 4Δ

1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξετάζει τη συγκέντρωση μόλις υποβληθεί η σχετική προηγούμενη γνωστοποίηση. 2. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4β παρ. 1, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού εκδίδει, μέσα σε ένα (1) μήνα από τη γνωστοποίηση, σχετική πράξη, η οποία κοινοποιείται στα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις που προέβησαν στη γνωστοποίηση. 3. Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4β παρ. 1, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία γνωστοποίησης, η υπόθεση εισάγεται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και ειδοποιούνται παράλληλα τα πρόσωπα ή οι επιχειρήσεις που προέβησαν στη γνωστοποίηση για την εισαγωγή της υπόθεσης στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. 4. Αν η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαπιστώσει ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, μετά τυχόν τροποποιήσεις που επέφεραν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, δεν μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, εκδίδει σχετική απόφαση, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εισαγωγή της υπόθεσης σε αυτή. 5. Η απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού κατά την παρ. 4 μπορεί να θέτει όρους και να επιβάλλει υποχρεώσεις προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα τηρήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει έναντι της Επιτροπής Ανταγωνισμού όσον αφορά την τροποποίηση του αρχικού σχεδίου συγκέντρωσης. Η απόφαση αυτή καλύπτει επίσης τους περιορισμούς που συνδέονται άμεσα με την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και είναι απαραίτητοι για αυτή. 6. Αν η Επιτροπή

Ανταγωνισμού διαπιστώσει ότι η συγκέντρωση μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, εκδίδει, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εισαγωγή της υπόθεσης σε αυτή, απόφαση με την οποία απαγορεύει την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης. Η απόφαση κοινοποιείται στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την έκδοσή της. 7. Μετά από αίτηση των ενδιαφερόμενων προσώπων ή των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, που υποβάλλεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την κοινοποίηση απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με την οποία απαγορεύεται η συγκέντρωση, οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου μπορούν να εγκρίνουν τη συγκέντρωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4γ παράγραφος 3. Η απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου εκδίδεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης και μπορεί να θέτει όρους και να επιβάλλει υποχρεώσεις που θα αποσκοπούν στην εξασφάλιση συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού ή στη διασφάλιση της επίτευξης των οικονομικών ή άλλων πλεονεκτημάτων που θα αντισταθμίζουν τις δυσμενείς συνέπειες για τον ανταγωνισμό. Η παρέλευση άπρακτης της δίμηνης προθεσμίας ισοδυναμεί με απόρριψη της αίτησης. 8. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους 2, 3, 4, 6 και 7 του παρόντος άρθρου μπορούν να παραταθούν στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) αν συμφωνήσουν οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, β) αν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη γνωστοποίηση δεν είναι πλήρη, γ) αν η γνωστοποίηση είναι λανθασμένη ή παραπλανητική. Στις περιπτώσεις (β) και (γ) ως χρονικό σημείο έναρξης των προθεσμιών θεωρείται η ημερομηνία της προσήκουσας γνωστοποίησης ή της συγκέντρωσης των πλήρων και ακριβών στοιχείων από την αρμόδια για τον ανταγωνισμό υπηρεσία. "9. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού μπορεί με απόφασή του να συντέμνει μέχρι και το ήμισυ (15 ημέρες) τις προθεσμίες του άρθρου 4δ παρ.3 και του άρθρου 8 παρ. 14 εδάφιο πρώτο του ν. 703/1977, όπως ισχύει, καθώς και του άρθρου 6 παρ. 2 της ΥΠ-2914/4.9.1995 απόφασης του Υπουργού Εμπορίου "Κανονισμός της λειτουργίας Επιτροπής Ανταγωνισμού." 10. (9). Σε περίπτωση που με δικαστική απόφαση ακυρώνεται εν όλω ή εν μέρει απόφαση που εκδίδεται βάσει των διατάξεων του παρόντος άρθρου, οι προθεσμίες, που προβλέπονται στις παραγράφους 2, 3, 4, 6 και 7 εδ. 2 του παρόντος άρθρου, αρχίζουν εκ νέου από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης στην

αρμόδια υπηρεσία. 10. Οι αποφάσεις που εκδίδονται βάσει των παραγράφων 2, 4 και 7 του παρόντος άρθρου μπορούν να ανακληθούν από το όργανο που τις εξέδωσε στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) αν η έκδοσή τους στηρίχθηκε σε ανακριβή και παραπλανητικά στοιχεία, β) αν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις παραβούν κάποιον από τους όρους και υποχρεώσεις που συνοδεύουν την απόφαση. Στις περιπτώσεις που ανακαλείται απόφαση βάσει του προηγούμενου εδαφίου, η έκδοση νέας απόφασης δεν υπόκειται στις προβλεπόμενες στο παρόν άρθρο προθεσμίες".

Άρθρο 4Ε

"1. Το μερίδιο συμμετοχής στην αγορά, που αναφέρεται στα άρθρα 4α, παρ. 2 περ. α' και 4β, παρ. 2 περ. α', αντιστοιχεί στο άθροισμα όλων των μεριδίων αγοράς, που κατέχουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις στην εθνική αγορά ή στο τμήμα της εθνικής αγοράς, που αφορά η συγκέντρωση. 2. Ο συνολικός κύκλος εργασιών που αναφέρεται στα άρθρα 4α παρ. 2 περ. β' και 4β παρ. 2 περ. β' αντιστοιχεί στο άθροισμα των κύκλων εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων για το σύνολο των προϊόντων που πωλήθηκαν και των υπηρεσιών του υπό εξέταση κλάδου, που προσφέρθηκαν κατά την τελευταία οικονομική χρήση, πριν από την αφαίρεση των φόρων και λοιπών τελών. Στον υπολογισμό αυτόν δεν περιλαμβάνεται ο κύκλος εργασιών που προκύπτει από συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ επιχειρήσεων του ίδιου ομίλου. 3. Τα ποσά του κύκλου εργασιών, που αναφέρονται στα άρθρα 4α, παρ. 2 περ. β' και 4β, παρ. 2 περ. β', δύνανται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Ανταγωνισμού. 4. Στις περιπτώσεις που η συγκέντρωση συνίσταται στην απόκτηση μερών μιας επιχειρήσεως ή ενός ομίλου επιχειρήσεων, ανεξάρτητα από το αν τα εν λόγω μέρη έχουν νομική προσωπικότητα, λαμβάνονται υπόψη, όσον αφορά το μεταβιβάζοντα, μόνο ο κύκλος εργασιών και το μερίδιο συμμετοχής στην αγορά, που αντιστοιχούν στο μεταβιβαζόμενο μέρος. 5. Αντί για κύκλο εργασιών, κατά την έννοια των άρθρων 4α παρ. 2 περ. β', 4β παρ. 2, περ. β' και των παραγράφων 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου, λαμβάνεται υπόψη: α) για τράπεζες πιστωτικά ιδρύματα, χρηματοδοτικούς οργανισμούς και επιχειρήσεις επενδύσεων χαρτοφυλακίου το ένα δέκατο των στοιχείων του ενεργητικού

τους, όπως αυτό προκύπτει από τον ισολογισμό της τελευταίας κλεισμένης χρήσης. β)για ασφαλιστικές επιχειρήσεις το σύνολο των ακαθάριστων ασφαλιστρών της τελευταίας οικονομικής χρήσης. 6. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 και της παρ. 4 του παρόντος άρθρου για τον υπολογισμό του συνολικού κύκλου εργασιών και του συνολικού μεριδίου αγοράς των επιχειρήσεων, που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, αθροίζονται οι κύκλοι εργασιών και τα μερίδια αγοράς: α)των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, β)των επιχειρήσεων που ελέγχουν, κατά την έννοια του άρθρου 4, παρ. 2, μία τουλάχιστο από τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν άμεσα στη συγκέντρωση, γ)των επιχειρήσεων που ελέγχονται, κατά την έννοια του άρθρου 4, παρ. 2, από μία από τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη συγκέντρωση".

Άρθρο 4Ε

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου απαγορεύεται η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης μέχρι την έκδοση μιας από τις αποφάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4δ παράγραφοι 2, 3, 4, 5, 6 και 7. Η παραπάνω απαγόρευση ισχύει και για τις συγκέντρωσεις που, ενώ έπρεπε, δεν γνωστοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 4β παράγραφος 1. "Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της απαγόρευσης αυτής η Επιτροπή επιβάλλει στους κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 4β υπόχρεους προς γνωστοποίηση πρόστιμο ύψους τουλάχιστον δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δρχ., το οποίο δεν υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ." 2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν παρακωλύουν την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς αγοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση, στα πλαίσια χρηματιστηριακών συναλλαγών, συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο μιας επιχείρησης, εφόσον οι πράξεις αυτές έχουν γνωστοποιηθεί στην αρμόδια για τον ανταγωνισμό υπηρεσία μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 4β παρ. 1 και υπό τον όρο ότι ο αποκτών δεν ασκεί τα δικαιώματα ψήφου που συνδέονται με τους συγκεκριμένους τίτλους ή τα ασκεί μόνο για να

διατηρήσει την πλήρη αξία της επένδυσής του και βάσει ειδικής άδειας, η οποία παρέχεται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού βάσει της παρ. 3 του παρόντος άρθρου. 3. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, ύστερα από αίτηση, να επιτρέψει παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις, που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημιές σε βάρος μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης, ή σε βάρος τρίτου. Η απόφαση που επιτρέπει την παρέκκλιση μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις που σκοπό έχουν να εξασφαλίζουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού και να αποτρέψουν καταστάσεις που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης. Η άδεια παρέκκλισης μπορεί να ζητείται και να παρέχεται οποτεδήποτε είτε πριν από τη γνωστοποίηση είτε μετά τη συναλλαγή. Η απόφαση, που επιτρέπει την παρέκκλιση μπορεί να ανακληθεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, αν συντρέχει κάποιος από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 4δ παρ. 10. 4. Σε περίπτωση που έχει ήδη πραγματοποιηθεί η συγκέντρωση κατά παράβαση των διατάξεων ή αποφάσεων που απαγορεύουν την πραγματοποίησή της, η Επιτροπής Ανταγωνισμού μπορεί να διατάξει με απόφαση βάσει του άρθρου 4δ παρ. 6 ή με χωριστή απόφαση, χωρίς τήρηση προθεσμίας το διαχωρισμό των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση ή των περιουσιακών στοιχείων ή τον τερματισμό του κοινού ελέγχου ή όποια άλλα μέτρα κρίνει πρόσφορα για την άρση του περιορισμού του ανταγωνισμού που απορρέει από την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την απόφαση αυτή η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει πρόστιμο ύψους μέχρι δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ και χρηματική ποινή ύψους μέχρι τρία εκατομμύρια (3.000.000) δραχμές για κάθε ημέρα καθυστέρησης συμμόρφωσης προς την απόφαση. 5. Η έκδοση απόφασης βάσει της προηγούμενης παραγράφου δεν αποκλείει τη δυνατότητα έγκρισης της συγκέντρωσης από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 4γ παρ. 3 και με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 4δ παράγραφος 7. 6. Το κύρος των δικαιπραξιών, που διενεργούνται κατά παράβαση της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, εξαρτάται από την απόφαση που εκδίδεται κατά

εφαρμογή του άρθρου 4δ παρ. 2 ή κατά εφαρμογή των παραγράφων 4 ή 5 του παρόντος άρθρου. Σε κάθε περίπτωση υπερισχύει η απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορίου, με την οποία εγκρίνεται η συγκέντρωση. 7. Το παρόν άρθρο δεν επηρεάζει το κύρος των χρηματιστηριακών συναλλαγών επί τίτλων, περιλαμβανομένων και των τίτλων που είναι μετατρέψιμοι σε άλλους τίτλους, εκτός αν οι αγοραστές και οι πωλητές γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν ότι η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται κατά παράβαση της παρ. 1 του παρόντος άρθρου."

Άρθρο 4ΣΤ

"1. Το μερίδιο αγοράς, που αναφέρεται στα αρθρ. 4α παρ. 1 στοιχ. α και 4β παρ. 1 στοιχ. α', αντιστοιχεί στο άθροισμα όλων των μεριδίων αγοράς των που κατέχουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις στην εθνική αγορά ή στο τμήμα της εθνικής αγοράς που αφορά η συγκέντρωση. "2. Ο συνολικός κύκλος εργασιών, που αναφέρεται στα άρθρα 4α, (παράγραφος 1 περίπτωση β' και παράγραφος 4), 4β (παρ. 1 περίπτωση β' και παρ. 4), 4ε (παρ. 1 εδάφιο 3 και παρ. 4 εδάφιο 2), περιλαμβάνει τα ποσά που απορρέουν από την πώληση προϊόντων και την παροχή υπηρεσιών από τις εν λόγω επιχειρήσεις, στην εθνική αγορά, κατά τη διάρκεια της τελευταίας οικονομικής χρήσης και αντιστοιχούν στις συνήθεις δραστηριότητές, τους, αφού αφαιρεθούν οι εκπτώσεις επί των πωλήσεων, καθώς και ο φόρος προστιθέμενης αξίας και άλλοι φόροι που συνδέονται άμεσα με τον κύκλο εργασιών. Στο συνολικό κύκλο εργασιών μιας συμμετέχουσας επιχείρησης δεν περιλαμβάνονται οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των επιχειρήσεων, οι οποίες αναφέρονται στην παρ. 5 του παρόντος άρθρου." 3. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 2, όταν η συγκέντρωση πραγματοποιείται με την απόκτηση τμημάτων μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, ασχέτως αν τα τμήματα αυτά έχουν ή όχι νομική προσωπικότητα, λαμβάνονται υπόψη, όσον αφορά τον μεταβιβάζοντα, μόνο ο κύκλος εργασιών και το μερίδιο αγοράς, που αντιστοιχούν στο μεταβιβαζόμενο μέρος. Δύο ή περισσότερες πράξεις κατά το προηγούμενο εδάφιο, οι οποίες πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια διετούς περιόδου μεταξύ των ιδίων προσώπων ή επιχειρήσεων θεωρούνται ως μια μόνο συγκέντρωση που πραγματοποιείται την ημερομηνία της τελευταίας πράξης.

4. Αντί του κύκλου εργασιών λαμβάνεται υπόψη: α) Για πιστωτικά ιδρύματα και άλλους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς και εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου το ένα δέκατο των στοιχείων του ενεργητικού τους, όπως αυτό προκύπτει, από τον ισολογισμό της τελευταίας κλειομένης χρήσης. "Στην περίπτωση του άρθρου 4β παρ. 1 στοιχείο β' ο συνολικός κύκλος εργασιών, που έχει πραγματοποιηθεί στην εθνική αγορά, αντικαθίσταται από το ένα δέκατο (1/10) των στοιχείων του ενεργητικού, πολλαπλασιαζόμενο επί το λόγω των απαιτήσεων, που προκύπτουν από τις συναλλαγές με τράπεζας, άλλα πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες που έχουν την εγκατάστασή τους ή την κατοικία τους στην Ελλάδα, προς το συνολικό ποσό των απαιτήσεων αυτών."

"β) Για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις το σύνολο των ακαθάριστων ασφαλιστρών, στην εθνική αγορά, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα εισπραχθέντα και προς είσπραξη ποσά βάσει των ασφαλιστικών συμβάσεων που έχουν συναφθεί από αυτές ή για λογαριασμό τους, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλιστρών που έχουν εκχωρηθεί σε αντασφαλιστές και μετά την έκπτωση των φόρων και λοιπών τελών που εισπράττονται βάσει του ποσού των ασφαλιστρών ή του συνολικού μεγέθους του ποσού αυτού."

5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 3, ο κύκλος εργασιών και το μερίδιο αγοράς μιας συμμετέχουσας επιχείρησης σύμφωνα με τα αρθρ. 4α παρ. 1 στοιχ. β' και παρ. 4, 4β παρ. 1 στοιχ. β' και παρ. 4, 4ε παρ. 1 εδαφ. 3 και παρ. 4 εδαφ. 2 προκύπτει από το άθροισμα των κύκλων εργασιών και των μεριδίων αγοράς των ακολούθων επιχειρήσεων: α) της συμμετέχουσας επιχείρησης, β) των επιχειρήσεων, στις οποίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις διαθέτουν άμεσα ή έμμεσα: αα) είτε περισσότερο από το ήμισυ του κεφαλαίου ή της περιουσίας, ββ) είτε την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου, γγ) είτε την εξουσία να διορίζουν ή να παύουν την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοίκησης των επιχειρήσεων αυτών, δδ) είτε το δικαίωμα να διαχειρίζονται τις υποθέσεις των επιχειρήσεων αυτών, γ) των επιχειρήσεων που διαθέτουν σε μια συμμετέχουσα επιχείρηση τα δικαιώματα ή τις δυνατότητες επιρροής που αναφέρονται στο στοιχ. β', δ) των επιχειρήσεων, στις οποίες μια επιχείρηση αναφερόμενη στο στοιχ. γ, διαθέτει τα δικαιώματα επιρροής, που αναφέρονται στο στοιχ. β', ε) των επιχειρήσεων, στις οποίες περισσότερες της μιας επιχειρήσεις από αυτές που αναφέρονται στα στοιχ. α έως δ διαθέτουν, από κοινού, τα δικαιώματα ή τις δυνατότητες επιρροής που αναφέρονται στο στοιχ.

β'. 6. Όταν επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη συγκέντρωση διαθέτουν, από κοινού, τα δικαιώματα ή τις δυνατότητες επιρροής που αναφέρονται στην παρ. 5 στοιχ. β', κατά τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων κατά την έννοια των αρθρ. 4α παρ. 1 στοιχ. β' και παρ. 4, 4β παρ. 1 στοιχ. β' και παρ. 4, 4ε παρ. 1 εδαφ. 3 και παρ. 4 εδαφ. 2, πρέπει: α) να μη λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών που προκύπτει από την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών μεταξύ της κοινής επιχείρησης και καθεμιάς από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ή κάθε άλλης επιχείρησης συνδεδεμένης με μια από αυτές κατά την έννοια της παρ. 5 στοιχ. β' έως ε', β) να λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών που προκύπτει από την πώληση προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών ή την παροχή υπηρεσιών μεταξύ της κοινής επιχείρησης και κάθε τρίτης επιχείρησης. Ο εν λόγω κύκλος εργασιών καταλογίζεται εξίσου στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις".